

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 147 (13.680)

Trst, torek, 26. junija 1990

Odobren začetek postopka

Nova ustava naj potrdi suverenost

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Slovensko predsedstvo je včeraj na seji, odprti za novinarje, odobril »Predlog za začetek postopka za sprejem ustave Republike Slovenije«. Seje sta se udeležila predsednik parlamenta France Bučar in predsednik vlade Lojze Peterle, pa še nekateri znanstveniki, ki so pomagali oblikovati dokument.

Predlog izhaja iz temeljev slovenske državnosti in marčne revolucije leta 1848, majniške deklaracije iz 1917, osvobodilne fronte, zbora odposlancev slovenskega naroda 1943 in zasedanja SNOS 1944 v Črnomlju.

V zadnjem razdobju pa so slovenski državljani in narod Slovenije še posebej na volitvah v skupščino jasno izrazili svojo voljo, da žive v samostojni in suvereni državi in sami odločajo o položaju v skupnosti jugoslovanskih narodov in mednarodnih skupnosti. Z ustavo naj se torej oblikuje republika Slovenija kot suverena država z vsemi atributi oblasti. Ustava naj bo po eni strani akt, ki oblikuje državo, po drugi pa naj opredeljuje pravice in svoboščine človeka in državljana v razmerju do oblasti in njenih organov.

V konkretnih določilih je med drugim naslednji odstavek: »Ustavno je treba varovati pravice narodnostnih manjšin v Sloveniji in opredeliti odgo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Dublinu enotnost kljub običajnim pomislekom premierke Thatcherjeve

Evropa odločno po poti integracije da bo kos spremembam na Vzhodu

Prihodnja medvladna konferenca o evropski enotnosti bo v Rimu
Enotnost glede pomoči Sovjetski zvezi, ki pa mora biti smotrna

DUBLIN — Evropska skupnost je včeraj složno sklenila, da odločneje stopi na pot politične integracije, medtem ko sta Mitterrand in Kohl že nakazala pot za evropsko federacijo in skupno varnost. Izizzvu, ki ga vsebujejo spremembe v srednji in vzhodni Evropi, bo ES lahko kos samo, če bo dovolj močna. O tem ni imel na evropskem vrhu v Dublinu nihče dvomov. Seveda niso bili vsi na isti vsalovni dolžini. Kot vedno je morala Thatcherjeva povedati svoje, tako glede enotne valute kot tudi glede pomoči Sovjetski zvezi. Enotno pa so vsi sklenili, da bo prihodnja medvladna konferenca o evropski enotnosti 15. decembra v Rimu. S prvim julijem se namreč začne italijanski semester v Evropski skupnosti tako, da je imel predsednik Andreotti (na sliki AP z irskim premierom Charlesom Haugheyjem) zadnjo besedo. 14. decembra bo začela konferenca o gospodarski in monetarni integraciji, vzporedno pa bo 15. in 16. decembra zasedal evropski svet.

Ob robu dublinskega vrha pa je treba omeniti, da se je včeraj v irskem glavnem mestu mudil tudi premier NDR Lothar De Maiziere, ki se je s šefi vlad dvanajsterice sestel na skupnem delovnem obisku. Događanja na evropskem prizorišču se namreč odvijajo s tako naglico, da mora ES paziti, da ne zagreši kakšne napake. Glede pomoči Sovjetski zvezi se načelno vsi strinjajo, dokončen sklep pa bodo sprejeli šele po vrhu industrijsko najbolj razvitih držav Zahoda od 9. do 11. julija v tekaškem Hustonu. Vsi se namreč zavedajo, da mora biti pomoč smotrna in skrbno koordinirana, ker bi v nasprotnem primeru lahko imela negativne posledice.

Potres v Gilanu in Zandžanu terjal že več kot 60.000 mrtvih

Nov potresni sunek v Iranu Največ škode v mestu Rašt

TEHERAN — Potresna dejavnost se v Iranu noče pomiriti. Odkar so seizmografske naprave zabeležile strašni sunek jakosti 7,7 stopnje po Richterjevi lestvici se je zemlja že 22-krat stresla z jakostjo, ki je presegala peto stopnjo. Tudi včeraj so zabeležili močan sunek jakosti 5,7 stopnje. Tokrat je novi potres povzročil največ dodatne škode v mestu Rašt.

Po novih uradnih podatkih naj bi potres v Iranu terjal več kot 60.000 mrtvih, od sedaj dalje pa bo preštevanje žrtev izredno težavno, saj so reševalci pričeli metati trupla v skupne grobove, ker se širi strah pred možnimi epidemijami. Trupla prekrivajo z živimi apnom, obstaja pa kljub temu nevarnost, da si kaka epidemija utre pot preko onesnažene vode.

Preživeli zapuščajo prizadete pokrajine in silijo v Teheran, na prizoriščih naravne tragedije pa ostaja kljub vsemu veliko ljudi. Zaradi primanjčevanja šotorov so uredili pusta »taborišča« na prostem, kjer preživeli spijo oviti v eno samo odejo.

Stanje v Iranu je tako težavno, da so dvignile svoj glas tudi arabske države, ki že deset let nimajo nikakršnih diplomatskih stikov s teheransko vlado. V imenu vseh je govoril zunanji minister Savdske Arabije princ Najef Bin Abdul Aziz, ki je dejal, da je treba v tem težkem trenutku pomagati Iranu vsaj zato, ker tam trpi na tisoče muslimanskih bratov. Solidarnostne akcije pa se nadaljujejo ne glede na vero ali politično prepričanje posameznih darovalcev.

Kljub temu pa se mora predsednik Rafsandžani soočiti tudi s tistim delom prebivalstva, ki od njega zahteva, naj zavrne pomoč Američanov, ker je potres njihovo »darilo«. Pa vendar niso vse kritike tako neumestne. Nekateri dnevniki so vladi svetovali, naj stopi v stik z Japonsko, ki razpolaga s tehnologijo za boj proti potresom in naj poskrbi za rekonstrukcijo države v skladu s protipotresnimi predpisi.

Na svetovnem nogometnem prvenstvu

Italijani naprej s Schillacijem

Italija si je na svetovnem nogometnem prvenstvu zagotovila nastop v četrtfinalu. Sinoči je v Rimu z 2:0 premagala Urugvaj. Prvi odločujoči gol je z izrednim strelom vnovič dosegel Salvatore Schillaci, pravi junak »azzurrov« na tem mundialu, podvojil pa je Serena, čigar doprinos je bil v drugem polčasu odločilen. Zmaga Italijanov je povsem zaslužena, saj so se Urugvajci izključno branili.

V četrtfinalu se bodo Vicinijevi varovanci pomerili z Irsko, ki je popoldne po enajstmetrovkah izločila Romunijo (na sliki AP sta Romun Haghi in Irec Cascarino).

40 let uspešnega delovanja KZ

Tajnik Bukavec med branjem poročila na občnem zboru KZ (Foto Magajna)

TRST — Z občnim zborom, ki je bil v nedeljo v Prosvetnem domu na Opčinah, je stanovska organizacija slovenskih kmetov Kmečka zveza proslavila visok jubilej. Poleg številnih članov so se ga udeležili številni gosti z obeh strani meje, ki so zasedanju dali še poseben pomen. Tako v poročilih predsednika Guština in tajnika Bukavca, kot v pozdravih gostov je prišla do izraza pomembna vloga, ki jo je organizacija v štiridesetletnem delovanju opravila ne samo v korist svojih članov, ampak tudi celotne narodnostne skupnosti. Od njene ustanovitve so se časi sicer spremenili, veliko problemov pa je še odprtih. Med temi vsekakor vprašanje razlašanja, ki, kot kaže, se niso še zaključila. KZ je vsekakor tudi v nedeljo potrdila, da so cilji, ki jih je imela ob ustanovitvi, tudi v sedanjih razmerah vedno isti.

NA 5. STRANI

Dimitrij Rupel potrjen za predsednika stranke Široka paleta problemov na drugem kongresu SDZ

LJUBLJANA — Slovenska demokratska zveza je dva dni zasedala na svojem kongresu. Ponovno so izvolili za predsednika Dimitrija Rupla, in to z velikim številom glasov ob nepomembni peščici vzdržanih, za podpredsednika pa dr. Rajka Pirnata in Igorja Omerza.

V teh dveh dneh je bilo v lepih, luksuzno urejenih prostorih podjetja SMELT izredno živahno, saj so se v soboto bile pravcate bitke v štirih komisijah, v katerih so razpravljali o osnovnih usmeritvah stranke. Debata je bila nadvse živahna in tu in tam prav kongresno polemika tudi v nedeljo, ko je bil govor o programu, resolucijah in statutu. Opaziti je bilo različne poglede, saj je očitno, da je stranka razdeljena: imamo klasične jastrebe in golobe, pri čemer sta razmerje sil in vloga posameznih osebnosti presenetljivo različni. Minister Janša je polil veliko vode na žerjavico in plamene zahteve, da se takoj pretrga odnose z Jugom, zagovarjal je trezne in pragmatične rešitve, ki so v trenutnem položaju edino učinkovite.

Seveda pa je bila osrednja zadeva »Predlog deklaracije o suverenosti Slovenije«, katero nameravajo predložiti 2. julija slovenski skupščini. V prvem členu se govori o suverenosti Slovenije, v drugem pa se razglša, da so veljavna samo tista ustavna ali zakonska določila SFRJ, ki niso v nasprotju z ustavo ali zakoni Slovenije. Na koncu se zahteva, da skupščina sprejme novo slovensko ustavo v teku enega leta.

V okviru te razprave in razpravljajanja o drugih vprašanjih so se lomila kopja še pri direktorjih. Tudi na tem kongresu je bilo namreč slišati zahteve »po čistkah«, katerim pa so se ognili in se odločili za načelo učinkovitosti, torej tržno gospodarsko načelo ne pa za čistko po partijski pripadnosti. Se ostreje je bilo okrog česnikarjev in glasil. Za RTV ni dvoma, da je slovenski nacionalni medij in da je pluralnost, storkovnost in sistem informiranja treba le nekako urediti z zakonom. Glede dnevnikov pa so bila mnenja zelo različna; slišati je bilo tudi nekaj žolčnih pripomb, da si hočejo na pri-

mer novinarji »Dela« prilastiti (ukrasti) družbeno lastnino in sami upravljati list. Država bi morala »Delo« nacionalizirati in imenovati vodstvo. Vse skupaj se je zavleklo in zaostri, tako da je predsedujoči Pirnat (očito v vlogi goloba) zadevo presekal, češ da je treba govoriti premišljeno in strokovno, zato bo o tem delikatnem problemu razpravljalo novo izvoljeno vodstvo stranke.

Takih in podobnih dilem je bilo veliko. Veliko pa je bilo tudi razhajanj, stališč in pogledov, ki so jih prinesli na kongres predstavniki krajevnih organizacij, saj je Slovenija policentrična in seveda SDZ kot njen odraz prav tako. To pa je druga plat značilna za vso Slovenijo.

V ta kontekst spada tudi odnos do Demosa, ki ga SDZ zagovarja in podpira, do zunanje politike in še nekaterih vprašanj. Živahen kongres stranke torej, ki išče svojo pot, je polna lastnih problemov, že zlasti pa stranke, ki je bila pred dobrim mesecem v opoziciji in se še ni niti zavedela, da je zdaj trdno na oblasti, da je oblast.

B. S.

Bush sprejel Mandelo

Voditelj ANC Nelson Mandela se je včeraj sestel z ameriškim predsednikom Georgeom Bushem (na sliki). Na vrtu Bele hiše sta si Mandela in Bush izmenjala veliko nasmehov in prijaznih besed, vendar je ameriški predsednik dejal Mandeli, da se mora ANC odreči logiki nasilja. Mandela je predsedniku odgovoril, da je nasilje oblika boja, o katerem odloča, kdor razmišlja z apartheidom v srcu. Čeprav je Mandela ponovno prošil ZDA, naj ohrani sankcije proti JAR, bodo Američani najbrž spoštovali določila senata in stegnili roko Deklerkovim politikim.

Mnenje borcev o vprašanju narodne sprave

LJUBLJANA — Slovenski borci gledajo na pomiritev kot na simbolno dejanje, ki naj ga opravi v imenu države predsedstvo republike Slovenije na intimni, človečanski, pietetni ravni. Pomiritev in sprava se ne smeta ustavljati pri preteklosti, pač pa morata biti usmerjeni v prihodnost, da bosta mladim odpirali pota za graditev boljšega življenja vseh. Toda pri tem je potrebna tudi jasnost. NOB je mednarodno priznana kot sestavni del zavezniške koalicije proti nacifašističnim silam, slovenske domobrance, ki so se do konca druge svetovne vojne borili za nemško zmago v sestavi nemških enot proti zaveznikom, pa je zgodovina ocenila kot kolaboracioniste.

Tako je med drugim rečeno v stališču o pomiritvi in spravi, ki ga je včeraj objavil izvršni odbor Zveze združenj borcev Slovenije. Ob pripravah teli stališče je IO ZZB Slovenije izmenjal mnenje s predsednikom predsedstva Slovenije Milanom Kučanom in s članom predsedstva Ivanom Omanom ter z ljubljanskim nadškofom in metropolitom Alojzjem Šuštarjem. S svojimi stališči pa bodo borci seznanili najvišje predstavnike slovenske oblasti.

V dokumentu (v prihodnjih dneh ga bomo objavili v celoti) borci izhajajo iz trditve, da so življenjsko zainteresirani za uspešen in demokratičen razvoj Slovenije in Jugoslavije, obenem pa pripominjajo, da je mogoče današnja prizadevanja za krepitev slovenske državnosti in suverenosti uspešno nadgrajevati na temelju pridobitev narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda. Borci se zavzemajo za osvetlitev še neraziskanih strani medvojne in povojne zgodovine, iskreno obžalujejo posamezna ekscesna dejanja in krivice, ki so bile hote ali nehotе povzročene v vojnem meteu, pretreseni in človeško prizadeti so ob številu ugašenih življenj po že končani vojni, o čemer pa - kot vsa slovenska javnost - vedo premalo. Vsekakor pa odločno odklanjajo poskuse, da bi s krivdo za povojno tragedijo bremenili vse udeležence narodnoosvobodilnega boja.

Prav tako borci zavračajo tezo o državljanski vojni, pozivajo k odgovornemu vedenju vseh brez senzacionalizma in pogromaštva, ki bi razdvajala in ne bi prispevala k pomiritvi. Borci v tem pogledu odločno podpirajo izjavo predsedstva republike Slovenije o narodni in državljanski umiritvi kot tudi izjavo slovenske škofovske pokrajinske konference o narodni spravi.

Milošević je za federacijo ali pa za Veliko Srbijo

LJUBLJANA — Na skupnem zasedanju vseh zborov in v izredno slavnostnem ozračju je predsednik SR Srbije Slobodan Milošević včeraj prebral ekspozice o novi srbski ustavi. Sprejemanje ustave, njen dolgi in zapleteni postopek, je z združevanjem srbske komunistične partije in SZDL enovit proces, ki naj obdrži Miloševića in njegovo vodilno skupino na oblasti kljub vsem nevarnostim, ki groze s prodorom zahtev po volitvah in večstrankarskem sistemu.

Milošević uvodoma govori o federaciji, konfederaciji in samostojni Srbiji. Zavzema se za centralizirano federativno državo, kolikor pa to ni mogoče, celo o popolnoma samostojni Srbiji. Dokler bo Jugoslavija federacija, Srbija ne bo postavljala vprašanja upravnih meja, če pa postane konfederacija, bo republika zahtevala revizijo svojih meja in se bo to spremenilo v politično vprašanje. Milošević je torej glede tega ponovil skrajno nacionalistične zahteve stranke Srbske narodne obnove Vuka Draskovića.

Prvi in najvažnejši cilj nove srbske ustave je ustvarjanje enotne Srbije in odpravljanje avtonomnih pokrajin, ki bi imele samo statut z zelo omejenimi pristojnostmi. Noben zakon ali predpis ne sme biti nad srbskimi kolikor krajevne oblasti ne bodo nečesa izpeljale, bo poskrbela srbska država in podobno. Pokrajini postaneta samo še upravni enoti, ki sta v vsem podrejeni Srbiji, srbski državi in oblasti.

Med najpomembnejšimi vprašanji pa je vrstni red procesa sprememb. Najprej je treba spremeniti ustavo, šele nato zakone, potem se lahko govori o naslednjih spremembah, kjer je vse treba urediti na ustaven in legalen način.

Milošević izrecno pravi, da mora biti po vrstnem redu najprej ustava in nato volitve, oziroma najprej ustavni referendum o načinu sprejemanja ustave, nato ustava in šele zatem volitve. Tako bi odstranili nevarnost notranjih spopadov v Srbiji in bi predvsem ukrotili albansko alternativo, ki po njegovem ni nič drugega kot nacionalistično gibanje za odcepitev Kosova in Metohije.

Vendar se v Srbiji marsikaj premika. Bralci izredno priljubljene revije »Duga« so z velikim presenečenjem ugotovili, da se je popolnoma spremenila. Eden od člankov se na primer pritenja: »Nekdo je naredil veliki kariero, ker je dejal: "Nihče ne sme tepsti tega naroda, razen miličnikov!"«. Gre za očitno, zlobno in do kraja sovražno zasmevanje Miloševića, ki je pred tremi leti rekel, da miličniki ne smejo tepsti Srbov na Kosovu, pred dnevi pa je ukazal, da so v Beogradu surovo pretepli srbske alternativce. V isti reviji je na primer poročilo o obširni okrogli mizi z vsemi predstavniki alternative, na kateri pa se ni upal sodelovati povabljeni tajnik mestnega komiteja ZK Srbije. V »Dugi« so časnikarji izvedli »državni udar« in sedaj korektno poročajo o mitingu in raznih dogodkih. Isti tednik je nekajkrat za stvari, ki jih zdaj sami poudarjajo, napadel dopisnika »Primorskega dnevnika«, da je »srbofob« in »srbožder«; sledili so grobi pritiski na vidne slovenske predstavnike v Trstu, da se dopisnika zamenja. To je prvi vidni znak sprememb, naslednji je drugi kanal srbske TV, ki medna objavlja vesti že brez cenzure. V »Politiki« pa sprememb še ni čutili.

(B. S.)

● Ustava

NADALJEVANJE S 1. STRANI

vornost slovenske države za Slovence v zamejstvu in tujini.

O gospodarskem sistemu ima ustava le nekaj najnujnejših določb o enakopravnosti vseh vrst lastnine, država pa naj predvsem ustvarja možnosti za svobodno konkurenco gospodarskih subjektov na trgu. Državna ureditev temelji na parlamentarni obliki oblasti. Posebej pa se poudarja in opredeljuje lokalne samouprave prebivalcev določenega območja. Na koncu govori osnutek še o referendumu in ustavnemu sodišču.

V uvodu je predsednik Milan Kučan poudaril, da je predsedstvo pobudnik, ustavo pa da seveda sprejemajo skupščina in poslanci. Zato je besedilo namenoma ohlapno, omenja predvsem tisto, za kar že obstaja splošen konsenz in bistveno soglasje vseh.

V dokaj živahni razpravi so bila podčrtana nekatera načela, govora pa je bilo še o nekaterih spornih vprašanjih. Tako so omenili vlogo kočevskega zbora, ki je potoval v taktat od tujca okupirani Sloveniji in seveda splošne volitve niso bile možne. Glede manjšinskih in drugih pravic so poudarili načelo, da je treba izhajati iz že doseženega in od tu graditi naprej. Član predsedstva Ivan Oman se je na primer zavzel za proporcionalni volilni sistem, ki zagotavlja učinkovito prisotnost opozicije. Vendar so bili mnenja, da to ne spada v ustavni, temveč v volilni zakon. Ciril Zlobec je poudaril pomen medvojnih parlamentarnih zasedanj, saj so takrat Primorsko priključili Sloveniji in Jugoslaviji in zato slovenska državnost temelji nesporno tudi na teh dejanjih.

Dokaj široka je bila razprava o parlamentu, ki je lahko eno ali več domen, sestavljen iz zbornice in senata z različnimi nalogami. To pa je že vprašanje, o katerem se predsedstvo ni želelo izreči, temveč je prepustilo nadaljnjo razpravo parlamentu.

Danes bo predsedstvo prečiščeno in do kraja izoblikovano besedilo predloga načel, na katerih naj se zgradi novo slovensko ustavo, poslalo v parlament. Predsednik Bučar pa je povedal, da bo skupščina v prvi polovici julija začela na skupnem zasedanju vseh zborov uradno razpravo. Takrat bo o vsem tem prebral uvodno poročilo predsednik predsedstva Milan Kučan.

Ob prisotnosti ministra za zunanje zadeve Dimitrija Rupla so nato razpravljali o imenovanju konzulov in nekaterih ambasadorjev iz Slovenije. Brez pripomb pa so soglasno potrdili imenovanje Jožeta Šušmelja za novega generalnega konzula SFRJ v Trstu.

Kitajski disident Fang Lizhi z uradnim vizumom v ZDA

PEKING — Kitajski disident Fang Lizhi, ki se je pred letom dni z ženo zatekel na ameriško veleposlaništvo v Pekingu, je končno lahko zapustil LR Kitajsko. Obласти so mu namreč izdale vizum, s katerim je včeraj s posebnim letalom odpotoval v Združene države, in sicer na Aljasko. Kitajske oblasti so tudi obljubile, da bo za njim lahko kmalu pripotoval vsaj eden od sinov. Tiskovna agencija Nova Kitajska je sporočila, da so oblasti dovolile najbolj znanemu kitajskemu disidentu in njegovi soprogi, da zapusti domovino, iz humanitarnih razlogov; Fang Lizhi naj bi namreč potreboval specialistično zdravniško pomoč. V resnici pa je znanstvenik uradno preklinal lastne izjave o zanikanju vodilne vloge komunistične partije.

Fang Lizhi je star 54 let in je strokovnjak za teoretsko in jedrsko fiziko. V svetu je poznan predvsem zaradi pomembnih študij, ki jih je opravil na tem področju. Preden je padel v nemilost režima je veliko potoval in predaval na najuglednejših raziskovalnih inštitutih ter univerzah povsod po svetu. Večkrat je bil tudi v Italiji. Leta 1987 ga je kitajska komunistična partija izobčila zaradi širjenja »meščanske ideologije« in ščunjanja k uporabi. Fang Lizhi pa je s tem izgubil tudi službo in seveda ugled. V začetku lanskega leta je skupaj z ženo podpisal zahtevo po osvoboditvi vseh političnih jetnikov, oblastem pa je dokončno prišel na piko v času študentskega upora na Trgu Tienanmen. Da bi se izognil are-

taciji, je znanstvenik, ki mu pravijo tudi »kitajski Saharov« zaprosil ameriško veleposlaništvo za zatočišče.

Odločitev kitajskih oblasti, da Fang Lizhiju izda vizum za tujino, je svetovna javnost sprejela z velikim odobravanjem. Tuji opazovalci sicer menijo, da je bila »osvoboditev« že več tednov na vidiku, saj so ves čas, ki ga je Fang Lizhi prebil na ameriskem veleposlaništvu, potekala tajna pogajanka med Pekingom in Washingtonom. Nemara pa ima odločitev tudi strogo politično ozadje, saj ni izključeno, da ne bodo ZDA sedaj nekoliko omilile sankcij, ki so jih uvedle po krvavem zatrtju pekiške pomladi, junija lani.

Inflacija rahlo, a vztrajno pada Junija obstala na 5,6 odstotka

RIM — Junjski strokovni obračun je spet pokazal, da inflacija rahlo, a vztrajno pada; junija je namreč dosegla 5,6 odstotka, kar je desetinko odstotka manj kot mesec prej. Strokovnjaki so optimisti in računajo, da se bo letna inflacijska stopnja ustavila na tej vrednosti, seveda če do zime ne bo prišlo do kakih drastičnih sprememb.

Med vzorčnimi mesti je bilo junija najdražji Trst (o tem poročamo na drugem mestu), medtem ko so življenjski stroški najmanj narasli v Milanu, Ge-

novi in Bologni, in sicer le za 0,3 odstotka. Tudi tokrat pa so najvišjo letno inflacijsko stopnjo zabeležili v Benetkah s 6,4 odstotka.

Obračun življenjskih stroškov v prvi polovici leta pa so naredile vse države članice ES. Okvirna ocena je precej ugodna, z izjemo Grčije, kjer se že kronična vladna kriza negativno odraža tudi v gospodarstvu. V tej državi so cene narasle za povprečno tri odstotke, inflacija pa je dosegla mejo 21 odstotkov.

Divja stavka cobasov je samo deloma uspela

RIM — Divja stavka cobasov se to pot ni obnesla. Stavkalo je sicer samo osebje potniških vlakov, udeležba pa je bila tako pičila, da ni nikjer, razen občasno v rimskem železniškem okrožju, prišlo do večjih zamud. Uprava železnice meni, da je stavkalo nekaj več kot 24 odstotkov cobasov, na daljših progah je redno vozilo 75 odstotkov vlakov, na kratkih pa več kot 85 odstotkov. Kljub »porazu« pa cobasi ne nameravajo še odnehati in so že napovedali, da bodo 28. junija stavkali njihovi kretničarji in pomožno ne potujoče osebje.

Uprava železnice zaenkrat še ni odločila, ali bo zahtevala poziv na delo, prav tako se o tem še ni izreklo ministrstvo za prevoze. Dejstvo je, da težav ne bi bilo, če bi zakon o urejanju stavk pravočasno objavili v Uradnem listu in ne bi čakali do 1. julija.

KP SZ zgublja vpliv Papež poziva uniate

MOSKVA — V SZ se že pripravljajo na 28. kongres zvezne partije. Za demokratične sile niso izgledi najboljši, ustanovni kongres KP RSFSR je namreč nesporno dokazal, da je birokratski dogmatski aparat prešel v uspešno protiofenzivo. Njihova trenutna premoč pa je lahko usodna za sovjetsko partijo. Zadnja sociološka anketa je namreč dokazala, da je le za 18 odstotkov anketirancev »partija gonilna sila sovjetske družbe. Aparat se torej še vedno ne zaveda, da so časi komandnega komunizma končali in da lahko partija preživi, le če bo upoštevala novi utrip družbe.

Ta utrip pa je papežu Janezu Pavlu II. jasen. Ko je včeraj v Vatikanu sprejel 10 ukrajinskih uniatskih škofov, jim je jasno povedal, da morajo postati most med katoličanstvom in pravoslavljem in morajo razumeti stisko pravoslavja in sovjetske oblasti.

V nedeljo je bil velik praznik v istrski vasici pod kraškim robom

Obnovljene freske v Hrastovljah sodijo v zakladnico svetovne kulturne dediščine

HRASTOVLJE — Z dvojnim slavljem, cerkvenim in posvetnim, so v nedeljo v Hrastovljah, proslavili praznik sv. Janeza Krstnika, zavetnika župnije v Predloki, kamor sodi tudi podružnična cerkva sv. Trojice v Hrastovljah in 500-letnico nastanka znamenitih hrastovskih fresk, ki so to istrsko vasico, ki leži pod samim kraškim robom, ponesle v svet in jo uvrstile v seznam spomenikov kulturne dediščine.

Nedeljskega slavlja so se poleg številnih domačinov, obiskovalcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije, udeležili številni ugledni gostje državne in cerkvene oblasti, med njimi predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Janez Milčinski, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar, upokojeni reški nadškof in metropolit dr. Josip Pavličič, tržaški škof Lorenzo Bello-mi, koprski škof Metod Pirihi in upokojeni koprski škof Janez Jenko. Slavnostni govornik na nedeljski svečanosti je bil član predsedstva republike Slovenije Ciril Zlobec.

Zaključna prireditev ob 500-letnici hrastovskih fresk se je začela s pozdravnim govorom koprskega škofa Metoda Piriha, ki je med drugim dejal, da je hrastovski biser Slovence povezal ne le z Evropo, ampak z vsem svetom, zato je tudi tukajšnje slavlje priložnost za tesnejše duhovne, verske, kulturne in človeške vezi. Sledila je maša, ki jo je vodil ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar.

Po cerkvenem obredu se je začel posvetni del prireditve. Zbranim je najprej spregovoril predsednik skupščine občine Koper Aurelio Juri, ki je pripomnil grenko resnico, da so Hrastovlje na seznamu spomenikov svetovne kulturne dediščine, žal pa jih lahko uvrščamo tudi v seznam nerazvitih krajev, saj so še vedno brez prave pitne vode, čeprav ležijo nad samim izvirom Rižane, ki napaja vso Obalo, nimajo ustrezne kanalizacije in še marsikaj drugega, da bi lahko govorili o živem podeželskem kraju.

Na govorniški oder je zatem stopil slavnostni govornik Ciril Zlobec, ki svojega govora ni imel napisanega in se je v naprej v šaljivo opravičil obiskovalcem, da mu pek-

lenska vorčina, ki je bila na griček, kjer stoji cerkva sv. Trojice, ni preveč »skisala« možgan. Ciril Zlobec je dejal, da umetnost ni filozofija, ni razkrivanje resnice, čeprav je lahko tudi to in zato umetnost dopušča vsakomur, ki si ji približa, da jo razume po svoje, da jo po svoje doživi in podoživi. Zato tudi hrastovske freske vsakdo razume čisto po svoje. Kaj Zlobec vidi v hrastovskih freskah, je razložil z naslednjo mislijo: »V teh freskah je nekaj veličastnega. Zdi se mi, da je tukaj v tem prostoru, v tej mali cerkvi, v tej dolini, ki me spominja na homersko veličino, ta majhnost in utesnjenost prostora in ekskluzivna veličina ustvarjalnega duha. Tu je umetnik freskar upodobil to, kar je moč in nemoč slovenskega človeka skozi tisočletja. Razmere so nam

bile zmeraj neprijazne, utesnjene. Torej ta slovenski duh in duh človeka na tej zemlji, ravno tako Italijana, Hrvata in drugega, ki je tu živ in živi, ta občutek, da bi radi in hoteli ustvariti več, kot nam je mogoče. In ta zavest, da smo po svoji duhovnosti, ustvarjalnosti večji in močnejši, kot je naš vsakdanji kruh, sicer neobhodno potreben, je lahko bodrilo, tudi ponos, da smo prav zaradi tega še zmeraj tu, da smo ostali in da se danes pripravljamo za ponovno, morda zgodovinsko srečanje s tisto fantazmo, ki ji pravimo Evropa po letu 1992. Veličina človeka ni zmeraj v razsežnosti, bogastvu in imetju, ampak v intenzivnosti ustvarjanja, v intenzivnosti misli in v intenzivnosti hotenja. In če kaj, te freske izpričujejo takšen odnos človeške ustvarjalnosti.«

IZTOK UMER

Biologi odkrili v jezeru Fusaro pri Neaplju bacile kolere

NEAPELJ — Odkritje bacila kolere v vodi jezera Fusaro pri Neaplju je »znanstvena zanimivost«, ki ne opravičuje zdravstvenih posegov. To je včeraj izjavil koordinator ekološke službe pri odborništvu za zdravstvo Dežele Kampanja Franco Iacolare. Po njegovem nismo priča epidemičnemu pojavu, ker niso zabeležili še nobenega pojava črevesnih obolenj. Vibrio cholerae tipa oga-wa, ki ga je pri svojih analizah odkrila skupina mladih biologov, je bržkone »potomec« vibriionov, ki so leta 1973 povzročili v Neaplju epidemijo kolere.

Vsekakor pa previdnost ne bo odveč, tako da so že poverili znanstveni srenji, naj skrbno nadzoruje pojav. Jezero Fusaro je eno od petih jezer na območju Campi Flegrei, ki so se z leti spreminila v prave greznice jame, saj vanje odtekajo številne odplake, tako da niso primerna ne za kopanje, še manj pa za ribolov.

Pomirjujoče izjave odgovornih za zdravje v Neaplju pa ne morejo odpraviti vtisa, da je neapeljsko območje še vedno potencialno žarišče epidemičnih bolezni. V primeru kolere pa lahko pride do epidemičnega izbruha, če bacil zaide v vodo ali živila. V neapeljskih pogojih to ne bi bilo nobeno presenečenje, ker so higienski pogoji skrajno pomanjkljivi.

Nov kamoristični zločin

NEAPELJ — V Neaplju je včeraj prišlo do novega »uglednega« zločina, ki nosi pečat kamore. Neznana morilca sta namreč hladnokrvno ubila 44-letnega Giuseppa Oliviera, ki je veljal za najvplivnejšega kamorista na območju Nocerno Sarnese.

Zločin se je odigral v neki bolnišnici v kraju Cava dei Tirreni, kjer so Oliviera zdravili zaradi težav s srcem. Kamorist, ki je sobo delil z drugima dvema bolnikoma, ni bil pod policijskim nadzorstvom. Zločinca sta zato nemoteno vdrla v sobo in proti Olivieru izstrelila najmanj dvajset nabojev. Očividci so povedali, da se je celotna akcija iztekla izredno hitro in precizno, tako da ni mogel nihče ukrepati. Vse, kar so lahko povedali preiskovalcem, je bilo, da je imel eden od zločincev zakrinkan obraz, oba pa sta bila oborožena. Olivieru sta streljala v prsa in obraz, tako da je bil takoj mrtev.

Giuseppe Oliviero je bil v preteklosti že večkrat obsojen na zaporne kazni, vendar je bil kljub številnim novim prekrškom in dokazani zvezi z organiziranim kriminalom, na prostosti. Pred tremi dnevi je dobil sodno obvestilo o prepovedi bivanja v nekaterih deželah na jugu države, poleg tega pa bi morala odslej policija nadzorovati vsak njegov premik.

V San Franciscu zaključili Šesto konferenco o aidsu

SAN FRANCISCO — Žolčne polemike, ki so spremljale odprtje šeste mednarodne konference o aidsu, so pospremile delegate tudi v zadnjih urah svetovnega kongresa. Kot je bilo tudi sicer lahko pričakovati, je skupnost homoseksualcev iz San Franciscu dokaj glasno zahtevala, naj se ravna z njimi, kot z ostalimi bolniki. Skupnost homoseksualcev trdi, da seropozitivne osebe niso gobavci, zato jim morajo nuditi pomoč in jamčiti anonimnost.

Zdravniki in raziskovalci, ki so si sledili za govorniškimi odrom kongresne palače v San Franciscu, so vsekakor ugotovili, da imajo javne ustanove premalo denarja, da bi lahko ustregle vsem bolnikom (enoletno zdravljenje z AZT stane približno 9 milijonov lir, v vsoto pa so všteta le zdravila). V ZDA obstaja nič koliko zasebnih organizacij, ki nudijo to podporo, države pa niso kos naglemu širjenju bolezni. Poleg tega so v San Franciscu ugotovili, da bo cepivo ali zdravilo proti aidsu nared šele čez pet let, zato bo v tem času skokoma naraslo število bolnikov, oziroma seropozitivnih oseb, v katerih bo virus HIV dosegel bolezensko stopnjo.

Protest homoseksualcev pa ni bil edini motilni faktor, ki je spremljal konferenco. Prav včeraj so namreč odprli proces proti raziskovalcu Robertu Gallu, ki si lasti očetovstvo virusa LAV/HTLV, to je današnjega HIV-a. Gallo naj bi v strokovnih revijah objavil fotografije virusa, ki so ga odkrili francoski raziskovalci inštituta Pasteur. Profesor Montagnier naj bi mu osebno poslal fotografske posnetke, da bi mu dokazal, da je virus, ki povzroča aids neka posebna in paličasta oblika »retrovirusa«. Bitka za imenovanje virusa se je pričela takrat, sedaj pa bodo morali sodniki ugotoviti, če je Gallo res skušal oropati evropske kolege.

Trenja na mednarodni ravni niso najboljše vizitka skupnosti raziskovalcev, ki ima polne roke dela z »boleznijo stoletja«. Do prihodnjega kongresa, ki bo junija leta 1991 v Firencah, bodo morali raziskovalci vsekakor dokazati, da je mogoče vsaj zaustaviti razdiralne učinke virusa. Že sedaj lahko podaljšajo življenje bolnikov za štiri leta, vendar je to še premalo.

Na sliki (telefoto AP): protest ob katerem se je zaključila konferenca o aidsu.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO — PETLETNI

- CCT se koristijo s 1. julijem 1990 in zapadejo 1. julija 1995.
- Kupon je polletni; prvi kupon, ki znaša 6,30% bruto, bo izplačan 1. 1. 1991.
- Naslednji kuponi bodo enaki šestmesečnemu bruto donosu BOT na 12 mesecev plus premija, ki znaša 0,50 točke.
- Obveznice se nudijo po 97,25% ceni in se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 27. junija do 13.30.
- CCT bodo dodeljeni po marginalnem

sistemu (asta marginale); po ponudbi, ki je sestavljena s seštevkom emisijske cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v 5 stotinkah ali mnogokratniku.

● Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Obveznice je treba vplačati 3. julija, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo:

● Obveznice so v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

Rezervacije do 27. junija

Najvišji letni donos

Bruto %

Neto %

13,80%

12,04%

Gen. direktor Bance d'Italia Dini na kongresu v Benetkah

Zlato še ni dovolj za stabiliziranje tečajev

Zlato lahko spet zaživi v mednarodnem finančnem sistemu, vendar bolj obrobno: kljub njegovi pocenitvi - po letu 1987 mu je vrednost padla za 20% - se ga da še naprej izkoriščati kot rezervno postavko.

To je dejal generalni direktor Bance d'Italia Lamberto Dini, ki je včeraj odprl v Benetkah svetovno konferenco o zlatu (World Gold Conference) in nakazal možne scenarije "denarne uporabe" zlata. Učinkovito bi ga uporabili npr. pri delnem indiciranju zlatih rezerv v državah članicah evropskega denarnega sistema prek ustvarjanja ecujev oziroma protivrednostnih zalog v zlatu - gre za klasično nelikvidno dejavnost, ki ne donša prihodka. Sicer pa se utegne povpraševanje po zlatu spet povečati zaradi dogodkov v vzhodni Evropi: znatne zaloge zlata v Sovjetski zvezi bi, denimo, lahko podprle prehod h konvertibilnosti rublja ali odigrale vlogo garanta pri odpiranju kreditnih linij na mednarodnih finančnih trgih.

V splošnem pa ni pričakovati, da bi naglasil Lamberto Dini - da bi lahko postalo zlato vnovič srž mednarodnega finančnega sistema, kajti na noben način ga ne bi mogli smatrati za "baricenter" v režimu fiksnih menjalnih tečajev, niti ne v postopku za ustvarjanje uradne likvidnosti. Večjo stabilnost tečajev bi bilo mogoče doseči edino v primeru, ko bi bile največje industrializirane države pripravljene podrediti temu cilju lastne interese. Sama vrnitev k zlatu kot osnovi za finančno obračunavanje

z določitvijo njegove uradne cene nikakor ne bi rešila problema - je poudaril govornik - tudi sicer pa si ni mogoče zamisliti standarda na podlagi zlata ali surovin kot rešilnega padala za tvorice denarne politike v posameznih državah.

Lamberto Dini je povedal nazadnje, da predstavlja zlato danes nekako 40% uradnih rezerv v industrijsko razvitih državah. Nekatere izmed držav, ki imajo na zalogi veliko zlata, bi ga utegnile v devetdesetih letih začeti prodajati, druge pa, kakor sta na primer Tajvan in Japonska, kjer odpade na zlato samo 10% rezerv, ga bodo skoro gotovo pričele nakupovati.

Na beneški konferenci, ki bo trajala še jutri, je spregovorilo več strokovnjakov in bančnikov iz tujine. Med drugim so poudarili, da bo ostala Evropa še naprej pomembno tržišče z zlatom, pa čeprav ga ne pridobiva in tudi ne izkorišča.

Omenili smo padec cen: te se že bližajo spodnji meji, ki bi lahko bila 348-350 dolarjev za unčo oziroma 14.000 lir za gram. Zakaj? Prvič, ker ni več hladne vojne, ki je centralne banke silila h kopičenju zlatih zalog; drugič zaradi posebnih razmer v Sovjetski zvezi in Avstraliji, ki sta postavili na trg velike količine zlata; tretjič pa zato, ker ni prišlo do pričakovane podražitve nafte, kar je prisililo predvsem Saudsko Arabijo, da je začela prodajati del zlatih rezerv. Takšna - izredna - ponudba zlata je pač poltlačila njegove cene. Včerajšnja zadnja kotacija v Londonu je bila 353,40 dolarja za unčo. (dg)

Kdaj bo evropska denarna enota izpodrinila zeleni bankovec? Poslovno obračunavanje v ecujih bi odpravilo mnogotero tveganje

Prvega julija, ko bo Italija prevzela po Irski polletno predsedstvo Evropske gospodarske skupnosti, bo nastopila prva faza uresničevanja evropske denarne unije, okrog katere pa je še marsikaj nejasnega. Med nerešenimi vprašanji je zlasti to, katera denarna enota bo prevladala oziroma postala dejanska evropska denarna enota.

Komisija EGS - torej izvršni organizem dvanajsterice - ima pripravljeno temeljito poročilo o tem, kako naj bi vse skupaj izgledalo. Bruselj predlaga, naj se kot edina učinkovita denarna enota v združenji Evropi uvede delno že uveljavljeni ecu, ki naj zamenja vse narodne valute v trgovskem poslovanju in finančnih transakcijah tako znotraj Skupnosti kakor med njo in zunanjim svetom. Ta predlog so sprejeli bolj ali manj naklonjeno guvernerji vseh centralnih bank (razen angleškega, ki si je privoščil kak pridržek) pa tudi voditelji mogočne evropske zveze veleindustrijev Unice.

Vlada EGS utemljuje izbiro ecuja takole: njegova uvedba bi odpravila vse stroške, ki so povezani z menjalnimi operacijami, poenostavila bi računovodstvo v podjetjih, olajšala usklajevanje državnih proračunov, nazadnje pa okrepila mednarodno vlogo Evropske skupnosti. Predlagatelji se kajpak zavedajo, da bi postal ecu na ta način v prihodnjih letih alternativen amerškemu dolarju, posebno še v mednarodni trgovski izmenjavi in na področju gospodarskih usmeritev v prid nerazvitim državam. Največje koristi bi imeli od tega seveda prav zunanjetrgovinski podjetniki: medtem ko je bil doslej ecu navezan samo na "valutno košarico", ki jo sestavlja denar držav članic Skupnosti, pa bi bil kot "edina učinkovita denarna enota Evrope" moč-

nejši nasproti denarju tretjih držav in to bi prineslo velike prednosti še zlasti pri sklepanju dolgoročnih trgovinskih pogodb.

Slednje se sklepajo zdaj po navadi v ameriških dolarjih, se pravi v denarju, katerega uporaba je nemalo rizična zaradi njegovega stalnega nihanja na valutnih borzah. In ravno zaradi nevarnosti, ki so vezane na ta rizik, se v zadnjem času vse bolj množijo pogodbe in transakcije v ecujih. Evropska denarna enota je pač že po (enajstletni) tradiciji mnogo bolj ustaljena kot zeleni bankovec, to pa omogoča poslovnim možem, da že vnaprej in z dokajšnjim varnostnim jamstvom lahko preračunajo, koliko jih bo stal in koliko bodo imeli od posameznega trgovskega posla tako srednjeročno kot in še bolj dolgoročno narave.

Sicer pa se ecu uporablja vse bolj tudi za kratkoročne posle in predvsem na področju trgovanja s kmetijskimi pridelki oziroma proizvodi. Znano je na primer, da EGS že leta določa v ecujih intervencijske cene za odkup presežnega blaga, kot tudi prelevmane ob uvozu in povračila ob izvozu. Uporaba ecuja tudi v finančnih transakcijah in blagovni izmenjavi bi med drugim odpravila zapreke, ki jo predstavlja danes v trgovini s kmetijskimi pridelki in živilih znotraj EGS predhodno in hipotetično računanje deleža kompenzacijskih zneskov na kupoprodajnih pogodbah. To bi občutno poenostavilo oblikovanje cen, ki ne bi bilo več pod vplivom rizika nenadnih sprememb pri kompenzacijskih zneskih. Podjetjem, ki izvažajo v tretje države, ne bi bilo več treba a priori računati povračilnih zneskov, ki so osnovni element pri določanju cen, da lahko te konkurirajo cenam na mednarodnem trgu, ki so, kot vemo, nižje.

Uvoznike pa bi uvedba ecuja odšla pogostih grenkih presenečenj, ki so povezana z deleži prelevmanov na stroških za carinjenje uvoženega blaga. Zaradi vsega tega bi podjetniki radi, da bi ecu postal uradna evropska enota že 1. januarja 1993.

Mimo stabilnosti ecuja pa ima le-ta tudi prav posebno politično vrednost za tiste države oziroma območja, kjer ameriški dolar ni ravno priljubljen. S tem mislimo v prvi vrsti države evropskega vzhoda, vseh 66 afriških držav, ki so podpisale Konvencijo v Lomeju, pa še marsikatero latinskoameriško državo, ki bi se rada osvobodila "varuštva" Združenih držav Amerike.

D. G.

Pomoč mednarodnih organizmov je zajamčena, toda pod štirimi pogoji Jugoslavija - kdaj in kako v Evropo

Komisija Evropske gospodarske skupnosti je sprejela v zadnjem času nekaj pomembnih sklepov za ureditev odnosov z Jugoslavijo. Ko bo tržno zedinjenje docela nared, bodo sloneli gospodarski odnosi med dvanajsterico in tretjimi državami načeloma na splošnih določilih, kakršna bodo izšla iz Urugvajske runde v sklopu Splošnega carinskega in trgovskega sporazuma (GATT), medtem ko bodo odnose z evropskimi državami nečlanicami Skupnosti uredili na podlagi izida pogajanj z državami Evropske skupnosti za svobodno trgovino (EFTA) oziroma državami srednje in vzhodne Evrope. Vendar rezultati vseh teh dogovarjanj ne bodo takojšnji, temveč bodo njihove sadove uresničevali postopoma skozi več let. Komisija EGS pa se dobro zaveda, da z Jugoslavijo ne gre odlašati, kajti to bi bilo »politično nevarno in gospodarsko neumestno«, kakor so izrecno naglasili v Bruslju.

Jugoslavija, ki je torej "primer nujnostne narave", pomeni za dvanajsterico tranzitno državo, saj njeno ozemlje ločuje večji del Skupnosti od Grčije, ki je prav tako članica dvanajsterice. Ne samo, Jugoslavija je hkrati sredozemska in vzhodnoevropska država, a Evropska gospodarska skupnost uveljavlja nasproti Sredozemlju tako, nasproti srednji in vzhodni Evropi pa drugačno politiko. Kaj tedaj? V Bruslju predlagajo, naj bi jugoslovansko specifično strogo spoštovali in uveljavljali potemtakem do Jugoslavije istočasno oboje: sredozemsko in srednjevzhodno-evropsko politiko. To bi pomenilo lepo prednost za zvezno vlado v Beogradu, ki pa ne bo kar tako avtomatska, kot se zdi na prvi videz.

Kot sredozemska država bo Jugoslavija deležna zaslombe in kreditov EGS za varovanje naravnega okolja (v Bruslju so sila zaskrbljeni nad ekološkim propadanjem Sredozemlja, zato so tudi namenili posameznim obalnim državam specifične denarne prispev-

Pogled na gradbišče transjugoslovanske ali "evropske avtoceste" v neposredni bližini Sarajeva.

ke), predvsem pa novega "finančnega protokola", ki bo "darežljivejši". Gre za posojilo 900 milijonov ecujev (ecu ustreza približno 1.500 liram) iz blagajne Evropske investicijske banke in to za petletno obdobje (julij 1991 - junij 1996) s popusti pri odplačevanju obresti za skupnih 85 milijonov ecujev v breme proračuna EGS in skladom 10 milijonov ecujev na račun rizičnega kapitala. Sredstva od obrestnih olajšav bodo porabili za finansiranje prometnih infrastrukture, to se pravi transjugoslovanske avtoceste in železniške magistrale, ki bi rezali Jugoslavijo po dolgem in povezovali Grčijo s preostalim delom dvanajsterice. V Bruslju so bodočo avtocesto že poimenovali "evropska avtocesta".

Težava je v tem, da Grčija nikakor ne bo pristala na novi finančni protokol z Jugoslavijo, če slednja ne bo poprej razrešila vprašanja kamionskega prometa med sosedama - v Atenah se namreč pritožujejo, da Beograd preti-

rano omejuje promet z grškimi tovarnjaki na jugoslovanskem ozemlju.

Glede pomoči, ki je je lahko Jugoslavija deležna kot sredozemska država, ni nadaljnjih zaprek, drugače pa izgleda zadeva, ko je treba našo matico obravnavati kot vzhodnoevropsko državo. Evropska gospodarska skupnost je predvidela številne pobude v korist držav v srednjem in vzhodnem delu Evrope, vendar jih je pogojila s štirimi zahtevami: spoštovanje človekovih pravic, politični pluralizem, popolnoma svobodne volitve, tržno gospodarjenje. No, o Jugoslaviji pravijo v Bruslju, da mora prehoditi še precej poti v to smer, v isti sapi pa, da bodo bržda ravno ti pogoji pospešili sedanji postopek demokratizacije. Ko bo izpolnila vse te pogoje, bo Jugoslavija deležna izdatnih kreditov nove Banke za obnovo in razvoj vzhodne Evrope (EBRD), podpor EGS (ki je za pomoč evropskemu vzhodu vpisala v svoj proračun 500 milijonov ecujev za leto 1990, 850 milijonov ecujev za l. 1991 in eno milijardo za l. 1992), dalje posebnih izobraževalnih programov oziroma izmenjav med študenti pa še podpore industrijskih držav iz Grupe 24.

Listina EGS nakazuje tudi naslednjo fazo v odnosih s SFRJ - preoblikovanje dogovora o dvostranski kooperaciji v sporazum o pridružitvi Jugoslavije k dvanajsterici, ki bo seveda spet pogojena z navedenimi štirimi (za marsikoga "izsiljevalnimi") zahtevami. Kot piše v spomenici, ki jo je predložil Jacques Delors ministrom Skupnosti, bo status pridružene države omogočil Jugoslaviji naslednje: svobodno ter integralno izmenjavo s članicami dvanajsterice; okrepitev ekonomskega, industrijskega in znanstvenega sodelovanja; razširitev kooperacije na finančnem področju; zagon sodelovanja na kulturnih poljih; vzpostavitev trajnega "političnega dialoga".

D. G.

od vsepovsod

Zaradi nenehne krepitve dolarja, povišanja obresti in političnih razmer v SZ

Nov padec tokijske borze: -1,79%

Krepitev dolarja, zvišanje kratkoročnih obresti in nejasno politično stanje v SZ so potlačili borzni indeks Nikkei na 31.124,19 jena, kar je 570,38 jena ali 1,79% manj kot v petek (31.694,57). Kupčijski obseg je dosegel samo 300 milijonov delnic, kar nazorno dokazuje nervozo in zaskrbljenost borznikov. Zeleni bankovec je veljal včeraj 155,62 jena, se pravi 0,87 jena manj kot v petek. Gre za najvišjo kotacijo dolarja nasproti jenu v zadnjem poldrugi mesecu, saj je dolar zadnjič presegel raven 155 jenov 10. maja. Jen se je oslabil v križnih transakcijah z evropskimi valutami, posebno še s funti šterlingi.

■ AVSTRIJSKO NARODNO BANKO BO VODILA ŽENSKA. Pokojnega guvernerja Narodne banke Avstrije Hellmuta Klahusa je nasledila 59-letna Maria Schaumayer, ki ima za sabo dolgoletna izkustva na bančniško-finančnem področju in sodi v sam vrh avstrijskih izvedencev za denarne zadeve. Zadnje čase je bila finančna direktorica poldržavnega petrokemijskega konzorcija OMW, v času 1965-69 pa tudi svetovalka občinske skupščine na Dunaju. Maria Schaumayer bo nadaljevala Klahusovo denarno politiko (zlasti do tujine) in se zavzemala za utrditev vloge Avstrije v odnosih z vzhodno in zahodno Evropo.

■ MANJŠI IZVOZ ITALIJANSKE VOJAŠKE OPREME. V zadnjem petletju je delež izvoza na skupnem prometu italijanskih tovarn orožja in vojne opreme padel z 59% na 20%, obrambno ministrstvo je skrcilo za 13% izdatke za modernizacijo vojne industrije v l. 1990, a združevanje ter internacionalizacija podjetij sta prepočasna. Zaradi tega - je dejal genovski sindikalist CISL Gianni Alioti - je treba čimveč proizvodnje preusmeriti v civilne namene, sicer bo ostalo veliko ljudi na cesti. Elektronska družba Elsag (Finmeccanica) je npr. uspešno izvedla tak preustroj: delež vojnega materiala je zdrknil s 60% na 30%, raven zaposlenosti pa je ostala enaka.

■ VEČ BLAGA IZ ALBANIJE IN V. NEMČIJE. Ministrstvo za zunanjo trgovino je z okrožnico (Uradni list št. 137) dovolilo nove kontingente za uvoz nekaterih vrst blaga iz Albanije in Vzh. Nemčije. Albanija: 135 ton bombažnih tkanin, 105 ton tkanin iz tekstilnih vlaken, 120 ton delovnih kombinizonov in 120.000 dolgih in kratkih moških hlač oz. shortov. V. Nemčija: 2.000 ton cevi in votlih železnih ali jeklenih profilov in 2.500 ton sintetičnega gumija.

■ GOSPODARSTVO SZ V TEKOČEM LETU -5%? Michael Boskin, načelnik ekonomskega sveta pri Beli hiši, meni, da bo sovjetsko gospodarstvo nazadovalo letos za 5%: »S sprostitvijo nekaterih gospodarskih vej in ohranitvijo kontrole nad drugimi je Gorbačov povzročil, da je zdaj ekonomski sistem SZ tako "iracionalen" kot še nikoli.« je dejal s pripombo, da bo to ustvarilo hude probleme Ameriki ravno v času, ko razmišlja, da bi omejila direktno pomoč Sovjetski zvezi. Medtem ZRN in Francija zahtevata "paket 20 milijard dolarjev" v korist SZ, česar George Bush na zasedanju G/7 (od 9. julija v Houstonu, Texas) prav gotovo ne bo mogel spregledati.

Lansko leto je zavarovalnica zbrala skoraj za 1.000 milijard lir premij

Lloyd Adriatico lepo napreduje

Tržaška zavarovalnica Lloyd Adriatico je zbrala lani za 913 milijard lir premij (12% več kot leta 1988), njen obračun 1989 izkazuje 41 milijard lir čiste dobička (+12,5%), delovanje na področju obveznega avtomobilskega zavarovanja proti tretjim osebam (RCA) pa je zadržala na ravni 56,39% (1988 - 58,87% in 1987 - 61,49%). To so najpomembnejši podatki o dejavnosti Lloyda, kakor jih je nanizal na včerajšnjem rednem obnem zboru predsednik dr. Antonio Sodaro. Družba je zastavila vse sile v ponovno uravnoteženje portfelja. Pri tem gre omeniti zlasti napredek za 59,3% na področju bolezenskega zavarovanja (predvideni vsedrjavni porast: 25,3%), za 31,72% na področju škodnega zavarovanja (vsedrjavni porast: 15,1%) in za 20,27% na področju življenjskega zavarovanja. Premožnjsko stanje se bliža 1.500 milijardam lir. Na skupščini so sklenili porazdeliti enotno dividendo 410 lir za navadne delnice in 440 lir za varčevalne, poleg tega so delničarji odobrili sklep o ustanovitvi dveh novih zavarovalnic, ki bosta delovali na področju škodnega in življenjskega zavarovanja. Na mesto pokojnega člana upravnega sveta dr. Gerarda Lavanchyja so kooptirali Ernesta Jutzija, ki je generalni sodirektor družbe Swiss Re.

POSEBNA PREDSTAVITEV

SVETOVALEC MAICO
VLASTA CEGLJAR
ZA BREZPLAČNO PREIZKUŠNJO
NA DOMU TELEFONIRAJTE
NA 772807

ELEKTRONSKIH SLUŠNIH PROTEZ za vse osebe, ki slišijo glasove, a ne razumejo besed PROTEZE SO NEVIDNE

V TRSTU, ob ponedeljkih, — UI. Maiolica 1, I. nad. (ob pokriti tržnici)
URNIK: 9.00 - 12.00 in 15.30 - 19.00 OB SOBOTAH POPOLDNE ZAPRTO!

V TRŽIČU — UI. IV. november 13

V GORICI — Korzo Italia 54, I. nad.
VSA POJASNILA IN INFORMACIJE Tel. 040/772807

Slišati dobro
slišati vse

V nedeljo na Opčinah proslavili visoki jubilej stanovske organizacije slovenskih kmetov

40 let uspešnega delovanja KZ

OPČINE — S krajšim nastopom Tržaškega okteta, ki je s svojim nastopom ustvaril pravo slavnostno vzdušje v dvorani Prosvetnega doma na Opčinah, je Kmečka zveza v nedeljo dopoldne začela svoj jubilejni občni zbor, na katerem je proslavila 40 let svojega uspešnega delovanja. V prisotnosti številnih gostov in predstavnikov oblasti sta na občnem zboru, ki mu je predsedoval ing. Mikac, podali poročili predsednik Alfonz Guštin in tajnik Edi Bukavec. Po razrešnici staremu vodstvu organizacije, ki jo je utemeljil Marcello Čok, so v razpravo posegli številni gosti, nakar so izvolili nove vodstvene organe in sprejeli naslednjo resolucijo:

Ob 40-letnici Kmečke zveze njeni člani potrjujejo pomen in vlogo te organizacije pri vzdrževanju in krepitevi kmetijske dejavnosti v tržaški pokrajini.

Kmečka zveza je v štirih desetletjih opravila nenadomestljivo in pomembno vlogo, ki je bila v ponos ne samo kmetovalcem, ampak celotni naši skupnosti, kajti njena dejavnost je odločilno prispevala tudi k temu, da je bil na našem teritoriju ohranjen kolikor toliko uravnotežen odnos do naravne dediščine, ki bi ob pomanjkanju vztrajne obrambe že zdavnaj propadla.

Kmetije na Tržaškem predstavljamo kljub relativno majhnemu številu še vedno pomemben del gospodarskih dejavnosti, zaradi česar je težko razumeti vlogo za še vedno nizko stopnjo razumevanja, ki jo kmetijstvu dajejo pristojne oblasti. Naša stanovska organizacija je morala v teh štiridesetih letih porabiti veliko energij ravno za to, da je skušala na vseh pristojnih mestih uveljaviti vlogo kmetijstva kot enega izmed dejavnikov gospodarskega razvoja. Doseženih je bilo mnogo rezultatov in le veliki vztrajnosti naših članov se je zahvaliti, če je kmetijstvo na Tržaškem kljub številnim težavam še vedno vitalno.

Ko govorimo o zapostavljanju kmetijstva očitno mislimo na to, da bi moralo biti deležno mnogo večje pozornosti z ozirom na velik davek, ki ga mora plačevati na račun neuravnoteženih modelov družbenega razvoja. Pri nas se ta davek v največji meri plačuje v obliki razlastitve obdelanih površin, ki se še vedno nadaljuje, mnogokrat z zelo neupravičenimi posegi. In vendar bi moralo biti že vsakomur jasno, da postaja v Tržaški pokrajini vsak dan bolj dragocen vsak delček naravnega prostora. In kdo je ta prostor na najbolj neposreden način znal obraniti, če ne ravno kmetije s tradicionalnimi dejavnostmi. Danes smo pričali mnogim ukrepom in razpravam o varstvu okolja, še vedno pa gre v večini primerov za delne rešitve, ki ne upoštevajo v zadostni meri kmetijstva kot faktorja aktivne zaščite narave.

Tržaški kmetije smo za koncept modernega kmetijstva, takšnega, ki bo sposobno izbrisati tudi možnosti, ki se danes ponujajo ob velikih spremembah v Evropi. Evropa se z naglimi koraki spreminja v eno samo veliko tržišče, kar je spodbudna perspektiva, a prinaša tudi nepredvidene posledice. Kmetijska politika že v današnjem položaju zaostaja za drugimi sektorji, ker v Evropski skupnosti ni občutka za specifičen položaj kmetijstva v posameznih včlanjenih državah. Nadaljnji procesi ekonomske integracije v Evropi bodo morali zato v veliko večji meri upoštevati kmetijstvo kot eno izmed nosilnih gospodarskih panog.

Kmečka zveza je stalno prisotna v družbenem in upravnem dogajanju, pri katerem opozarja, naj bodo izbiere, ki se tičejo načrtovanja teritorija uravnotežene in sodobno zasnovane. Državni kmetijski načrt bi moral v večji meri ustrezati relativnim potrebam kmetijstva, predvidevati bi moral krepitev kmetijskih podjetij, zaščito kmečkih dohodkov in garancije za zdrave in kvalitetne pridelke.

Tržaški kmetije smo v štiridesetih letih obstoja Kmečke zveze tudi vedno ponavljali, naj bo naši skupnosti v celoti zagotovljen obstoj z zaščitnim zakonom, ki naj bo resnično dejanje demokracije in instrument, ki bo Slovincem v Italiji v treh pokrajinah omogočil dostojno raven narodnostne enakopravnosti. To osnovno zahtevo ponavljamo tudi danes, ko ugotavljamo, da po tolikih letih naš osnovni problem še vedno ni rešen. Zahtevamo, da se zakonski osnutek ministra Maccanica ustrežno in v kratkem času popravi, v takšni meri, da bo sprejemljiv za Slovence iz treh pokrajin dežele F-JK.

Alfonz Guštin: KZ zahteva večje spoštovanje sektorja

»Letošnji občni zbor naše zveze poteka v nadvse pomembnem trenutku življenja naše skupnosti, v času velikih družbenih in gospodarskih prenavljanj, ki so v bitki za demokracijo zajele zlasti vzhodno Evropo in so danes živo prisotne tudi v Jugoslaviji in še posebej v matični Sloveniji.« To je uvodoma v svojem poročilu podčrtal predsednik Kmečke zveze Alfonz Guštin in dodal, da Slovenci v Italiji pozdravljamo prizadevanja slovenske republike, ki je s spremembo ustave utrdila svojo suverenost ter omogočila uvedbo političnega pluralizma in tržnega gospodarstva. Predsednik Guštin je ob tem pristavil, da od teh premikov pričakujemo, da nam bo matična Slovenija še vedno ob strani in da nas bo, kot nas je doslej, podpirala v borbi za razvoj našega kmetijstva in zadrugištva. Želimo pa tudi, da bi demokracijski premiki v Jugoslaviji pozitivno vplivali na italijansko državo in da bi italijanski parlament nujno rešil vprašanje globalne zaščite Slovencev v Italiji.

Slovenski kmetije se namreč dobro zavedamo, je dodal, da stanovskega problema ne gre ločevati od narodnostnega, ker narodna identiteta ima svoje korenine v teritoriju in gospodarstvu. Predsednik Guštin se je nato dotaknil problemov današnjih dni. Ostro je obsodil kmetijsko politiko Evropske skupnosti, ki je našemu kmetijstvu nenaklonjena, ker je prilagojena potrebam in ciljem kmetijsko razvitejših dežel in z grenkobo ugotovil, da predstavniki Italije pasivno sprejemajo tako politiko. Zato KZ zahteva od državnih in deželnih politikov večjo občutljivost in zavzetost za to problematiko.

Zato ni nič čudnega, je dejal predsednik KZ, če preživljajo naši kmetije in vzporedno z njimi naše zadruge težke trenutke. To velja še posebej za Zadrugo kraško mlekarico, ki ob nevdružni konkurenci italijanskih in tujih proizvodov, ne more prenesti tako hudega pritiska. Zato moramo tako tej zadrugi, kot ostalim, po svojih močeh in v okviru svojih pristojnosti vsi pomagati. Še posebej pa se morajo angažirati za to poklicane deželne ustanove. Zaprtje mlekarne bi namreč pomenilo poguben udarec za celotno pokrajinsko govedorejo.

Predsednik Guštin je tudi poudaril, da se KZ nikakor ne mora strinjati z različnimi gibanji, ki stremijo k temu, da bi ne bilo v naravo nobenih pose-

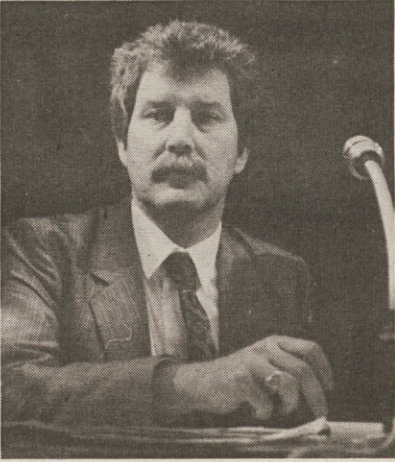

Alfonz Guštin

gov, zaradi česar smatrajo tudi kmetijstvo kot dejavnost, ki uničuje in onesnažuje naravo. O tem dovolj zgovorno govori neodgovorna in demagoška kampanja, ki so jo tako imenovana naravovarstvena društva sprožila ob referendumu o pesticidih, ko je bila javnosti, ob neinformiranosti in nepoznavanju problematike, prikazana le negativna stran uporabe teh sredstev. Branil je tudi lov, ker njegova ukinitve ni potrebna, saj bi ob prevelikem in nekontroliranem številu divjadi kmetijska dejavnost imela veliko škodo.

Boleča rana pa je še neprekinjeno razlašanje naše zemlje. Predsednik Guštin je poudaril, da je KZ ob podpori krajevnega prebivalstva, slovenskih organizacij in gibanj za varstvo okolja storila vse, kar je bilo v njenih močeh, da bi se sinhrotron zgradil na drugi lokaciji, žal, pa je bilo vse zaman. Ob vsem tem je edina tolažba v dejstvu, da je deželna vlada sprejela formalno obvezo, da bo v kratkem sprejela zakon za zaščito in razvoj Krasa. Preti pa še nevarnost, je dodal, da se verižna reakcija odzemanja površin nadaljuje v Dolini za razvoj industrijske cone. Potrdil je tudi, da je KZ od vedno proti uvajanju kraških parkov in rezervatov, ob koncu pa zahteval, da se vse merodajne družbene in politične sile zavzamejo za usodo kmetijstva na Tržaškem. Svoje zahteve je KZ že strnila v dokumentu, ki ga je naslovlila zgoraj omenjenim silam.

Edi Bukavec: Nujna je nova politika ES, države in F-JK

Edi Bukavec

Vsi se zavedamo pomena teh dolgih let obstoja Kmečke zveze. Brez nje bi si bilo težko predstavljati obstoj kmetijstva v naših krajih in sploh ohranjanje naše zemlje, ki ostaja naši narodnostni skupnosti še vedno temeljna vrednota. Naši cilji in smotri so do danes ostali isti. Tako je v svojem poročilu uvodoma ugotavljal tajnik KZ Edi Bukavec, ki je nanašal celo vrsto problemov, s katerimi se stanovska organizacija slovenskih kmetov stalno ubada, obenem pa tudi podčrtal dosežke, ki jih beleži v štiridesetih letih delovanja. Kmetijstvo je še vedno zapostavljeno, tako na evropski, kot sicer tudi na državni in deželni ravni. Pri tem je tajnik KZ omenil predvsem restriktivno politiko ES in pomanjkanje ustreznega državnega načrta za kmetijstvo. Nizke cene kmetijskih proizvodov in naraščanje stroškov v proizvodnji namreč postavljajo tudi naše kmetijske obrate v težave. Tajnik Bukavec je predvsem omenil še zlasti kritično stanje naše živinoreje, ki mora poleg specifičnih težav prenašati tudi konkurenco brezarinskega uvoza mesa in mleka po avtonomnih računih iz Jugoslavije, od katerih imajo največjo korist samo trgovci in ne proizvajalci, kmetje pa imajo veliko škodo. Isto se dogaja z uvozom drugih kmetijskih proizvodov.

V zadnjem času pa je kmetijstvo na splošno pred vedno večjimi pritiski vseh vrst: gospodarskimi, administrativnimi, fiskalnimi, družbenimi in političnimi. Ob tem je tajnik Bukavec,

kot že prej predsednik Guštin, ožigosal nerazumljivo kriminalizacijo kmetijstva in kmetov, ki so jo pred referendumom sprožili zeleni in se še ni poglegla.

Zato je po tajnikovih besedah nujna kmetijska politika, tako s strani ES kot države, da se učinkovito zaščitijo kmetijski obrati in dohodki tistih, ki se bavijo s kmetijstvom. Ta politika mora omogočiti večjo strokovnost kmetijskih podjetij, pospešiti inovacije v pridobivanju kvalitetnejših proizvodov ter zaščititi osnovne dobrine, kot so teritorij, predvsem pa kmetijske površine. Tajnik KZ je nato navedel vrsto absurdov v našem kmetijstvu, ko je na primer dosti lažje na Krasu postaviti cementno bazo za rulotko kot pa vinograd, lažje je tudi postaviti sinhrotron na najlepših kmetijskih površinah pri Bazovici kot pa zgraditi hlev na istem področju ali kjerkoli drugje. O vseh teh in podobnih paradoksih sta morala glavni svet in izvršni odbor organizacije večkrat razpravljati: na teh sestankih je bila odločno poudarjena potreba po izrednem zakonskem instrumentu, ki naj omogoči potenciranje krajevnih kmetijskih obratov.

Tajnik Bukavec je nato navedel vrsto pozitivnih rezultatov, ki so bili doseženi v tem sektorju, med katerimi gre predvsem omeniti večje zanimanje (in s tem finančne prispevke) Sklada za Trst in Trgovinske zbornice za to problematiko, ni pozabil pa na neresene vprašanja, ki jih je ničkoliko.

Zaustavil se je nato o delovanju organizacije; v lanskem letu so njeni organi posvetili veliko pozornost zunanjim nastopom kot notranji organiziranosti. Poudaril je važnost sodelovanja s sorodnimi organizacijami v matični Sloveniji, ki jih KZ želi še krepiti, in nanašal vrsto pobud, ki jih je izvedla KZ v lanskem letu, tudi v sodelovanju s SDZPI. Ugotavljal je tudi, da članstvo potrebuje vedno večjo strokovno pomoč, kjer je KZ, skupno s patronatom INAC, naredila velike korake naprej in si prizadeva, da bi te storitve bile čim boljše.

»40-letnica mora biti priložnost, je zaključil tajnik KZ, za poglabitev zavesti o pomenu zemlje za življenje naše skupnosti, za kar je po našem mnenju poklicana Kmečka zveza. Prav tako bi morali nadaljevati z napori, da bi se delo, ki smo si ga zastavili v prejšnjih letih, uresničilo.«

Čestitke in priznanja

Jubilejnemu občnemu zboru so prinesli pozdrave številni gosti. Na govorniški oder je prvi stopil predsednik SKGZ Klavdij Palčič, ki je med drugim opozoril, da si moramo vsi prizadevati, da se uveljavljata specifičnost in posebnost, ki sta značilni prev za KZ. Senator Stojan Spetič je poudaril, da je treba menjati politiko mačehovskih in oblastniških posegov v naravi in pri teh posegih upoštevati predvsem človeka, ki je to okolje obvaroval. Slovenski senator je tudi poudaril, da izmikanja glede zaščite slovenske manjšine niso več dopustna. Predsednik Zadrugne zveze Slovenije Leo Frelih se je zavzel - v obojestranski korist - za nadaljevanje sodelovanja med organizacijama, ki se srečujeta s podobnimi problemi. Pokrajinski tajnik CGIL Roberto Treu je med drugim podčrtal, kako postaja izkoriščanje teritorija vse večji splet med gospodarskim razvojem, zaščito okolja in pri nas s prisotnostjo

manjšine na tej zemlji. Predstavnik Slovenske kmečke zveze Bruno Podveršec je poudaril, da so razlogi za ustanavljanje teh zvez povsod enaki: kmetu so jemali zemljo, zaradi česar je bilo potrebno ukrepati. Dolinski župan Edvin Švab je med drugim podčrtal, da si je KZ s svojim delom v vseh teh letih ustvarila življenjski prostor in pozval organizacijo, naj v še večji meri skrbi za strokovnost. Predstavnik deželne zveze kmetijskih zadrug Gaetano Zanutti se je zavzel za nadaljevanje sodelovanja med organizacijama. Zgornjski župan Miloš Budin, ki je jubilej KZ pozdravil tudi v imenu repentabrskega župana Pavla Colje in predsednika KGS Marina Pečenika je razvil nekaj misli, ki emblematično kažejo, kako oblasti gledajo na to problematiko v naši pokrajini. Prvi problem, ki ga je izpostavil, je primer zadrugne mlekarne, ki jo je treba rešiti, medtem ko oblas-

ti nočejo razumeti njene specifičnosti. Drugi pa je problem Kraskega parka, katerega zaščita pa ne sme biti instrument, da bi nas Slovence potisnili še za stopnjo nižje. Glede sinhrotrona je dejal, da smo bili prisiljeni v sporazum, ker druge izbire ni bilo. Predstavnik Zveze slovenskih zadrug na Koroškem Blais Konrad se je zavzel za okrepitev sodelovanja med organizacijama, medtem ko je predsednik SDGZ Vito Svetina opozoril na pomen komplementarnosti med organizacijama, ki nudita našemu človeku vse možne usluge. Predsednik SDGZ je tudi podčrtal važnost specializacije v gospodarskem sektorju in da ima KZ še dodatno breme, ko se mora s svojim delom boriti tudi za ohranjanje naše identitete. Podpredsednik Coldiretti Ermenegildo Olenich je zazelel, da si sodelovanje med organizacijama nadaljevala, predsednik gorške KZ Avgust Štekar pa je govoril o nepravičnem odnosu do kmetov. Ravnatelj patronata INAC Boris Simoneta je spregovoril o patronažni službi, ki se je močno razvila, a bi jo treba še okrepiti. Predsednik pokrajinske zveze Confcoltivatori Dante Savorgnan je tudi obsodil politiko komunistarnih, državnih in deželni oblasti v tem sektorju in zagotovil podporo organizacije za pravični zaščitni zakon. Pokrajinski tajnik SSK Miro Opelt, je ugotavljal, kako so cilji stranke in KZ skoraj enaki, saj se obe borita za zaščito slovenske narodnostne skupnosti. Devinško-nabrežinski župan Bojan Brezigar pa je poudaril, da je KZ v vseh teh letih dokazala, da ni samo stanovska organizacija, ampak se je uveljavila s političnim delom, da bi se pač Slovenci uveljavili tudi kot subjekt. Zavzel se je za skupno zaščito (skupno s Slovenijo) Krasa. Bivši tajnik KZ Josip Pečenko je spregovoril o težkih časih, ko se je morala KZ prebijati skozi hude težave in dodal, da ne smemo misliti, da se je osnovna politika do našega kmetijstva spremenila. Vrsto posegov je zaključil podpredsednik vsedržavnega združenja Confcoltivatori Massimo Bellotti, ki je na kratko orisal italijansko politiko do kmetijske problematike oziroma politiko, ki jo izvaja ES. Odločno se je zavzel za spremembo dosedanjih smernic in teženj ter podčrtal potrebo po večji enotnosti med različnimi stanovskimi organizacijami na vseh ravneh.

Novo vodstvo organizacije

GLAVNI SVET

Marino Albi (Prosek), Ivan Antonič (Cerovlje), Anton Bole (Piščanci), Joško Colja (Samoterc), Alojz Debelis (Kolonkovec), Marcello Debelis (Kolonkovec), Silvano Ferluga (Piščanci), Edi Glavina (Lonjer), Oskar Grčič (Padriče), Alfonz Guštin (Col), Adrijan Kalc (Padriče), Aleksander Kalc (Gropada), Edi Kante (Praprotn), Romano Kobec (Kolonkovec), Mario Kosmač (Zabrežec), Boris Košuta (Križi), Miloš Kralj (Slivno), Alojz Križmančič (Bazovica), Danilo Lupinc (Praprotn), Lucijan Malalan (Trebeče), Emilio Mattiotti (Log), Josip Milič (Zagradec), Walter Milič (Repn), Joško Obad (Salež), Srečko Orel (Devinsčina), Robi Ota (Bollunec), Zoran Parovel (Mačkollje), Jože Pernarčič (Vižovlje), Anton Petaros (Gročana), Ljubo Petaros (Boršt), Emil Purič (Repn), Jože Radetič (Medjvas), Josip Sanci (Dolina), Giuseppe Scheriani (Milje), Robi Smotlak (Mačkollje), Walter Stanissa (Nabrežina), Miran Starc (Prosek), Radovan Semec (Prečnik), Boris Škrk (Praprotn), Walter Švara (Prebenec), Carlo Valentinič (Kolonkovec), Miroslav Žigon (Zgonik).

RAZSODIŠČE

Inž. Andrej Čok (Bazovica), dr. Mario Gregorič (Trst), dr. Leo Kralj (Bazovica), Alojz Markovic (Sesljan), Slavoljub Štoka (Kontovel).

NADZORNI ODBOR

Marcello Čok (Kolonkovec), Zvonko Ostrouška (Zagradec), Josip Stoper (Kolonkovec).

Nadomestnika:

Josip Bolčič (Bollunec), Giusto Caris (Kolonkovec)

»Kronika« v knjigi

Članom, ki so se udeležili nedeljskega občnega zbora, so razdelili knjigo o zgodovini Kmečke zveze. Za besedilo je poskrbel njen dolgoletni tajnik Lucijan Volk, uredil pa jo je Jože Koren.

Kot je sam Lucijan Volk povedal na občnem zboru, je za to »kroniko«, ko jo je sam imenoval, imel na razpolago veliko gradiva, objavil pa je le najvažnejše stvari. Govor je torej o delu organizacije, manjkajo pa zapisi o nesebičnem delu posameznih ljudi. Iz knjige je vsekakor razvidno, da je delo in uspehe KZ označeval velik napor vseh. To delo je bilo potrebno vsak dan, gradilo se ga je na osnovi programov, po drugi strani pa je morala organizacija skrbeti tudi za krepitev strokovnih služb. Vsekakor pa je KZ, kot je poudaril Lucijan Volk, v teh 40 letih postala življenjski organizem, na katerega moramo biti vsi ponosni. Bivši tajnik KZ je občnemu zboru prinesel tudi pozdrave SDZPI.

Popravke v senatu bo predložil senator Cesare Dujany SSk si prizadeva za izboljšanje vladnega zaščitnega predloga

Slovenska skupnost je mnenja, da je treba Maccanicov osnutek za zaščito Slovencev bistveno vsebinsko dopolniti in v marsičem tudi korenito spremeniti, zato je njena pravna komisija v sodelovanju s strankinim deželnim tajništvom oblikovala cesto vrsto popravkov k temu predlogu. Amandmaje SSK bosta v senatu predložila in zagovarjala južnotirolski senator Roland Riz in zastopnik Doline Aoste Cesare Dujany, ki se je med včerajšnjim obiskom v Trstu temeljiteje seznanil ne samo s popravki SSK, ampak tudi s splošnimi političnimi stališči te stranke do vprašanja manjšinske zaščite. Po razgovorih se je valdostanski gost v spremstvu deželnega sekretarja Iva Jevnikarja in drugih deželnih voditeljev SSK udeležil srečanja s časnikarji, ki so se ga udeležili tudi zastopniki nekaterih manjšinskih organizacij.

Jevnikar je uvodoma podčrtal, da si bo SSK prvenstveno prizadevala za čimširšo enotnost vseh Slovencev v boju za izboljšanje vladnega zaščitnega predloga, istočasno pa bo po svojih močeh iskala samostojno pot, da bodo rešitve čimboljše. Maccanicov osnutek je vsebinsko omejevalen - je še podčrtal tajnik - tudi tehnično oziroma pravno gledano pa je precej pomanjkljiv. Popravki SSK v glavnem kontestirajo močno omejevanje individualnih pravic pripadnikov manjšine in omejeno rabo slovenščine v javnih telesih, stranka popolnoma zavrača razdelitev Slovencev po zemljepisnih kategorijah ter odklanja preštevanje manjšine. Glede položaja Slovencev v videmski pokrajini je SSK pripravljena na postopno reševanje njihovih vprašanj, a pod pogojem, da bo tudi upoštevajoč razlike s časom prišlo do načelne ena-

kopravnosti vseh Slovencev. En popravek zadeva tudi izvolitev manjšinskega predstavnika v luči načrtovane reforme volilnega sistema. SSK se je glede tega za sedaj omejila le na deželni svet, ki bi moral v bodoče (seveda v primeru spremembe volilnega zakona) s posebnim normativom zagotoviti izvolitev enega svetovalca na listi stranke, ki je odraz slovenske jezikovne skupnosti.

Senator Dujany je izrazil zadovoljstvo, da se je SSK v borbi za spremembo Maccanicovega predloga obrnila na stranke, ki so izraz manjšin in resničnih avtonomističnih teženj. Skupno s predstavniki Južnotirolske ljudske stranke in sardinske jezikovne skupnosti bo skušal narediti vse, da bo postopek v senatu stekel čim hitreje in

da bodo parlamentarci res upoštevali težnje in zahteve Slovencev. Politično vzdušje za resnično reševanje manjšinskih vprašanj pa je trenutno vse prej kot ugodno. Dobršen del parlamentarcev, ki se ukvarjajo s temi zadevami, slabo ali sploh ne pozna položaja Slovencev, precej pa je tudi zmede, tako da mnogi ne razlikujejo zahteve manjšinskih in jezikovnih skupnosti od zahtev nekaterih političnih gibanj, kot je npr. Lega Lombarda. Dujany je vsekakor proti novim avdicijam ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja, ker se boji, da bi to odprlo pot nadaljnjemu zavlačevanju.

S. T.

Na sliki (foto Križmančič) včerajšnja tiskovna konferenca na sedežu SSK.

Za oblikovanje tristrankarske uprave Nabrežinski komunisti spet vabijo SSK in PSI

Iz Nabrežine je prišla vest, da se bo tamkajšnji občinski svet sestel v ponedeljek, 16. julija ob 18. uri. Pogajanja za oblikovanje nove uprave niso doslej obrodila konkretnih rezultatov, v kratkem pa bo verjetno tristrankarski vrh med Krščansko demokracijo, Slovensko skupnostjo in socialistično stranko, na katerem bodo te politične sile pravzaprav preverile, ali sploh obstajajo možnosti za levsredinsko občinsko upravo. V zvezi s stagnacijo pogajanj v Devinu-Nabrežini so se včeraj oglašili krajevni komunisti, ki so, kot znano, že nekaj dni po volitvah predlagali oblikovanje levičarske uprave KPI-SSK-PSI ob morebitni politični podpori Zelene liste smejočega se sonca. Poziv KPI ni naletel na ugodno, a niti ne na odklonilno mnenje socialistov in SSK, ki očitno čakajo na razplet (ali zaplet) pogajanj z demokristjani.

Komunisti v tiskovnem sporočilu vsekakor ugotavljajo, da je treba zastoj pogajanj v devinsko-nabrežinski občini pripisati političnim spletkam ter zakulisnim oblastniškim igrarjem nekaterih strank na pokrajinski ravni. Če bo šlo tako naprej - ugotavljata sekcija KPI E. Berlinguer in strankina svetovalska skupina - obstaja konkretna nevarnost, da bo prišlo do takojšnjega razpusta občinske skupščine, do komisarske uprave ter seveda do novih občinskih volitev, saj pred kratkim odobreni zakon jasno določa, da je treba novo občinsko upravo izvoliti najkasneje prve dni avgusta. »Tisti, ki zavlačuje in bo še dalje zavlačeval izvolitev nove uprave, si bo prevzel hude odgovornosti«, piše še v izjavi KPI, »ki je pripravljena na oblikovanje stabilne uprave v interesu občanov in

na podlagi jasnih ter učinkovitih programskih smernic«. Devinsko-nabrežinski komunisti zato znova pozivajo socialiste, Slovensko skupnost in zelene, naj prisedejo k skupni pogajalski mizi in naj tako premagajo »dosedanja paktiranja na koži občanov«.

Novoizvoljeni dolinski občinski svet pa se bo sestel v petek, 29. junija, ob 18.30. Na dnevnem redu ima formalno umestitev novih svetovalcev ter izvolitev župana ter novega občinskega odbora. Za župana bo, kot znano, izvoljen dosedanja podžupan, socialist Marino Pečenik, ki bo prevzel mesto komunist Edvina Švaba. Povsem odprto pa še ostaja vprašanje sestave nove dolinske koalicije, v katero bodo poleg komunistov in socialistov pristopili skoraj gotovo tudi zeleni, ki bodo »od zunaj« podpirali občinski odbor. Neznanko predstavlja še politično zadržanje Slovenske skupnosti, ki je sinoči imela skupščino članov in somišljenikov, da preveri možnosti za morebitni vstop v koalicijo.

S. T.

KPI: Danes skupščina somišljenikov Ingra

Danes ob 18. uri bo v dvorani v Ul. Madonnina 19 splošen sestanek članov KPI, ki so ob 19. kongresu stranke glasovali za resolucijo šte. 2. O izidih in sklepih shoda v Aricci bo poročal posl. Antonino Cuffaro. Sledila bo razprava. Na sporedu je tudi izvolitev pokrajinske koordinacije resolucije šte. 2. Sestanku bodo prisostvovali tudi zastopniki resolucij šte. 1 in 3.

Razprava se bo zaključila ob 20.30.

Kmalu začetek poletnih letovanj za našo mladino

Naši mladi se zopet pripravljajo na poletna letovanja. Kot vsako leto, sta tudi tokrat organizatorja letovanja Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in pa Dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu.

Tudi letos bosta dve letovanji. Za mlajše otroke bo letovanje na Rakitni, v mladinskem okrevališču, kjer so se otroci že na preteklih letovanjih zelo dobro počutili. Odhod na to letovanje bo 2. julija ob 8.30 iz železniške postaje v Sezani. Za bolj odraslo mladino bo letovanje v kmetijski srednji šoli Grm - Sevno na Trški gori pri Novem mestu. Odhod udeležencev tega letovanja bo 30. junija, pravtako ob 8.30 iz železniške postaje v Sezani. Število udeležencev obeh letovanj je približno enako kot lani, le s to razliko, da bo letos nekaj več najmlajših otrok, nekoliko manj pa bolj odraslih.

O odhodu obeh skupin bomo še poročali, kot bomo tudi, kot vsako leto, udeležence letošnjih letovanj tudi obiskali. (nl)

Junija so poskočile predvsem cene dobrin in storitev Trst spet najdražje mesto

Po nekajmesečnem premoru se je Trst ponovno povzpел na vrh lestvice najdražjih italijanskih mest. V zadnjem mesecu je statistični urad Občine Trst zabeležil namreč zelo strm vzpon inflacije, ki je tokrat - kot rečeno - najvišja v Italiji. Cene so v Trstu zrasle povprečno kar za 0,9 odstotka, medtem ko je bilo tokrat najcenejše mesto Palermo, kjer je inflacija porasla samo za 0,2 odstotka (sledijo si Bologna, Genova in Milan s plus 0,3%, Neapelj z 0,4%, Benetke z 0,5% in Turin z 0,7 odst.). Kljub temu se lahko potolažimo z dejstvom, da v enoletnem povprečju Trst zaostaja še za Turinom in Benetkami (le-to je dejansko najdražje mesto v Italiji). V zadnjem letu je inflacija v Trstu porasla namreč za 5,7 odstotka, tako da presega vsedrjavno povprečje, ki se je ustalilo na 5,6 odstotka inflacije, samo za eno desetinko odstotka, največ pa so porasle cene v Benetkah, kjer je inflacija dosegla celo 6,3 odstotka.

A pogledimo v podrobnostih, kateri sektorji so se najbolj podražili. Najbolj so poskočile cene dobrin in storitev (+ 2,3%), sledijo stroški za prehrano (+ 1,5%), za prevozna sredstva (+ 0,8%), za razne storitve (+ 0,2%), za obleke

in prosti čas (+ 0,1%), medtem ko se stroški za stanovanje in zdravstvene storitve niso spremenili. Po nedavni odločitvi medministrskega odbora za cene, da zniža cene goriv za ogrevanje, pa so se stroški za elektriko in gorivo celo zmanjšali za 0,4 odstotka.

Kot je razvidno iz zgornjih podatkov, so na družinsko bilanco v največji meri vplivale podražitve dobrin in storitev. Porast cen v tem sektorju pa je povzročila predvsem podražitev cenikov v barih, restavracijah in drugih javnih lokalih, kjer so nove in znatno višje cene uvedli prav v preteklem mesecu.

Mimo enkratletne podražitve skodelice kave pa so bilanco tržaških družin v zadnjem letu največ bremenili poviški v drugih, pomembnejših sektorjih. Kljub nedavnemu znižanju cen goriva za ogrevanje je prav ta sektor terjal namreč največ denarja. Električna in goriva sta se v zadnjem letu podražila povprečno za 9,2 odstotka. Sledijo stroški za stanovanje, ki so se povečali za 7,3 odstotka, za dobrine in storitve (+ 7,2%), stroški za prosti čas (+ 6,3%), za prehrano (+ 6,1%), razne storitve (+ 5,5%), obleko (+ 4,9%), prevozna sredstva (+ 3,7%) in zdravstvo (+ 1,8%).

V Kvarneru spet morsko cvetenje

Bomo tudi letos priča izrednemu morskemu cvetenju kot smo mu bili v zadnjih dveh letih? Že smo upali, da se bomo temu zaskrbljivočemu in nadležnemu pojavu letos izognili. To upanje so nam tudi utrjevale analize morskih voda, ki so bile v zadnjih mesecih iz tega ozira vseskozi pozitivne. Zdaj pa moramo, žal, beležiti dejstva, ki govorijo v nasprotnem smislu.

Vest prihaja iz Kvarnera. Tu so ribiči že pred nekaj tedni zagledali na morskii gladini značilno sluzasto snov, ki se razvija ob prekomernem razmnoževanju mikroskopskih alg, pa tudi v svoje mreže so ujeli podvodne sluzaste mreže. Toda prve pojave izrednega morskga cvetenja je zdaj mogoče zapaziti tudi z obale. Po podatkih, ki so jih posredovale tiskovne agencije, to velja npr. za Opatijo: večji sluzasti madeži se je v teh dneh prikazal pred hotelom Ambassador, ki leži na enem izmed najlepših koščkov istrske obale.

So to le prvi znaki pojava, ki bo kot v prejšnjih letih zajel ves severni Jadran? Strokovnjaki so za zdaj zelo previdni v svojih odgovorih. Po mnenju nekaterih bi cvetenje morja v Kvarneru lahko bil le krajevni pojav, sicer pa bo veliko tudi: odvisno od bodočih vremenskih razmer. Alge se bodo prav gotovo prekomerno razmnoževale, če bo temperatura visoka, malo padavin in malo vetra.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da bo jutri, v sredo, 27. junija, menjala telefonsko številko približno 1.200 naročnikom na področju ul. San Francesco, Battisti, Crispi, XX Settembre, Polonio, Timeus, Palestrina, Slataper, Donizetti, Nordio, Carducci. Interesenti so že bili obveščeni.

Za zgoraj navedene naročnike, ki bodo imeli novo telefonsko številko objavljeno šele v telefonskem imeniku 1990-91 bo na razpolago avtomatska telefonska služba, ki bo obveščala o spremembi telefonske številke vse, ki bodo klicali stare številke.

GRUPPO IRI STET

SIP

SIPP01/11

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

Junjske šagre predstavljajo prijetno alternativo »Mundialu«

Velik obisk v Boljuncu in Praprothu

Z razposajenim koncertom ansambla Šankrock se je sinoči na boljunskem trgu zaključila tudi letošnja tradicionalna šagra, ki jo prireja KD France Prešeren in ostale vaške organizacije. Poleg običajnega, značilno šagrskega sporeda, kot so večerni ples in seveda dobro založeni kioski jedace in pijače, je bil tokrat nadvse uspešen tudi sobotni tek po boljunskih ulicah. Priredila ga je vaška mladina, udeležilo pa se ga je kar zadovoljivo število mlajših in starejših tekačev. Tek po vaških ulicah je pravzaprav postal nekakšen običaj, ki so ga pred leti vključili med zanimivosti vsakoletnega praznika boljunskega zavetnika sv. Ivana. Za večerno razvedrilo pa sta v soboto in nedeljo zaigrali še skupini Miran Rudan Band in Happy Day. (dam)

Včeraj pa se je v Praprothu zaključila 16. šagra, ki jo prireja tamkajšnja vaška skupnost. V soboto, nedeljo in ponedeljek se je na prireditvenem prostoru za vasjo zbralo res veliko obiskovalcev, ki so si v prijetni senci borovega gozdiča poiskali osvežitve. Kljub temu da so prireditelji z namesnitvijo velikega televizorja pomislili tudi na privrženca nogometa, pa jo je Mundial delno zagodel prirediteljem. V nedeljo je bila namreč na programu tradicionalna tekma v košnji. Ker so se ob domenjeni uri priglasili samo trije kosci, so bili organizatorji prisiljeni odložiti tekmo na ponedeljek. (w)

Na slikah (foto Magajna) zgoraj pečenje piščancev na prazniku v Boljuncu, spodaj množica obiskovalcev v gozdiču pri Praprothu.

G. SUSHMEL

TRST

PRODAJA IN SERVIS

SWEDA

ELEKTRONSKE BLAGAJNE

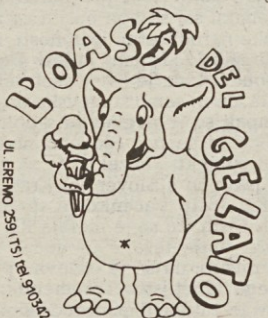
TELEFAX

OD 1.400.000 LIR DALJE

TEHTNICE - REZALNI STROJI

Ul. S. Francesco 11

Tel. (040) 767884 - 730333

Ideja ob svetovnem prvenstvu: do 9. VII. zaključene družbe dobijo posebno darilo

Tridnevni delovni obisk komisije evropskega parlamenta V potrditev važne povezovalne vloge Trsta in FJK z evropskim Vzhodom

Trst, ki so ga dalekosežne spremembe v raznih vzhodnoevropskih državah »z obrobja Evropske gospodarske skupnosti premaknile v osrčje nove Evrope«, gosti v teh dneh, tudi v tem svojem novem svojstvu, Komisijo za zunanje gospodarske stike pri Evropskem parlamentu. Veliko zaslug, da je Komisija za svojo letošnje »gostovanje« izbrala Trst oziroma Furlanijo-Juljsko krajino, ima edini tržaški predstavnik v Strasbourgu Giorgio Rossetti, kot sta med drugim naglasila v kratkih pozdravnih nagovorih predsednik deželne sveta FJK Paolo Solimbergo in predsednik gostujoče komisije evropskega parlamenta Willy de Clercq. Sicer pa je tudi dnevni red zasedanja Komisije predvideval vprašanja, ki neposredno zadevata našo deželo in Trst, kot so med drugim ekonomski odnosi med EGS in Jugoslavijo in ladjedelništvo.

O pomembni povezovalni funkciji, ki jo lahko v spremenjeni evropski areni opravljata Trst in dežela v celoti, priča nadalje tudi program Komisije, ki bo ob svojem rednem delu imela vrsto srečanj s predstavniki Dežele in nekaterih članic delovne skupnosti Alpe Jadran. Tega srečanja, ki bo danes popoldne, bi se morale udeležiti delegacije iz nekaterih dežel Avstrije in Madžarske, Veneta, Tridentinskega-Južne Tirolske, Hrvaške (vodila jo bosta predsednik vlade Mesic in predsednik skupščine Domljan) in Slovenije (vodil jo bo predsednik vlade Peterle).

Pred začetkom rednega zasedanja sta v dvorani deželne sveta na kratko govorila gostitelj Solimbergo in predsednik Komisije de Clercq. Predsednik deželne sveta FJK je izrazil zadovoljstvo, da se je izbira obiska prevesila v korist Trsta, s čimer je potrjena vloga mesta in celotne dežele v

povezovanju zahodnega dela Evrope z vzhodnim. Njegovemu izvajanju je takoj pritrdil predsednik Komisije za zunanje gospodarske stike de Clercq, ki se je zavzel, da bi se gospodarsko povezovanje raznih predelov Evrope še bolj utrdilo.

Komisija evropskega parlamenta bo v Trstu zasedala tri dni. Na včerajšnjem prvem dnevu so razpravljali o nekaterih pomembnih vprašanjih, o katerih pa bodo sklepali danes dopoldne pred srečanjem s predstavniki deželne odbora FJK. Najprej so obravnavali popravke k sporazumu o tekstilnih vlaknih, ki zadeva predvsem »južne države« EGS. Med vprašanji, ki se bolj neposredno nanašajo na gospodarsko strukturo naše dežele, pa je treba omeniti ladjedelništvo. S tem v zvezi je tržaški evroposlanec Rossetti na evropsko izvršno komisijo naslovil nekaj vprašanj. Po eni strani se in je vpraševal, če pristojni organizmi izvr-

šujejo direktivo št. 6, ki se nanaša na znižanje javne podpore raznim ladjedelnicam. Po drugi pa je želel izvedeti, če poteka akcija nižanja fondov v okviru sporazumnega načrta glede ladjedelništva držav članic zveze OECD. Odločitve in njihovo izvajanje bodo seveda vplivali na nadaljnjo usodo ladjedelnic, ki so še v naši deželi.

Danes dopoldne pa bo Komisija razpravljala o gospodarskih odnosih z Jugoslavijo, in sicer v treh vsebinskih sklopih. Po eni strani se namreč izteka gospodarski sporazum EGS-Jugoslavija, po drugi je tudi Jugoslavija vključena v projekt FAR, ki ga 24 gospodarsko razvitih držav namenja vzhodnoevropskim državam. In končno gre še za novo strategijo, ki jo EGS name-rava uveljaviti na področju Sredozemlja. (bip)

Na sliki (foto Križmančič): srečanje med delegacijama komisije evropskega parlamenta in deželne sveta FJK.

Raznolika razprava na »Srečanju žensk Evrope« O možnostih domovanja žensk v združeni Evropi

Če naj bo bodoča združena Evropa skupen dom vseh, potem bi morale tudi ženske v njem najti ustrezen prostor. To je bilo eno izmed poglavitnih vprašanj, ki so si ga zastavile udeležence včerajšnjega »Srečanja žensk Evrope« izhajajoč iz specifičnega položaja žensk v posameznih državah. Srečanje, ki je bilo z vsebinskega vidika zastavljeno zelo splošno, je organizirala Tržaške ženska konzulta pod pokroviteljstvom Komisije za uresničitev enakopravnosti med moškim in žensko pri italijanski vladi. Kot je izrecno naglasila predsednica Konzulte Evy Malipiero, so hote izbrale tako splošen naslov, da bi z njim zaobjele čimobširnejši prostor, ki bi ga ženske različnih držav zapolnile s poročili in bolj osebnimi pričevanji.

Vsekakor je bilo soočenje med ženskami, ki so po eni strani zastopale nekatere članice Evropske gospodarske skupnosti, po drugi pa številne države vzhodne Evrope, z vsebinskega vidika zelo raznoliko in težko obnovljivo.

Po pozdravih tržaškega župana Ricchetti, evroposlanca Rossetti (isti dan se je namreč v Trstu sestala tudi Komisija evropskega parlamenta za zunanje gospodarske stike, o čemer poročamo tu zraven) in podpredsednice deželne sveta Auguste De Piero Barbina, je razpravo uvedla univerzitetna profesorica Cecilia Assanti s poročilom o italijanski zakonodaji v zvezi s položajem žensk.

Razen evroposlanke Adelaide Aglietta, ki je prvenstveno govorila o nujni izgraditve nove evropske federacije, so ostale udeležence srečanja na Pomorski postaji skušale predvsem osvetliti položaj in glavne probleme

žensk v posameznih državah. Tako je npr. evroposlanca Carla Peys z Nizozemske zelo naglašala vprašanje varstva in vzgoje otrok, bugarska novinarka, urednica nove ženske revije Evgenija Kiranova je seveda govorila o političnih spremembah v Bulgariji in o novi ženski organizaciji, Maria Prifti, podpredsednica Zveze demokratičnih žensk Grčije o ženski udeležbi v obdobju po vojaški diktaturi. Nekoliko bolj svojstven je bil poseg podpredsednice deželne sveta Auguste De Piero Barbina o »miroljubni poti žensk v skupno Evropo«.

V takšni različici izhodiščnih zasnov pa je jasno izšla skupna zahteva, da je ženskam dana možnost proste izbire, tako glede poklicnega udejstvovanja, kot tudi vseh ostalih življenjskih izbir in prvi vrsti v zvezi z materinstvom. Podoben razplet je bil opazen tudi na popoldanski razpravi, v katero so poslele predstavnice Nemčije, Avstrije, Čehoslovaške in Italije, med temi tudi deželna odbornica za skrbstvo Paolina Lamberti Mattioli.

Ženske iz Slovenije so v razpravo posegle tako dopoldne kot popoldne. Najprej je o težavah žensk, ki skušajo prodrati na »moška« profesionalna področja, govorila predsednica Društva arhitektov Ljubljane Ilka Čerpes, Zofka Klemen Krek pa je negativno ocenila občutno znižanje ženskih predstavnic v novem slovenskem parlamentu glede na prejšnjega. Njujo po splošni humanizaciji slovenske in širše družbe je zagovarjala Marija Kržič Gregorčič, članica sveta krščanskih demokratov. Posveta se je udeležila tudi Tanja Renner, članica nove skupine »ženskega pritiska« na novo politično vodstvo. (bip)

Proti načrtu šolskega skrbništva o »racionalizaciji« nižje srednje šole

Poseg Brezigarja (SSk) za avtonomijo šole Erjavca

Deželni svetovalec SSK Bojan Brezigar je včeraj naslovil na predsednika Dežele Biasuttija interpelacijo, da bi zvedel, kaj je deželni odbor že storil oziroma kaj namerava storiti proti načrtu Tržaškega šolskega skrbništva, ki predvideva ukinitev avtonomije nižje srednje šole Fran Erjavca iz Rojana in njeno priključitev nižji srednji šoli Fran Levstik s Proseka.

Brezigar se v svoji interpelaciji nanaša na načrt Tržaškega šolskega skrbništva za »racionalizacijo« nižje srednje šole v šolskem letu 1990/91, a tudi na prejšnje podobne načrte, zaradi katerih je svoj čas že protestiral in med drugim izrazil odpor deželnega odbornika za šolstvo Antoninija. Deželni svetovalec SSK vsekakor podrobno utemeljuje, zakaj je zadržanje Tržaškega šolskega skrbništva nesprejemljivo tako s pravnega kot s proceduralnega vidika. Upoštevati je namreč treba, da je rojanska kot druge slovenske šole na Tržaškem zaščitene v mednarodnem sporazumu, in sicer v

Londonskem memorandumu iz leta 1954, in da je to potem Italija potrdila tudi v svoji notranji zakonodaji, zlasti v zakonih 1.012 iz leta 1961 ter 932 iz leta 1973. Poleg tega je Tržaško šolsko skrbništvo sprejelo svoje stališče proti volji deželne komisije za šole s slovenskim učnim jezikom in ne da bi se posvetovalo z drugimi organi, ki bi lahko zastopali slovenske šole.

Brezigar nadalje v svoji interpelaciji omenja tudi odgovor, ki ga je dal deželni odbornik za šolstvo Antonini 17. januarja letos, v katerem je med drugim navedel člen 3 zakona 1.012 iz leta 1961, po katerem je za ustanavljanje ali ukinitve slovenskih šol potreben odlok predsednika republike na predlog ministra za šolstvo in s privoljenjem zakladnega ministra. Prav zaradi tega deželni svetovalec SSK vprašuje predsednika Dežele ne samo, kaj namerava deželni odbor ukreniti, ampak tudi, kaj je deželni odbor že ukrenil proti omenjenim nameram Tržaškega šolskega skrbništva.

Mature: na Stefanu in Prešernu že jutri začetek ustnih izpitov

Jutri se bo na nekaterih šolah že pričel ustni del zrelostnega izpita, matura pa se bo zaključila najkasneje v tednu dni, odvisno pač od šole oziroma od števila dijakov. Na vzgojiteljski šoli pa se bodo v sredo zaključili šele pisni izpiti, ker je matura precej drugačna kot na drugih višjih šolah. Včeraj je bila na vrsti pisna naloga iz slovenščine. Naslovi, ki jih je predložilo ministrstvo, so bili seveda tesno povezani s pedagogiko. Dijakinje so imele na izbiro dva naslova. Prvi se je glasil tako: »V slovenskem kulturnem življenju imajo otroške revije pomembno vlogo. Kandidat naj predstavi vsaj eno izmed njih ter razloži njen vzgojni pomen«. Maturantke so imele na izbiro tudi drugi naslov, ki je večini bolj ustrežal: »Za otrokov osebnostni razvoj ima pravljica važen pomen. Predstavite vsaj eno ljudsko pravljico in povejte razloge, zaradi katerih ima le-ta, po vašem mnenju, veliko vzgojnih prvin«. Profesorica slovenščine je menila, da naloge sicer niso bile pretirano težke, čeprav je bil prvi naslov nekoliko nepričakovan. Revij za predšolske otroke v zamejstvu pravzaprav ni; nekaj jih tiskajo le v Sloveniji. Kaže, da so se maturantke v glavnem odločile za drugi naslov, ker je tudi zadeval snov, ki so jo obravnavale med šolskim letom. Naloga je tudi nudila možnost, da kandidatke dokažejo svoje pedagoško znanje. Danes bo za vzgojiteljice na vrsti še naloga iz risanja, jutri pa bodo morale opraviti še pisno nalogo iz telesne vzgoje.

Prvi bodo pred maturitetno komisijo stopili dijaki industrijskega poklicnega zavoda »Jožef Stefan« in znanstvenega liceja »France Prešeren«. Zanje se bo ustna preiskushja začela že jutri. Na strokovni šoli, kjer je bila izzrebana črka P, bodo izpiti trajali tri dni, od srede do petka, izidi pa bodo objavljeni 3. julija. Na znanstvenem liceju pa bo prvi sedel pred profesorje dijak s priimkom, ki se pričenja s črko K. Izpiti bodo trajali točno teden dni, za svoj uspeh pa bodo dijaki izvedeli 7. julija.

V četrtek se bodo ustni izpiti pričeli tudi na učiteljsku »A. M. Slomšek«, do sobote pa bodo že izprašani vsi kandidati. Letos je bila izzrebana črka G, izidi pa bodo znani 7. julija. V četrtek bodo morali pred komisijo tudi maturanti klasičnega liceja »France Prešeren«: ustni izpit bo trajal dva dni. Začeli bodo s črko E, izidi pa bodo znani 3. julija.

Dijakinje vzgojiteljske šole bodo morale stopiti pred komisijo v petek. Med pisnim in ustnim izpitom bodo imele torej le dan premora, prva pa bo na vrsti dijakinja s priimkom, ki se pričenja s črko L. Ustni izpit bo trajal dva dni, v torek, 3. junija, pa bodo morale kandidatke opraviti še didaktični nastop.

Zadnji se bo ustni izpit pričel za dijake trgovskega tehničnega zavoda »Ziga Zois«. Pričeli bodo namreč šele naslednji ponedeljek. Prvi bodo na vrsti maturantje šole za geometre (s črko P), nato pa bodo izprašani še kandidati vseh treh paralelk petega razreda trgovske šole. Za izide bo mogoče izvedeti 18. julija. (hj)

Zahodnonemški ambasador Ruth na vzorčnem velesejmu

42. mednarodni tržaški vzorčni velesejem se zaključuje. Odprt bo le še danes in jutri, tako da ima le malo časa, kdor bi se ga želel ogledati in tega doslej ni storil. Resnici na ljubo ne kaže, da bi v primerjavi s prejšnjimi izvedbami posebno izstopal po svoji uspešnosti, sicer pa bomo za natančnejše obračune prav kmalu zvedeli.

Včeraj je prišel na osrednjo tržaško gospodarsko razstavo prireditelj veleposlanik Zveze republike Nemčije v Italiji Friedrich Ruth. V dopoldanskih urah si je ogledal naše pristanišče in še nekatere druge gospodarske ustanove, popoldne pa je v velesejemskem kongresnem centru predaval na temo »Stabilnost in spreminjanje v Evropi«. Govoril je predvsem o procesu nemškega združevanja in o posledicah, ki jih bo to imelo na zlasti na evropsko gospodarstvo. Ugledni gost se bo v našem mestu zadržal še danes. Sprejeli ga bodo tržaški župan, prefekt, predsednik Trgovinske zbornice in nazadnje še predsednik Dežele.

Sicer pa bo jutri dopoldne od 9. do 13. ure v velesejemskem kongresnem središču posvet o sejemskem sistemu v Furlaniji-Juljski krajini. Istotčasno bo v okviru Dneva mednarodnega sodelovanja v dvoranci B »protirasistični trening« za šolnike in vzgojitelje, popoldne s pričetkom ob 17.30 bo v kongresnem centru okrogla miza na temo »Sever-Jug, Vzhod-Zahod«, ob 21. uri pa bo špektakel s sodelovanjem skupin UMU/Afrika in Barrio Latino. Kot rečeno, se bo sejem končal jutri, na sporedu pa bo dan Kube.

V noči na ponedeljek v svetoivanskem domu za ostarele Plameni smrtno oplazili starca

Na bivšem oddelku za nepremične bolnike Gregoretti pri Sv. Ivanu, ki je postal občinski dom za ostarele, se je v noči na ponedeljek pripetila shriljava nesreča, ki je terjala življenje 68-letnega pacienta Vittoria ludruga iz Ul. Frescobaldi 9. Ludruga so okrog 1. ure ponoči namreč smrtno oplazili plameni, ki naj bi jih povzročil cigaretni ogorek.

Tragični dogodek se je pripetil, ko so vsi pacienti doma že trdno spali. Bolničar, ki je bil v nočni izmeni, pa je bil v precej oddaljeni sobi, tako da ni nihče videl, kako se je točno vnel požar. Po poznejših ugotovitvah osebja, naj bi se ludruga, ki je med inšpekcijo bolničarja vsaj navidez spal, malo pred 1. uro odpravil v kopalnico. Tu naj bi se s prižgano cigareto v rokah usedel na higienski stol, kjer naj bi ga spet zajel spanec. Medtem ko je ludruga zadrževal, pa je cigaretni ogorek »opravil« svoje: plameni so zajeli stol in samega moškega.

Da je v kopalnici gorelo, se je bolničar zavedel šele, ko je skozi okno opazil rdeč sij. Takrat je stekel v kopalnico, vendar bolnik je bil že ovit v visoke plamene. Bolničar je najprej ukrotil plamene z mokrimi odevami, nato pa so ponesrečenca prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so ga zaradi hudih opeklin druge in tretje stopnje sprejeli na oddelek za oživljanje. Plameni so ludruga oplazili namreč skoraj po vsem telesu, tako da si zdravniki že od

vsega začetka niso upali izreči prognoze. Ker v tržaški bolnišnici niso dovolj opremljeni za tako hude opekline, so pacienta še ponoči prepeljali v videmsko bolnišnico, kjer pa je ob 8. uri podlegel hudim opeklinam.

Nedeljska nesreča v domu za ostarele pri Sv. Ivanu je zelo zaskrbljujoča, saj postavlja v dvom učinkovitost javnih struktur za ostarele. Do podobne nesreče je prišlo namreč pred komaj dvema mesecema v drugem javnem domu za ostarele, in sicer v domu ITIS v Ul. Foscolo, kjer so 30. aprila plameni hudo oplazili 75-letnega

Francesca Marinija. Odbor sorodnikov pacientov svetoivanskega doma, ki se že več let bori, da bi izboljšali oskrbo, je med drugim že večkrat opozoril na hudo pomanjkanje osebja, ki ne zagotavlja pacientom niti zadostne osebne varnosti (zaradi pomanjkanja osebja pa sta tudi splošna in zdravstvena oskrba seveda zelo pomanjkljivi, tako da morajo sami sorodniki skrbeti celo za najosnovnejšo higiensko nego). Ponoči ostaneta v domu namreč samo dva bolničarja, ki skrbita za okrog sto pacientov. (bg)

Bodo v Trstu ustanovili občinski sprejemni center za pribežnike?

Tudi Trst občuti pojav množičnega priseljevanja ljudi iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti, vendar na svojski način, in sicer predvsem kot tranzitno mesto. Kot beležimo skoraj vsak dan, številni pribežniki ilegalno prekoračijo državno mejo v bližini našega mesta, vendar se potem v njem le redkokdaj ustavijo, in še to večinoma za krajši čas. Kljub vsemu temu pa gre za pojav, ki ga ne gre podcenjevati iz več razlogov, med drugim tudi zato, ker bi v bodoče lahko dobil tudi nove oblike.

To so razlogi, zaradi katerih se je tudi tržaška občinska uprava odločila, da se nekoliko resneje sooči z vprašanjem pribežnikov. V ta namen je tudi osnovala delovno skupino, ki jo poleg občinskih upraviteljev sestavljajo predstavniki škofijske Caritas in združenja ACLI. Odbor se je prvič sestel konec prejšnjega tedna in med drugim sklenil, da bo preveril možnost ustanovitve sprejemnega centra za pribežnike.

Usodna odločitev komaj 24-letnega mladeniča

Starše 24-letnega Marca Colomba je čakala včeraj jutraj izkušnja, ki je gotovo ena najbolj bridkih za roditelje: prostovoljna smrt sina. Marco, ki je stanoval v Ulici Ghirlandaia 22/2, se je obesil, za sabo pa je pustil pismo in kaseto, na katero je posnel svoje zadnje besede. Starše in prijatelje je prosil odpustanja za svojo dramatično odločitev, o svojem poslednjem koraku pa je pojasnil, da so ga povzročila številna razočaranja, s katerimi mu po njegovih trditvah življenje ni prizaneslo. Marco je bil resen in uravnotežen mladenič in njegovo obnašanje ni dalo slutiti, so povedali sorodniki, da bi bil tako skrajno razočaran.

ZAHVALA

vsem, ki ste nam ob boleči izgubi našega dragega

Franca Resinoviča

izrazili sožalje, darovali cvetje oziroma prispevke v njegov spomin in ga tako številno spremlili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala g. župniku Viljemu Žerjalu za poslovilni obred.

Vsi njegovi

Trst, 26. junija 1990

Sobotno kresovanje na Padričah v priredbi KD Slovan

Ivanja noč za sladokusce s celjsko plesno skupino Igen

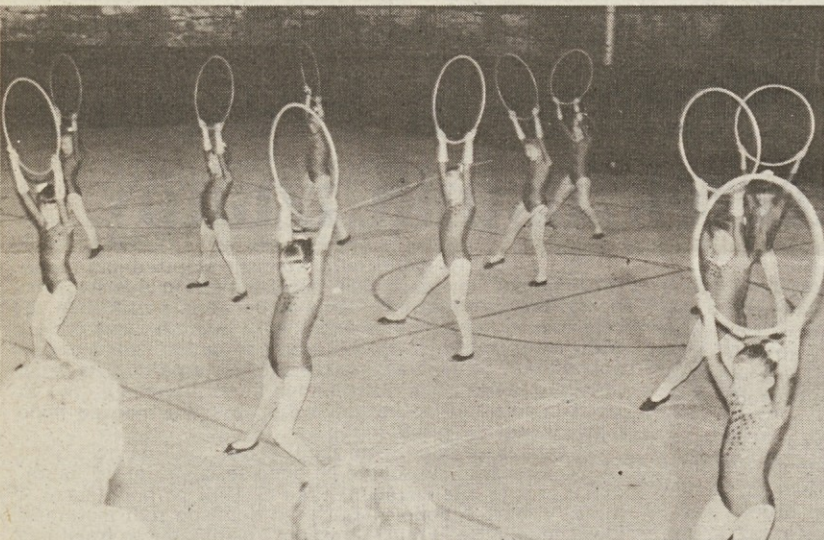
Ob ivanji noči se je na Padričah res uresničilo ljudsko verovanje o škrtih in vilah: na prelepem travniku Za kalom so se malo po 21. uri namreč prikazali ljubeznivi škrti v spremstvu lahkotnih vil, ki so poustvarili primerno ozračje za poznejše kresovanje.

Za primerno čakanje na najbolj očarljivo noč v letu je Kulturno društvo Slovan povabilo na Padriče namreč plesno skupino Igen Studia za ples Celje, ki je na montažnem odru na odprtem odplesala nekaj prikupnih točk izraznega plesa. Majhni plesalci v duhovitih kostumih so v prijetnem poletnem večeru, ki ga je rahel vetrič še razgibal, zaplesali ob ritmu jazz in klasične glasbe ter s svojimi prikupnimi gibi pričarali nežnost in čutnost ivanje noči.

Po njihovem nastopu so prireditelji prižgali ob cesti namreč velik kres (na sliki Davorina Križmančiča), ki je številne gledalce še dolgo zadržal na travniku, medtem ko je glasbena skupina Bromboletti ponudila majhen glasbeni intermezzo.

Za radovednejše pa je bila v Kraljevem skednju še odprta razstava tkanin Magde Tavčar in keramičnih izdelkov Gabrielle Osbich.

Na Kontovelu lep zaključni nastop domačega plesno-ritmičnega odseka

Športno društvo Kontovel gleda v bodočnost, ne misli le na današnji dan pač pa tudi na jutrišnjega, zato goji šport tudi med najmlajšimi. Sredi prejšnjega tedna se je na športnem igrišču zaključila sezona plesno-ritmičnega odseka z raznimi vajami. Tečaj je obiskovalo dvakrat tedensko preko štirideset otrok in sicer z otroškega vrtca in osnovne šole, ne samo domačinov, temveč tudi z okoliških vasi. Lep in dobro uspel spored je ob vsaki točki napovedovala Nelida Ukmar, ki je v pozdravnem nagovoru poudarila, da je že šesto leto, odkar so ustanovili tečaj, ki ga od vsega začetka z velikim veseljem in požrtvovalnostjo vodi dvakrat tedensko Manca Firbas, kateri se je tudi v imenu staršev prav pristrčno zahvalila. Ukmarjeva je dejala, da tudi starši, posebno mamice, imajo svoj delež pri uspehu tečaja in seveda tudi njim gre posebna zahvala. Tečajnice plesno ritmičnega odseka so dobro prikazale vaje z žogo, akrobatiko, kolebnico, vaje s trakovi ter še razne druge vaje brez rekvizitov.

Prisotnih sorodnikov in ljubiteljev naše mladine je bilo veliko in so tako ob vsaki točki sporeda kot tudi na koncu nagradili z močnim in dolgotrajnim aplavzom vse nastopajoče in njihovo pridno učiteljico.

Tekst in slika M. M.

Prispevki KGS malim trgovskim podjetjem za znižanje stroškov za knjigovodstvo

Predsednik KGS Marino Pečenik sporoča, da lahko lastniki malih trgovskih podjetij, ki so vodena družinsko ali osebno, dejanske družbe, osebne družbe in zadružne oblike z največ dvema nameščencema in ki delujejo na ozemlju Kraške gorske skupnosti v okroglih, ki dne 25. 10. 1981 niso presegli 300 prebivalcev, lahko predstavijo prošnje za prispevek, ki znaša največ 50% na porabljena sredstva, za znižanje stroškov tehnično-gospodarske konzulentne službe s posebnim ozirom na vodenje knjigovodstva za leto 1988.

Prošnje na kolkovanem papirju je treba predstaviti v tajništvu Kraške gorske skupnosti v Sesslanu št. 56/B do vključno 12. ure dne 20. julija 1990, v nasprotnem primeru prošnje ne bodo sprejete.

Prošnje morajo vsebovati sledečo dokumentacijo:

- upravno dovoljenje za prodajo;
- potrdilo o vpisu v Seznam podjetij, ustanovljen pri pristojni Zbornici za trgovino, industrijo, obrt in kmetijstvo;
- nadomestno izjavo izpričevalne listine, izdano na podlagi 4. člena zakona št. 15 z dne 4. 1. 1968, ki potrjuje pravno naravo trgovskega obrata, odnosno število nameščencev;
- izjavo župana občine, v kateri deluje mali trgovski obrat, ki potrjuje delovanje slednjega v kraju, ki dne 25. 10. 1981 ni presegel 500 prebivalcev;
- izplačane fakture stroškov za tehnično-gospodarsko konzulentno službo za leto 1989, s posebnim ozirom na vodenje knjigovodstva.

Natečaj devinsko-nabrežinske Občine za poletne glasbene tečaje v Grožnjanu

V okviru sodelovanja s pobrateno občino Buje, razpisuje Občina Devin-Nabrežina natečaj za dodelitev štipendije stalno bivajočim v občini za obiskovanje dvotedenskih poletnih tečajev Kulturnega centra mednarodne federacije glasbene mladine v Grožnjanu.

Letošnji program predvideva tečaje za flavto, kitaro, čembalo, orgle, saksofon, tolkala, lutkovni laboratorij, tečaj etnologije istrske kulture, tečaj srednjeveške drame "Tractus stellae", pihalni orkester Alpe-Adria, Village Jazz International, plesni laboratorij, tečaj glasbe in tehnologije, video laboratorij ter gledališki laboratorij.

Interesenti naj pismeno prošnjo, z osebniimi in študijskimi podatki, oddajo v sobi štev. 20 na županstvu v Nabrežini do 30. junija 1990, kjer bodo dobili tudi ustrezne informacije.

Galerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

vas vabi v četrtek, 28. t. m., ob 18. uri na otvoritev skupinske razstave

**PRISOTNOST
GEOMETRIJE
V SODOBNI
SLOVENSKI UMETNOSTI**

Ob rojstvu malega

ŠTEFANA

Čestita Branku in Nevenki

koletiv SLORI

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Trst - Festival operete: danes, 26. t. m., ob 20.30 bo na sporedu ponovitev predstave FANTASIA PER FELLINI E ROTA - pesmi in baleti, režija G. Landi, glasba N. Rota. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča. Dirigent Guerrino Gruber. Ponovitve bodo 27., 28. in 29. t. m. ob 20.30.

kino

ARISTON - 18.30, 22.00 Un mondo senza pietà, r. E. Rochant.
EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Sola in quella casa, krim.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.15, 21.45 Cold feet, western.
NAZIONALE I - 17.00, 22.10 Combat dance (a colpi di musica), glas.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Critters 2, grozljivka, □
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Virginia calda ninfomane, porn. □□
NAZIONALE IV - 17.00, 22.15 Troppo bella per te.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.
MIGNON - 16.00, 22.15 Sogni, r. Akira Kurosawa.
LJUDSKI VRT - 21.15 Due occhi diabolici.
EDEN - 15.30, 22.00 La libidine e il piacere, porn., □□
CAPITOL - 17.30, 22.00 Affari sporchi.
LUMIERE - 17.00, 22.15 Ma tu mi ami, □□
ALCIONE - 17.00, 22.15 Lettere d'amore, i. Robert De Niro, Jane Fonda.
RADIO - 15.30, 21.30 Super vogliose di maschi, porn. □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

razne prireditve

SKD Vigred vabi v četrtek, 28. t. m., ob 20. uri v društvene prostore na zaključni nastop otroškega zborčka VIGRED in harmonikašev prof. Zorana Lupinca.

SKD Barkovlje prireja LETNI KONCERT MePZ Milan Pertot, ki ga vodi Aleksandra Pertot v petek, 29. t. m., ob 20.30 v Evangeličansko-luteranski cerkvi na Trgu Panfilu.

ŠZ Gaja vabi na ŠPORT IN ZABAVO od 30. junija do 8. julija na športnem objektu na Padričah. Program: od 2. do 8. julija - turnir v odbojki (mešane ekipe 3+3) 6. julija - ples v maskah z bogatimi nagradami 8. julija - balinarski turnir. Zabavala vas bosta ansambla HAPPY DAY in ZODIACO. Vabljeni!

ŠD Vesna prireja v soboto, 30. junija, v nedeljo, 1. in v ponedeljek 2. julija 1990 VAŠKI PRAZNIK na vrtu LJUDSKEGA DOMA v Križu. Vsak večer ples z ansamblom »VERA KRUZ«. V ponedeljek tekma v lambadi.

SKD Igo Gruden priredi od 29. junija do 2. julija na društvenem igrišču v Nabrežini 6. KRAŠKI PRAZNIK PIVA. Vsak večer bo igral avstrijski ansambel jodlerjev "5 Steirer".

izleti

Občina Zgonik bo organizirala od 19. do 26. septembra 1990 sedemdnevno letovanje v Strunjanu za občane, ki so dopolnili 60 let. Vpisovanje in podrobnejše informacije v tajništvu občine do 30. t. m.

SPDT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za 24-dnevni trekking v Nepal do baznega tabora pod Everestom. Odhod 16. oktobra t. l. Mesta so omejena. Vpisuje in vsa potrebna pojasnila daje Lojze Abram (tel. 415534).

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 8. julija, strokovno vodeno ekskurzijo v Bovško kotlino. Po sledovih ledenikov bo vodila univerzitetni prof. dr. Vida Pohar. Zbirališče ob 7.30 pred sodno palačo v Trstu. Kosilo z nahrbtnika, prevoz s lastnimi avtomobili. Vabljeni.

Društvo slovenskih upokojencev organizira 11. julija izlet na Travno goran Sodražico. Med potjo si bomo ogledali grad Turjak, vračali pa preko Boncarja v Cerknico, Unec in Postojno. Vpisovanje bo v sredo, 4. julija, ob 9. uri na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

Skupina mladih jadralcev prireja križarjenje po Dalmaciji z 13-metrsko jadrnico. Odpluli bomo 22. julija. Interesenti naj se javijo na tel. št. 415797 v večernih urah.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

SATIRIČNI POLETNI KABARET

BANANA HAWAII

Ali kako sta **BORIS KOBAL** in **SERGEJ VERČ** sklenila zapustiti svoj rodni kraj in se za vedno naselila na Hawaii med opice, palme, banane in ... bananovke.

Jutri, 27. t. m., ob 21. uri v **NABREŽINI** - Športno igrišče Sokola

V petek, 29. t. m., ob 21. uri v **DOLINI** - Park »Male brce«

koncerti

V **Avditoriju Portorož** bo 5. julija ob 21. uri nastopil ansambel bratov **AVSENIK**. Predprodaja vstopnic pri Kompas v Kopru, Izoli, Piranu in Portorožu.

razna obvestila

Uprava občine Dolina sporoča, da občinski šolski avtobusi iz varnostnih razlogov ne bodo vozili do 30. t. m.

Kmečka zveza organizira tudi letos skupni nastop tržaških vinogradnikov na Mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani. Zato vabi vse zainteresirane, naj se javijo do 30. t. m. na sedežu Kmečke zveze, Ul. Cicerone 8/B ali pa po telefonu na št. 362941.

SKD Igo Gruden in ŠD Sokol prireja 10. poletni živ žav za otroke od 3. do 11. leta starosti. Odvijal se bo od 16. do 27. julija na društvenem igrišču v Nabrežini. Starši, ki nameravajo vpisati svojega otroka v poletni center lahko tel. na št. 200567 ali 229332.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec ter fantovska in deklška vabita vse tiste, ki so sodelovali na 20. PRAZNIKU VINA in na ŠAGRI na zakusko v HRIBENCO v soboto, 30. t. m., ob 20.30. Vabljeni tudi vsi pevci MePZ Slavec-Slovenec ter odbor-niki.

včeraj - danes

Danes, **TOREK, 26. junija 1990**

STOJAN

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.58
- Dolžina dneva 15.41 - Luna vzide ob 9.27 in zatone ob 23.29.

Jutri, **SREDA, 27. junija 1990**

EMA

PLIMOVANJE DANES: ob 6.25 najnižja -60 cm, ob 13.26 najvišja 38 cm, ob 19.01 najnižja -6 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,8 stopinje, zračni tlak 1021,2 mb rahlo raste, veter 12 km na uro severovzhodnik, burja s sunki do 26 km na uro, vlaga 37-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 22,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Dudine, Alice Benussi, Patrichs Catalini, Elena Ovidio, Simone Ferrarese.

UMRLI SO: 81-letna Maria Zanon vd. Deste, 66-letni Luciano Zamberlan, 83-letna Maria Erzegovich, 89-letna Maria Cuzzi, 54-letni Davide Bobul, 78-letni Paolo Bissaldi, 77-letni Carlo Forza, 78-letna Pia Tujah vd. Strissia, 84-letni Attilio Steffe, 79-letni Giovanni Bossi, 71-letni Severino Pecchiari, 75-letna Guerrina Bensi por. Perelli.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 25., do 30. junija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg S. Giovanni 5, Šentjakovski trg 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718), **MILJE** - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg S. Giovanni 5, Šentjakovski trg 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell' Orologio 6, **OPČINE** - Trg Monte Re 3 (tel. 213718), **MILJE** - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell' Orologio 6, **OPČINE** - Trg Monte Re 3 (tel. 213718), **MILJE** - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

25. 6. 1990

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1229,400	1210.—	Japonski jen	7,891	7,600
Nemška marka	732,500	730.—	Švicarski frank	873,440	865.—
Francoski frank	218,190	216.—	Avstrijski šiling	104,105	103,500
Holandski florint ...	651,320	649.—	Norveška krona	190,400	187.—
Belgijski frank	35,726	35.—	Švedska krona	202,390	199.—
Funt sterling	2128,600	2050.—	Portugalski eskudo .	8,333	7,500
Irski sterling	1964,800	1945.—	Španska peseta	11,905	11,250
Danska krona	192,570	189.—	Avstralski dolar	964,750	900.—
Grška drahma	7,494	7.—	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1037,750	1020.—	ECU	1512,750	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Po zadnji nogometni tekmi začetek festivala Verona Jazz '90

Trije jazz velikani v Areni

Trobenarja (z leve proti desni) Dizzy Gillespie in Miles Davis ter bobnar Max Roach bodo vsak s svojo skupino nastopali na prvem večeru letošnjega jazz festivala v Veroni, marsikdo pa upa, da bo sledila tudi jam session

Letos poleti je že tako, da najbrljantnejše kulturne prireditve bogatijo svetovno prvenstvo v nogometu. Tako povezujejo tudi letošnji festival Verona Jazz '90 z nogometom, čeprav je zadnja tekma v okviru osmin finala v Veroni noč, festival pa se bo začel jutri v Areni z nastopom treh nadvse uglednih osebnosti: Miles Davis, Dizzy Gillespie in Max Roach. Pobudnik festivala je kot običajno Odborništvu za kulturo veronske občine, marsikatero zaslugu pa ima tudi sponsor BMW Italia, ki je skovala zanimiv slogan: Ustvarjalnost BMW za vitalnost jazza. Zdi se, da sodelovanje uspe zadovoljiti vse partnerje, ob njim pa celo občinstvo, ki je kot porabnik lahko zadovoljen s kvalitativnimi sporedi.

Otvoritev festivala je z izbiro treh priljubljenih glasbenikov vsekakor navdušujoča: 62-letnega Milesa Davisa označujejo kot mitičnega junaka sodobnega jazza in kljub težavam z zdravjem (pogosto je zadnji trenutek moral odpovedati kak nastop) so njegove iz-

vedbe nadvse zanimive in briljantne; 72-letni Dizzy Gillespie je nedvomno eden najslavnejših trobenarjev v zgodovini jazza, virtuoz in obenem predstavnik zlate dobe jazza; za Maxa Roacha pravijo, da je najboljši bobnar vseh časov, hkrati tudi odličen komponist. Miles Davis bo v petek zvečer imel tudi otvoritveni koncert na jazz festivalu v Bariju.

V Veroni se bodo vsi trije glasbeniki najprej predstavili z lastnimi skupinami. Marsikoga muči le radovednost, če bo večer dopolnila jam session, ki bi bila seveda na izredni ravni. Koncert bi lahko postal celo »zgodovinski« večer, trobenarja Miles Davis in Dizzy Gillespie nista namreč še nikoli nastopala skupaj, ker se je Davis doslej izogibal takih srečanj. Lahko bi ga prepričal edino Roach, ki ga na tem nopoltega trobenarja veže dolgoletno prijateljstvo. Gillespie in Roach sta že večkrat igrala skupaj, pred kratkim, denimo, v Atlanti v ZDA.

Za Davisa, Gillespieja in Roacha velja, da so vsak zase preizkusili različne poti, zaradi česar bodo njihovi nastopi med seboj zelo različni in »osební«, čeprav jih le druží ista matrica: vsi trije se namreč navezujejo na bebop iz začetka štiridesetih let.

Prvi večer festivala v Areni se res lahko baha z izrednim sporedom, sicer je nadvse zanimiv tudi program naslednjih dve večerov, ki bosta v Rimskem gledališču 28. in 29. junija. Ob tem bodo še glasbeni popoldnevi in srečanja na dvorišču Starega gradu in v Novem gledališču. Tu se bodo predstavili predvsem mlajši glasbeniki in predstavniki novih, sodobnih jazzovskih smeri, ki pričajo, da tudi v zadnjih dvajsetih letih na jazzovskem področju ne manjka kreativnosti. Med imeni so Muhall Richard Abrams, George Lewis, Leo Smith, Bobby Watson in Steve Coleman, James Newton, Henry Threadgill, Brandford Marsalis in skupina Jona Janga. (nak)

Nekaj stotin milijonov lir za rock koncerte

TV mreže Fininvest so se odločile, da investirajo v rock koncerte, čeprav funkcionar Giorgio Gori ne namerava izdati, koliko jih bo to stalo. Njegov odgovor »nekaj stotin milijonov« ni nikogar zadovoljil, zadovoljni pa bodo prav gotovo mladi TV gledalci, ki bodo lahko pred malim ekranom sledili dvema velekoncertoma: The Wall - Berlin 1990 in Knebwort 1990, ki so ga za TV prekrstili v Big London.

Koncert Knebwort 1990 bo v istoi-menskem kraju blizu Londona že v soboto. Spored predvideva prisotnost znanih pevcev in glasbenikov, med njimi Paul McCartney, Eric Clapton in Mark Knopfler, ki bosta z Johnom Isleyjem in Alanom Clarkom (iz skupine Dire Straits) sestavljala, čeprav le za tokrat, izreden ansambel. Z njimi bo nastopil tudi Elton John. Koncert se bo začel ob 13.30 v soboto 30. junija in bo trajal pozno v noč, približno štiri ure posnetkov bo TV gledalcem posredovala mreža Italia 1 v ponedeljek 2. julija od 20.30 dalje. Koncert prireja britansko združenje, ki se ukvarja s handikapiranimi otroki. Ob tej priložnosti bodo posneli tudi ploščo. Polovica izkupička koncerta in plošče - organizator upa, da bo tako zbral vsaj 6 milijonov funtov šterlingov - bo namenjena tudi šolanju mladih, ki bi radi delali na področju spektakla.

The Wall ali rock opero skupine Pink Floyd (napisal jo je pred 11 leti Roger Waters, medtem so jo že uprizorili in posneli tudi film) bodo predstavili 21. julija zvečer na Postdamer Platzu v Berlinu, nasproti Branden-burških vrat. Še pred nekaj meseci je bilo tam »obmejno področje«. Za pred-stavo bodo postavili 126 metrov odra in nov berlinski zid, ki ga bodo zgradili z 2500 plastičnimi zidaki. Prenos bo oskrbela mreža Canale 5 isti dan le 30 minut kasneje. Dobiček predstave je namenjen skladu Memorial Fund for Disaster Relief. Ta trenutek še niso znana imena pevcev, ki bodo nastopali na koncertu. V Italiji je na razpolago le omejeno število vstopnic. Za predprodajo skrbi agencija Davida Zarda v Rimu.

Še o problemih na področju plesa in glasbe

V pričakovanju leta 1993, ko naj bi v Evropi padle še zadnje meje, se je koordinacijski odbor glasbenih in plesnih združenj, ki se vključujejo v AGIS, odločil za drugo vsedrjavno srečanje, ki naj bi bilo jeseni prihod-njega leta. Seveda je tu v ozadju tudi pričakovanje (in predvsem upanje) na rešitve, do katerih naj bi privedel novi zakon. Zakonske predloge so že pred-stavili parlamentu, stanje na tem pod-ročju pa je vse prej kot navdušujoče in morda je tudi upanje na novo Evro-po brez drugih posegov utopistično.

Vsedrjavno srečanje, ki ga snuje ko-ordinacijski odbor, želi pritegniti po-zornost in sodelovanje vseh držav članic EGS, istočasno bo seveda odprto proti evropskemu Vzhodu. Srečanje želi združiti k skupni debati umetnike in organizatorje, zakonodajalce in na-sploš delavce na teh dveh področjih. Načrt je dokaj ambiciozen, ker zajema izredno široko področje. Tu so potreb-ne analize in statistike tako italijanske kot tuje stvarnosti, celotno problema-tiko je mogoče obravnavati z raznih zornih kotov, denimo, s strani organi-zatorja, profesionalca in pedagoga. Prostor je odprt tudi gledališki obrti, glasbilom, delovnim pogodbam in davčnemu sistemu, odnosom med av-torji, založniki in diskografskimi hiša-mi, sponzorjem in reklamni, vprašanje zase pa predstavljajo šole in konser-vatoriji. V bistvu sta plesno in glasbe-no področje svetova, ki bi jih bilo tre-ba drugače vključiti v italijansko kul-turno stvarnost.

Na Radiu Trst A

Jutri ob 8.10 bo Radio Trst A ponavljal oddajo Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji, ki je bil na sporedu v nedeljo, 24. junija, ob 12. uri. Gost oddaje, ki je bila zadnja v letošnji sezo-ni, je dr. Janez Dular, minister za Slovence po svetu in manjši-ne v Sloveniji v Izvršnem svetu Republike Slovenije.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Nadaljevanka: L'assassio-nio dei Fratelli Rosselli
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nan.: Mia sorella Sam
12.30 Dok.: Juha in lešniki
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika o Mundialu
14.15 Variete: Ciao fortuna
14.30 Film: Quel giardino di aranci fatti in casa (kom., ZDA 1982, r. Herbert Ross, i. Walter Mat-thau)
16.15 Rubrika: Minuto zero
16.45 Mladinska oddaja: Big!
17.45 Risanka, Iz parlamenta
18.15 Nan.: Cuori senza età
18.45 Nadaljevanka: Santa Barbara
19.45 Mundial, vreme in dnevnik
20.45 SP v nogometu: Angli-ja-Belgija (iz Bologne), nato (22.55) Dnevnik
23.05 Variete: Nagrada Via Condotti
24.00 Dnevnik in Mundial
0.45 Mundial - protagonisti in prvaki pripovedujejo Danes v parlamentu
1.00

RAI 2
7.00 Nanizanki: Lassie, 8.15 L'isola dei ragazzi, vmes risanke
9.00 Zdravnik neposredno
10.00 Dok.: Occhio sul mondo
11.00 Nadaljevanki: Il padiglione della morte, 11.55 Capitol
13.00 Dnevnik in Mundial
14.00 Nadaljevanka: Beautiful
14.45 Nanizanka: Saranno fa-mosi, 15.30 Mister Bel-vedere
16.00 Film: La pecora nera (kom., It. 1968, r. Lucia-no Salce, i. Vittorio Gas-sman)
17.45 Iz parlamenta
17.50 Videocomic
18.55 Rubrika: Dribbling
19.45 Dnevnik in šport
20.20 Rubrika o nogometu
20.30 Film: Una vergine per il principe (kom., It. 1965, r. Pasquale Festa Cam-panile, i. Vittorio Gas-sman, Virna Lisi)
22.15 Dnevnik in Dosje
23.25 Dnevnik in horoskop
23.45 Zapiski o Mundialu
0.30 Film: Dédé d'Anverse (dram., Fr. 1948, r. Yves Allegret, i. Simone Sig-noret)

RAI 3
14.00 Deželne vesti
14.10 Videofragmenti: Black & Blue
14.30 Variete: Blob. Di tutto di più
15.25 Videosport: ameriški nogomet - ital. prvenstvo, sabljanje - medna-rodni turnir jr. in jaha-nje - it. prvenstvo
16.45 SP v nogometu: Špani-ja-Jugoslavija (prenos iz Verone)
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.30 Film: La storia infinita (fant, ZRN 1984, r. Wolf-gang Petersen, i. Noath Hathaway, Barret Oli-ver)
22.00 Film: Il monello (dram., ZDA 1921, r-i. Charlie Chaplin)
22.55 Večerni dnevnik
23.00 Športna oddaja: Proces Mundialu
23.45 Nočni dnevnik
0.15 Dokumentarna oddaja: Mit tega stoletja - Kla-virski genij Glenn Go-uld (Strauss)

RTV Ljubljana 1
8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade: Zgodbe iz školj-ke, 9.30 Lonček kuhaj, 9.40 Pika Nogavička
10.25 Mozaik: Osmi dan (pon.)
11.10 Video strani
13.50 Video strani
14.00 Žarišče (pon.)
14.30 Poletna noč (pon.)
16.35 Dnevnik
16.40 SP v nogometu: Špani-ja-Jugoslavija (prenos)
19.00 Poslovne informacije
19.05 Risanka
19.15 Dobro je vedeti
19.20 TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Oče bom (F. Nicolini, r. Gianfran-co Albano, i. Gianni Morandi, Sophie Carle, Sissi Höfferer, 4. del)
20.55 Aktualno: Konec jedr-skih sanj - za Švedsko in za nas...
21.55 Dnevnik in vreme
22.10 Poletna noč, vmes nani-zanka Murphy Brown, nadaljevanka Nekdo jezdí mimo (8. del) in nanizanka Leteči cirkus Monthya Pythona
0.25 Video strani

TV Koper
12.00 Teniški turnir v Wim-bledonu (ponovitev po-snetkov)
15.00 Teniški turnir v Wim-bledonu (iz Londona)
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičiče
20.00 Teniški turnir v Wim-bledonu (povzetek naj-pomembnejšega sreča-nja)
21.45 Teniški turnir v Wim-bledonu: povzetki in in-tervjuji
22.00 TVD Novice
22.15 Rubrika: Eurogolf
23.15 Dokumentarec: Campo Base (vodi Ambrogio Fogar)
24.45 Rubrika o ribolovu: Fish Eye (pon.)

RTV Ljubljana 2
17.00 Satelitski prenosi
18.55 Slovenska ljudska glas-bila in godci: Violinske citre
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 SP v nogometu: Angli-ja-Belgija (prenos)
23.00 Kronika: Dnevi satire

CANALE 5
7.10 Nanizanke: La grande vallata - Fuga da San Mi-guel, 8.00 Una famiglia americana - La fuga, 9.00 Love Boat - Giochi di bordo, 10.00 I Jefferson - Ragazzi, si parte
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è ser-vito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agen-zia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo é giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 Film: La grande fuga (vojni, ZDA 1963, r. John Sturges, i. Steve McQue-en, Richard Attenboro-ugh, 1. del)
22.15 Nanizanka: Charlie's Angels - Mi ricorderan-no
23.15 Variete: Maurizio Co-stanzo Show
1.20 Nanizanka: Lou Grant - Il processo

RETE 4
8.30 Nanizanka: Ironside
9.35 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 11.00 Aspet-tando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nan.: Strega per amore - L'odio di un genio
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanka: Sentieri, 14.40 Azucena, 15.20 Fal-con Crest, 16.30 Veroni-ca, il volto dell'amore, 17.00 Andrea Celeste, 18.10 La valle dei pini
18.40 Danielin horoskop
18.45 Nanizanka: General Hospital
19.30 Nad.: Febbre d'amore
20.30 Aktualno: C'eravamo tanto amati
21.00 Nad.: Topazio
23.00 Tenis: turnir v Wimble-donu (posnetki)
2.30 Horoskop (pon.)

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Caffelatte, nato risanke
8.30 Nanizanke: Superman, 9.00 Ralph Supermaxie-roe - Un mostro nel buio, 10.00 Boomer, cane intel-

ligente - Boomer e il so-sia, 10.30 Skippy il can-guro - Tanti auguri, 11.00 Rin Tin Tin - Ostaggio volontario, 11.30 Flipper, 12.05 Chips - Agenti ma-trimoniai, 13.00 Mag-num P.I. - Frammenti
14.00 Vodič za Mundial
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.30 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 16.00 Licia dolce Licia, nato ri-sanke
18.00 Nanizanki: Arnold, 18.30 L'incredibile Hulk - Il buio
19.30 Variete: Emilio '90
20.00 Risanke
20.30 Film: L'ammiratore se-greto (kom., ZDA 1985, r. David Greenwald, i. Thomas Howell, Walla-ce Stone)
22.20 Film: Noi non siamo an-geli (western, It. 1975, r. Gianfranco Parolini, i. Michael Coby, Paul Smith)
0.10 Aktualno: Cara TV
1.00 Nanizanki: Sulle strade della California - Il cec-chino, 2.00 Chopper Squ-ad - Psicopatia

ODEON
9.30 Nanizanka: Arthur
12.15 Rubrika: Ciao Italia
13.00 Otroški variete: Sugar
15.00 Nadaljevanke: Rosa sel-vaggia, 16.15 Colorina, 17.15 Senora
18.30 Nanizanka: Quattro don-e in carriera
19.00 Rubrika: Ciao Italia
19.30 Risanke
20.00 Benny Hill Show
20.30 Film: Niente di grave, suo marito é incinto (kom., Fr. 1974, r. Jacques Demy, i. C. Deneuve, M. Mathieu)
22.15 Šport: Excalibur
22.45 Film: Punk Angels - I gladiatori del sabato sera (dram., ZRN 1981, r. Carl Schenkel)
0.30 Nan.: Un salto nel buio
1.00 Rubrika: Ciao Italia

TMC
8.30 Dober dan, Mundial!
9.00 Nanizanki: Mago Merli-no, 9.30 Flamingo Road
10.30 Nad.: Gabriela
11.30 Aktualno: Ženska TV
12.30 Nanizanka: Ancora tu
13.00 Ob SP-ju: Diario 90
13.45 Dnevnik

14.00 Dok.: Natura amica
14.30 Nanizanka: Il giudice
15.00 Film: La moneta insangui-nata (krim., ZDA 1947, r. John Brahm)
16.30 SP v nogometu: Špani-ja-Jugoslavija (iz Verone)
19.00 Rubrika: Mondialissimo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 SP v nogometu: Angli-ja-Belgija (prenos)
23.00 Vesti in Galagoal

TELEFRIULI
11.30 Nanizanki: L'albero del-le mele, 12.00 Famiglia, si fa per dire
12.30 Dokumentarec o zvoku
13.00 Nanizanki: After Mash, 13.30 Love Story
15.00 Music Box
17.15 Nad.: Passioni
18.00 Nanizanka: Police News
19.00 Dnevnik
19.30 Rubriki: Dan za dnem, 19.40 Friuli Mondiale
20.10 Nan.: L'artiglio del drago
20.30 Film.: Marino e il mare (dram., 2. del)
22.30 Rubriki: Šport in šport, 23.30 Friuli Mondiale
24.00 Vesti in News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poroč-la; 7.30 Pravljica, nato Dobro jutro po naše; 8.10 Arhipelag Goli; 8.35 Južnoa-meriška folklor; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Veliki uspehi Beatlesov; 9.40 V znamenju sreče; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Italijanski kantavtorji; 12.00 Biti človek; 12.20 Priljubljene melo-dije; 12.40 Deželna zborovska revija Co-rovivo; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Ak-tualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Ro-man: Deseti brat (pon. zadnjega dela); 17.39 Mladi val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitniško popotova-nje; 8.30 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v do-ber dan; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in gode-mo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Doma-ča glasba; 13.20 Zabavna glasba; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do 14.00; 14.05 Znanje za prihodnost; 14.20 Glasbe-na poslušalnica; 14.40 Radijski merkur-ček; 15.00 Radio danes...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Slo-venska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za ...; 21.05 Igraj; 22.00 Zrcalo dne-va; 22.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vre-menska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni ser-vis: napovedi in komentariji; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Ra-dia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogod-ki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta: napovedi in komentariji; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutra-nji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Jutranji glas-beni program; 8.25 Pesem tedna; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje: ideje, recepti in nasveti za gos-podinje; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Cestitke poslušalcev v živo in glasba; 15.00 Glasbeno popoldne; 16.15 Turistič-na reportaža; 19.00 Glasbena oddaja.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta, nato do jutra Nočna glasba.

S kulturnim sporedom, govorom župana in podelitvijo priznanj V nedeljo so v Sovodnjah obeležili 39. obletnico upravne avtonomije

Štirindvajsetega junija 1951 se je v Sovodnjah sestal na svoji prvi seji novoizvoljeni občinski svet. Ta dan so v Sovodnjah, leta 1981, določili kot občinski praznik, ki ga vsako leto obeležijo s slavnostno sejo občinskega sveta, podelitvijo občinskih priznanj in kulturnimi ter športnimi dogodki.

Letošnja slovesnost se je tako odvijala v nedeljo zvečer, v Kulturnem domu v Sovodnjah, z nastopom Sovodenskih deklet, govorom župana Primožiča, podelitvijo občinskih priznanj. V drugem delu prireditve so nastopili gojenci šole Glasbene matice.

Župan Primožič je v priložnostnem nagovoru naglasil pomen upravne avtonomije za gospodarski, narodnostni in vsesplošni razvoj sovodenskih občin. Navedel je najpomembnejše dosežke zadnjega leta, pri upravljanju občine ter nakazal nekaj načrtov, ki jih bo Občina v kratkem uresničila ter opozoril na tista vprašanja, ki jim bo uprava namenjala največ pozornosti. Posebej je naglasil pomen tesnega sodelovanja s sosednimi in prijateljskimi ter pobratenimi občinami ter zagotovil, da bo tudi nova uprava nadaljevala v tej smeri.

Posebno priznanje za dosežke na področju gospodarstva sta letos prejela Davorin Pelicon in Roman Čevdek, solastnika znane tiskarne Grafica Goriziana, ki se je pred približno letom dni vselila v nove prostore v industrijski coni.

Posebno priznanje je župan Primožič izročil Albertu Bevčiču, bivšemu predsedniku Skupščine Občine Nova Gorica in Jožetu Albrehtu, bivšemu predsedniku Skupščine Občine Škofja Loka, ki sta ob parilskih volitvah v Sloveniji tudi zaključila mandat.

Častno priznanje v obliki diplome je župan izročil tudi devetim bivšim občinskim svetovalcem in članom občinskega odbora, ki so ob zapadlosti mandata zapustili občinski svet. Priznanje so prejeli Marija Češut, Jože Maraž, Klara Fornazarič, Lorenzo Panariti, Emil Tomsic, Darij Cotič, Bernard Florenin, Ivan Batistič in Vlado Klemše.

Naj omenimo še, da so se nedeljske slovesnosti udeležili številni gosti, predstavniki sosednjih občin, civilnih in vojaških oblasti.

Letos žal, menda je vsega krivo svetovno prvenstvo v nogometu, niso ob občinskem prazniku pripravili tradicionalne razstave in pokašne domačih vin. Ni bilo pa niti drugih kulturnih,

športnih ali rekreacijskih prireditev, ki so v prejšnjih letih dajale pečat občinskemu prazniku.

Občinski svet

Po umestitveni seji, ki je bila pred nekaj tedni, začenja občinski svet v Sovodnjah z rednim delom. Tako je za jutri, ob 19. uri, napovedana redna seja z dokaj zahtevnim dnevnim redom. Poleg drugih točk, bodo na seji vzeli v pretres pripombe in ugovore k 9. varianti splošnega regulacijskega načrta.

Na dnevnem redu so tudi imenovanja predstavnikov občine v razne ustanove in organe.

Nova ladja velikanka

V tržiški ladjedelnici so včeraj začeli graditi novo ladjo velikanko — dvojčico Aurige, ki so jo splavili pred nekaj dnevi. Ladjo gradijo po naročilu plovne družbe Sidermar iz Genove, namenjena pa je prevozu sipkih tovarov. Ladja bo dolga 323 metrov, široka 54,2 metra in bo imela nosilnost 260 tisoč ton. Poganjal jo bo motor Sulzer GMT z močjo 19.900 konjskih moči. Ob maksimalni obremenitvi in ugrezu bo ladja dosegala hitrost 13 vozlov. Z razliko od dvojčice bodo novo ladjo, za katero se še ne ve imena, v celoti zgradili v Trziču.

Danes jutraj pa bo iz pristanišča izplula — za dokončno predajo lastniku, luksuzna potniška ladja »Crown princess«.

Na rob dogajanja v ladjedelnici pa velja zabeležiti, da bodo danes, od 7. do 11. ure delavci spet nadzorovali vhod v obrat, med protestno akcijo pa bodo priredili tudi avtomobilski sprevid po Trziču ter opozorili občane na razloge protesta. Predviden je tudi obisk na županstvu.

Kakih dvesto kovinarjev z Goriškega pa se bo jutri udeležilo vsedrjavne manifestacije v Milanu.

Dva avtobusa bosta odpeljala v Milan iz Trziča, eden pa iz Gorice.

Prijetno bivanje v Dijaškem domu Prvi dan otroškega Poletnega središča

Včeraj se je v Dijaškem domu v Gorici pričelo Poletno središče. Otroci bodo v prijetnem in vedrem razpoloženju preživeli dva nepozabna tedna, do sobote, 7. julija, ko bo na sporedu zaključna prireditev. Gre za zanimivo (in v prejšnjih letih preizkušeno) pobudo, ki je namenjena otrokom do 10. leta starosti. Letos je središče še posebej pestro, saj so že običajnim laboratorijem dodali še novega, in sicer mini gledališče. Otroci, ki so porazdeljeni v pet skupin — mucke, kobre, pisane žoge, levi in mundialske pomaranče — se bodo med dvotedenskim bivanjem lotili še novinarstva, glasbe, računalništva, risanja in različnih ročnih del. Seveda ne bo manjkalo zabave, športa in tudi kopanja v bližnjem gumijastem bazenu.

Šest vzgojiteljev skrbi, da malčkom ne bo manjkalo ničesar in da se bodo marsičesa naučili. Kdor bi se želel pridružiti pisani in veseli družini, se lahko prijavi vsak dan v Dijaškem domu v Svetogorski ulici 82. Na razpolago je namreč še nekaj mest.

Uprava doma je letos poskrbela tudi za prevoz otrok iz krajev v doberdobu: Jamlje (9.14), Doberdob (9.23), Poljane (9.26), Palkišče (9.30), Devetaki (9.35), Gabrje (9.38), Sovodnje (9.42). Iz Gorice pa odpelje ob 16.15, prihod v Sovodnje (16.25), Gabrje (16.30), Devetake (16.38), Palkišče (16.43), Poljane (16.50), Doberdob (17.00) in Jamlje (17.10).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

SATIRIČNI POLETNI KABARET BANANA HAWAII

Ali kako sta BORIS KOBAL in SERGEJ VERČ sklenila zapustiti svoj rodni kraj in se za vedno naselila na Hawaii med opice, palme, banane in ... bananovke.

V četrtek, 28. junija, ob 20.45 pod šotorom na goriškem gradu

V primeru slabega vremena bo prireditev v Kulturnem domu

Šestnajstletni mladenič utonil v Soči ko je skušal rešiti prijateljico iz vode

V nedeljo popoldne se je na Soči pri Zagraju odigrala tragedija, ki je terjala življenje 16-letnega Marca Aldriga iz Romjana, Trg Santo Stefano 4. Skupina prijateljev se je kot že mnogokrat prej v sončnem popoldnevu odpravila na kopanje na reko tik nad Zagrajem. Domača mladina in njihovi vrstniki iz drugih bližnjih krajev pogosto zahajajo na jez, s katerim zajemajo vodo za kanal De Dottori. Kopajo se zraven brega, kjer tok ni premočan, včasih pa se kdo od njih predrzno poda proti sredini reke, ne da bi upošteval velike nevarnosti, ki jih Soča skriva v tem predelu.

V nedeljo je bila v brezskrbni družbi tudi 15-letna Simonetta De Pol iz Trziča, Ul. Castellieri 33. Skupaj s prijatelji so bili na jezu, morda nekoliko preveč sredi reke, kjer je tok vode nevarno močan. Simonetta je nenadoma izgubila ravnotežje, morda ji je spodrsnilo ali jo je potegnil močnejši val. Padla je v deročo vodo in začela klicati na pomoč. Marco je za njo vrvel vrv, ki so jo prinesli s sabo prav za take primere, toda tok, ki je vlekel Simonetto je bil premočan in je potegnil v vodo še Marca. Uspelo mu je priplavati so Simonetto in jo objeti, toda deroča reka ju je naglo in neusmiljeno vlekla s sabo proti mostu kakih dvesto

metrov nižje od jeza. Mladenič je zakričal prijateljici naj ga izpusti, sicer bosta oba utonila.

Simonetta je kasneje povedala, da je takrat za nekaj sekund izgubila zavest, nato pa se je znašla bližje bregu, kjer sta jo dva kopalca in ribič potegnili na suho. Brezupno je zakričala naj rešijo Marca, ki je ležal z obrazom v vodi in ga je tok vlekel dlje, toda bilo je prepozno. Po nekaj sekundah so ga očitvidci izgubili izpred oči.

Ljudje so takoj poklicali reševalce, karabinjerje in gasilce. Simonetto so z rešilcem prepeljali v bolnišnico, kjer ji niso ugotovili poškodb in so jo kmalu odslovili. Kasneje so prišli še potaplja-

či iz Trsta in mnogi prostovoljci. Prečesali so bregova Soče tja do Vileša in Pierisa vendar zaman. Z gumenjaki in reševalnimi čolni se je iskanje nadaljevalo tudi v vodi vse do mraka a prav tako brez rezultatov. Včeraj zjutraj se je akcija nadaljevala tudi s pomočjo helikopterja gasilcev iz Benetk, s katerim so skušali z visokega pregledati reko, kar pa je bilo skrajno težko, saj je voda v teh dneh precej kalna. Iskanje se je zaman nadaljevalo do večera.

Na slikah (foto Marinčič) jez pri Zagraju, kjer je vodni tok odnesel Marca Aldriga, in gasilci, ki so včeraj dopoldne iskali truplo v Soči južno od Zagraja.

Zaradi komplikacij po lažji nesreči so ga morali prepeljati v Videm

Ponesrečil se je kolesar

Končno identificirali žrtev petkove smrtne nesreče pri Krmini

Preiskovalcem je v nedeljo končno uspelo ugotoviti istovetnost priletnega kolesarja, ki je v petek ponoči izgubil življenje v prometni nesreči na državni cesti št. 56 med Krminom in Koprivnim. Žrtev je 79-letni Fortunato Sartorato iz Vidma, Ul. Brescia 43. Uradno so ga svojci prepoznali včeraj, potem ko so že v petek pozno zvečer obvestili preiskovalce o izginotju sorodnika. Sartorato, ki je bolehal zaradi skleroze in včasih izgubljal spomin, se je odpravil od doma v petek popoldne na enega od svojih pogostih kolesarskih sprehodov. Tokrat pa najbrž ni več znal dobiti smeri proti domu in je kolesaril vse dlje, dokler ga ni pozno zvečer ustavila nemila usoda na cesti blizu Krmina.

Se en starejši kolesar je bil žrtev težke prometne nesreče v nedeljo dopoldne pri železniškem podvozu v Podgori in se s pridržano prognozo zdravi v nevrokirurškem oddelku videmske bolnišnice. 68-letni Antonio Pantarotto, Ul. IV Novembre 31, se je s kolesom peljal od Madonnine proti Podgori. Pri podvozu je vanj lažje trčil fiat 128, s katerim se je v isti smeri kot kolesar peljal 78-letni Leopold Budal iz Štandreja, Ul. Sv. Mihaela 117.

Nesreča se je sprva zdelala brez težjih posledic, saj so Pantarotto sprejeli na 20-dnevno zdravljenje v ortopedski oddelku splošne bolnišnice. Kasneje so nastopile komplikacije (Pantarotto je pred kratkim prestal operacijo na srcu), zaradi katerih so ga s pridržano prognozo prepeljali v bolnišnico v Videm.

Komaj petletni otrok težko ranjen v nesreči

Komaj petletni otrok, ki je bil v soboto pozno popoldne žrtev težke prometne nesreče v Ul. Silvio Pellico je še vedno na zdravljenju s strogo pridržano prognozo na oddelku za intenzivno nego v videmski bolnišnici. Nesreča se je pripetila okrog 19. ure prav pred hišo št. 12 v Ul. Pellico, kjer mali Paolo Guerra živi s staršema, 47-letnim očetom Paolom in 39-letno mamo Antonietto Cortese.

Otrok se je malo pred nesrečo brezskrbno igral na dvorišču nasproti domače hiše, kjer ga je mati, tako kot že večkrat, pustila v družbi drugih otrok. Toda tokrat mali Paolo ni počakal, da pride mama ponj, pač pa se je sam namenil čez cesto proti domu. Takrat je po Ul. Pellico v smeri proti mestnemu središču privozil z alfetto 70-letni Giorgio Osbat iz Gorice, Ul. Duse 28. Otroka, ki je nenadoma planil na cesto izza parkiranega avtomobila, je zagledal zadnji hip in se mu ni mogel izogniti, niti ustaviti avtomobila.

Srhljiva nesreča se je pripetila pred številnimi zbeganimi očitvidci, ki so bili še na nakupih ali na dvorišču bližnje pizzerije. Mali Paolo je obležal v nezavesti. Z rešilcem Zelenega križa so ga najprej prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer pa so zaradi težkih poškodb odredili njegovo takojšnjo premostitev v Videm.

Tam so ga zdravniki sprejeli s strogo pridržano prognozo. Včeraj popolne še ni bil izven smrtne nevarnosti, čeprav si osebe bolnišnice na vse načine prizadeva, da bi ga rešilo.

Matura: danes ustni del

Za maturante slovenskih višjih srednjih šol, ki so bili prejšnji teden zaposleni s pisnim delom zaključnega izpita, se danes pričinja ustni del. Na liceju se bodo kandidati zvrstili pred komisijo danes in jutri, na zavodu Ivana Cankarja v sredo in petek, na zavodu Žige Zoisa v petek in soboto. V ponedeljek, 2. julija čaka preizkušnja kandidata na učiteljski, medtem ko razpored ustnega dela mature na slovenski sekciji zavoda ITI še ni znan. Objavili ga bodo proti koncu tedna.

Pomota

V članku o stališčih goriških trgovcev glede načrtovanega trgovskega centra v Gorici, v nedeljski številki, se je žal, vrinila neljuba napaka pri navedenju imena g. Kosiča. Ne gre za Benedikta, ampak za Andreja Kosiča, kakor so bralci prav gotovo že sami ugotovili. Gospodu Kosiču in bralcem se oprostamo.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici, priredi v soboto, 30. junija, in nedeljo, 1. julija, izlet v Kamniške, oziroma Savinjske alpe, z vzponom na Ojstrico. Prevoz z lastnimi sredstvi. Vodi Miran Čotar. Interesenti naj za podrobnejša pojasnila pokličejo na tel. 30995. SPD Gorica obvešča nadalje, da bo 8. julija vzpon na Kanin.

Športno združenje Dom sklicuje za petek, 29. t. m., ob 21. uri redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Posojilnica v Sovodnjah obvešča cenjene stranke, da od junija dalje ob četrtkih posluje tudi v popoldanskem času. Urnik za stranke je od 16.30 do 18.00.

Kmečka zveza obvešča, da 30. t. m. zapade rok za predstavitev prošnje za obnovitev vinogradov oz. za posaditev novih trt (reimpianto-impianto). Do 30. junija je tudi treba poskrbeti za vpis nasadov trt v posebni seznam vinogradov s kontroliranim poreklom (Albo dei vigneti DOC) pri Trgovinski zbornici v Gorici.

Uprava knjižnice Damira Feigla sporoča, da je knjižnica od 16. julija odprta od 9. do 13. ure. Od 16. julija do 31. avgusta bo zaprta.

kino

Gorica

CORSO Zaprt.

VERDI 17.30-22.00 »Sogni«. Režija Akira Kurosawa.

VITTORIA 17.30-22.00 »Avventure extracongiugali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Bolničarji na kotalkah«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Marfyjev zakon«.

DESKLE 20.00 »Rojen 4. julija«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino - Verdijev Korzo 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZČU
Centrale - Trg Republike, 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna Al Lago - Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - Via Giardino 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes ob 8.30 Roman Merkelj iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev sv. Ivana in na glavno pokopališče, ob 9. uri Ottavia Buttignon, vd. Libanore iz bolnišnice Janeza od Boga v Trziču, ob 10. uri Angelo Caoduro iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Člani mešanega pevskega zbora O. Župantiča izrekajo Savini Cingerli iskreno sožalje ob izgubi mame Zalke.

Pozitiven obračun Gledališke skupine Gorica ob koncu tretje sezone

Bogate izkušnje in novi načrti za jutri

Pogovor z vodjo Janezom Povšetom in »starimi« in mlajšimi člani

Ob zaključku šolskega leta je v glavnem svoje delo zaključila tudi Gledališka skupina Gorica, ki je februarja praznovala že tretjo obletnico svojega rednega, neprekinjenega dela. Pregled opravljene "sezone" je bogat z dogodki. Gledališka skupina Gorica je namreč nadaljevala z delovanjem, ki je pravzaprav značilno za kulturno žarišče v prostoru ob meji. Naštetemu lahko kar 14 nastopov na najrazličnejših pomembnih prireditvah, kjer je nujno pokrivati vse tiste potrebe, ki jih določena prizorišča in trenutki zahtevajo. Sem lahko uvrstimo državna obeležja (Osrednje pokopališče, spomenik v Pevmi, spomenik v Gabrjah), dalje povezovanja in napovedovanja prireditev (Večera z Big Bandom RTV Ljubljana, 5. Film Video Monitor 90), nastopi na večerih književnosti (Srečanje z Gustavom Janušem, 80-letnica Ljubke Šorli, Otroška ulica "Veseli ringaraja", Bevkove večer), nastop ob vedrih priložnostih ("Pajk's show"), posebej pa velja omeniti nastop Barbare Rustja na letošnji osrednji Prešernovi proslavi z naslovom "Da bi zedinil rod slovenske cele" v goriškem Avditoriju ter v Kulturnem domu v Trstu. Seveda bi bilo narobe izpostaviti zgolj eno zaslužno članico Gledališke skupine Gorica, zato je omenimo še osrednji projekt sezone, pri katerem so praktično sodelovali vsi: to je bil radijska izvedba "Zgaga vojvodine Kranjske" sodobnega slovenskega avtorja Miloša Mikelna, ki jo je Gledališka skupina Gorica pripravila v sodelovanju z Radio Valom Gorica, resnično obsežen projekt v 10 nadaljevanjih s po 15 do 20 minut, ki je nedvomno dokazal res kvaliteto govorno pripravljenost vseh članov skupine kakor tudi sposobnosti goriške radijske postaje. Pri projektu so sodelovali Adriana Furlan,

Laura Furlan, Ivo Cotič, Erik Bensa, Dušan Košuta, Vesna Češut, Mirjam Simiz, Kristina Ožbot, Valentina Martinuč, Erika Černic, Robert Peric, Barbara Rustja. Sicer sta za skupino v tekoči sezoni nastopila še Alenka Florenin in Mitja Koršič. - Vsej tej dejavnosti je nujno pristišeti še dvojice izobraževalnih srečanj, na katerih se je gledališka skupina Gorica povezala znotraj Zveze slovenskih kulturnih društev z drugimi skupinami goriškega prostora. Šlo je najprej za srečanje z Janezom Mejačem o gibu v prostoru in na odru, ter za srečanje z Miro Sardoc o govorni tehniki in sploh pristopu do nastopanja.

Vodja Gledališke skupine Gorica Janez Povše nam je ob vsem tem še povedal, da je skupina posvetila precej časa razgibalnim fizičnim vajam z glasbo kakor tudi študiju komedijskih vlog iz besedila "Družinske zgodbe" Ephraima Kishona. Člani skupine so na ta način dosegli res visoko znanje govora, giba in oblikovanja vlog kakor tudi suverenosti v nastopanju, v nekem smislu so opravili vse potrebne elemente t. i. gledališke šole, kar vse je med drugim botrovalo dejstvu, da se je gledališka skupina Gorica formalno v avtonomno, ustvarjalno gledališko jedro, ki je sposobno pristopiti k izpovedovanju občutenja in razumevanja sveta, kot slednjega doživlja mlada generacija. Skupina bo zato v naslednji sezoni mnogo prodorneje stopila v naš prostor, v vsem tem času se je prekalila in okreplila. Adriana Furlan je na podlagi analize doživljanja sveta in družbe, - analiza je potekala med vsemi člani, - že zasnovala gledališko zamisel, ki bo ugledala luč kmalu v jeseni.

Zbrali smo še nekaj izjav članov skupine, ki bodo gotovo najzgovorne-

je predstavili delo in prihodnje načrte, izjav na vprašanje, kako doživljaš Gledališko skupino Gorica in kaj pričakuješ od nje v bodoče?

Laura Furlan: V prihodnosti pričakujem od delovanja v Gledališki skupini Gorica, katere članica sem od samega pričetka, vse najlepše. Dozoreli smo, ogromno smo se naučili, postali smo samostojni, zato se veselim t. i. alternativnega gledališkega ustvarjanja, znotraj katerega bomo znali oblikovati svoj pogled na svet, svoje videjne življenja.

Elena Miranda: V skupino sem prišla šele pred kratkim, ravno v trenutku, ko je skupina pričela z avtorskim ustvarjanjem. Vzdusje je zelo lepo, za-

nimivo, z eno besedo ustvarjalno. Pogovarjamo se o res zanimivih stvareh, izmenjavamo povsem lastne misli. Nemara bi morali pri delu uvesti dnevnik prisotnosti, prijetneje bi bilo delovati v lepše opremljenem prostoru, mislim reči v gledališko opremljenem prostoru. Z odrom nekje v bližini. Z neposrednim občutkom gledališča pri sebi.

Adriana Furlan: Tudi jaz sem pri skupini že od vsega začetka in lahko mirno rečem, da smo se v zadnjem času radikalno spremenili. Dozoreli smo in se tega zavedamo. Za vse nas je to velik dogodek, da smo postali avtonomni, samoiniciativni. V prihod-

nosti me resnično zanima oblikovati svoj pogled na stvari, zato sem si tudi zamislila gledališko rešitev projekta, o katerem se pogovarjamo. Avtonomni smo tudi praktično: po dobrih treh letih smo pač ugotovili, da se moramo organizirati in sklicevati sami. Prej je vse to delal naš vodja.

Erik Bensa: Gledališka skupina Gorica je postala nekaj povsem drugega, kar je bila. Kot da smo bili prej "šola"; sedaj, ko znamo vse bistvene stvari, se bomo lahko v prvi vrsti usmerili v dobesedno ustvarjalnost. Tudi se mi zdi, da nismo več pod pritiskom prostora, v katerem živimo. Prej smo imeli zelo močne občutke, da ljudje od nas pričakujejo zdaj to, zdaj spet ono, mi pa smo pravzaprav zapolnjevali praznine pri raznih dogodkih. Tukaj smo se afirmirali, se vsidrali. Lahko da sedaj prostora ne čutimo več na ta način, ker smo močnejši, bolj gledališko izobraženi. Zato sem prepričan, da bo prostor dobrohotno sprejel naše prodornejše nastope v prihodnosti.

Kristina Ožbot: V tem letu nisem bila tako neposredno vključena, ker sem skupaj z Valentino Martinuč opravljala 5. letnik učiteljskega v Trstu. Vendar sem bila o vseh bistvenih stvareh na tekočem. Predvsem sem bila "obveščena" o spremembi skupine, o preobrazbi. Skupina je resnično dozorela, se zavedla same sebe. Nismo več "šolska" grupa. To se je zgodilo pred kratkim in tako bo tudi v prihodnje s skupino. To me izredno veseli, kot me veseli, da smo povezani med seboj, da se res razumemo. Veseli me, da smo prijatelji in da bomo prijatelji ostali tudi v bodoče. V to sem prepričana.

Na sliki (foto Čubej): člani Gledališke skupine v radijskem studiu.

Praznovanje 40-letnikov iz števerjanske občine

Pred dobrim mesecem so se na družabnosti zbrali Števerjanci in Števerjanke, rojeni leta 1950. Stirideseti življenjski jubilej so obeležili z verskim obredom, počastitvijo spomina pokoj-

nih letnikov ter z izletom v Fiumicello. Bilo je prvič, da so se zbrali na taki prireditvi.

Na sliki: jublanti pred cerkvijo v Števerjanu.

V. Menna: Zakaj so trije referendumi o volilnih zakonih smotrni in potrebni

Čeprav je referendum kot eden redkih izrazov neposredne demokracije dobil v začetku letošnjega junija težak udarec, mnogi menijo, da je to demokratsko orožje v rokah državljanov še vedno uporabljivo in da je lahko učinkovito sredstvo za spremembo današnjega strankarskega sistema, ki iz dneva v dan bolj izkazuje svojo neučinkovitost. Tako so na pobudo krožka ACLI te dni v pokrajinski sejni dvorani predstavili pobudo za sklic treh ljudskih glasovanj, s katerimi bi spremenili volilne zakone.

V imenu predložitelskega odbora je spregovoril Vincenzo Menna, pa je ocenil referendum kot edino možno sredstvo za doseg zastavljenih ciljev. Ljudski zakonski osnutek bi bil iluzija, saj v povojni zgodovini parlament še ni odobril (niti zavrnil) niti enega od številnih osnutkov, ki so jih vložili na pobudo državljanov. Od strank je tudi težko pričakovati reformo, ki bi izpodkopala nekatere med temelji njihove danes premočne oblasti, je menil. Ostajajo torej referendumi, ki bi formalno ukiniteli nekatere dele volilnih zakonov, dejansko pa bi spremenili volilni sistem.

Prvi referendum predvideva uvedbo večinskega sistema za izvolitev sena-

torjev, kar pomeni, da bi v vsakem okrožju bil izvoljen kandidat, ki prejme večino glasov. Z drugim želijo omejiti na eno število preferenc, ki jih lahko oddamo pri volitvah za poslansko zbornico: s tem bi odpravili možnost nekaterih goljufij, omejili pa bi tudi klientelizem pri osvajanju preferenc. Cilj tretjega referenduma je razširitev večinskega sistema, ki je danes predviden za občine z manj kot 5 tisoč prebivalci, na vse občine.

Menna je dejal, da bi s tem glasovanje, ki je danes le izražanje nekega mnenja, končno postalo sredstvo za konkretno odločanje, s katerim bi volilci in ne tajništva strank odločala o programih in zavezništvih.

Sledila je razprava, v kateri so prišli na dan številni razlogi v prid referendumski pobudi, pa tudi pomisleki o njeni učinkovitosti oz. omejenosti, saj bi bilo v primeru uspeha referendumov treba temeljito popraviti zakone. To, je ocenil Menna, pa je prav cilj pobudnikov, ki hočejo s referendumi stimulirati konkretne premike in obnovo političnega sistema. Pri tem je dejal, da so res med pobudniki mnoge katoliške organizacije in osebnosti, da pa podpirajo referendume tudi druge sile, tako mnogi komunisti, laiki in

celo kak socialist, pa čeprav je PSI med glavnimi nasprotniki teh referendumov.

Mimogrede so tudi pozvali javnost naj s podpisom podpre pobudo. Časa ni več dosti, saj se kampanja zaključuje 14. julija.

prispevki

Za Zelēni križ so v razne nemene darovali: družina Martellani 50 tisoč; Primo Campi 10 tisoč; družina Olivo 20 tisoč; Graziella Bregani in Ada Sorbetelli 100 tisoč; Eleonora in Giacomo Ferrera 50 tisoč; Anna in Franco Giorgi Franceschini 50 tisoč; Giuseppina Visin 20 tisoč; družini Moretti in Duravig 20 tisoč; N. N. 15 tisoč; sostanovci v Ulici Duse št. 24 100 tisoč; družine Rosconi Grigolon 100 tisoč; Giulia Bigot z družino 100 tisoč; družina Gruden 30 tisoč; sostanovci v Ulici Ariosto št. 6, 10 in 12 (Bagni, Chersi, Contieri, Del Prete, Fon, Foschian, Yansig, Rubbieri, Santacroce, Sossi, Tomani, Traversa, Viotto) 175 tisoč; Gabriella Strefar 80 tisoč; Giovanna Bolzico 50 tisoč; družina Ughi 20 tisoč; družini Carabellese in Guerritore 50 tisoč.

Podgorci na obisku pri Slovencih na Dunaju

Na povabilo kulturnega društva Ivan Cankar se je ob koncu tedna in včeraj mudila v avstrijskem glavnem mestu skupina Podgorcev, članov mešanega pevskega zbora v Podgori in nekaterih spremljevalcev. V programu tridnevnega bivanja na Dunaju so imeli člani zbora nastop v dvorani slovenskega pastoralnega središča (v 5. dunajskem okrožju), v nedeljo so s petjem sodelovali na cerkveni slovesnosti "žegnanja", včeraj dopoldne pa so si ogledali parlament, v spremstvu državnega poslanca Karla Smolleta.

Seveda so Podgorci ob obisku na Dunaju izkoristili tudi priložnost za ogled zanimivosti nekdanje prestolnice Avstro-Ogrske.

Izgubljeno

Uprava goriških mestnih redarjev sporoča, da so v uradu v Ul. Mazzini na voljo lastnikom sledeči najdeni predmeti: tri motorna kolesa, dirkaško kolo, zložljivo kolo, tri ženska kolesa, tri moška kolesa, kolo mountain bike, dva para očal za vid, ženski dežnik, tri zapazne ure in zapaznica.

Kraški krti načrtno raziskujejo izvire in odtok vode v jezeru

Kraški krti so se prejšnjo nedeljo lotili sistematičnega raziskovanja Doberdobskega jezera. Že pred dvema letoma, ko je bila gladina vode zaradi dolgotrajne suše izredno nizka, so opravili temeljit pregled celotnega območja, da bi ugotovili prisotnost požiralnikov in izvirov. Sedanja akcija pa je usmerjena na raziskave tako imenovanih "beznov", to je z vodo napolnjenih kotanj. Seveda je za tak poseg potrebno sodelovanje potapljačev, kar so si Kraški krti tudi zagotovili, v sodelovanju z društvom za raziskovanje krasa A. F. Lindner.

Prejšnjo nedeljo so uspeli ugotoviti, kaj se dogaja v prvem in drugem beznu, vzeli so vzorce vode in blata, izmerili temperaturo, globino vode in obseg kotanje. V prvem beznu je bila temperatura vode 11,3 stopinje Celzija, globina vode pa okrog 6,5 metrov. V južni smeri se v beznu odpira precej široka špranja, skozi katero odteka voda, medtem ko je izvir prav na sredini. Voda dobesedno bruhaja iz dna. Nekoliko toplejša je voda v drugem beznu, ki je globok od 4,5 do 7 metrov in ki je bolj podolgovata, oziroma eliptične oblike. Voda priteka skozi precej veliko odprtino iz smeri Dober-

doba, odteka pa skozi razpoko v smeri proti jugu. Dotok vode je zelo močan. Obe jezerci so potapljači tudi izrisali in podrobno zmerili. Pri celotni akciji je sodelovala skupina kakih dvanajst jamarjev, ki se bodo spet srečali 8. julija ter nadaljevali s sistematskim preučevanjem jezera, zlasti kar zadeva dotok, oziroma odtok vode. Ti podatki bodo namreč zelo koristni pri izvajanju načrta za zaščito Doberdobskega jezera in jih bodo Kraški krti odstopili Občini.

Sodelovanje med jamarji in potapljačema Stavrosom Frenoupulosom in Massimom Baxo - se bo nadaljevalo tudi v prihodnje. Tako bodo že predvidoma v nedeljo, 1. julija, podrobno pregledali levi breg Vipave, od državne meje do sotočja pri Sovodnjah, da bi, poleg že znanih jam, (ena je med Pečjo in Rubijami) kjer odteka voda, odkrili morebitne nove odprtine skozi katere Vipava izgublja vodo. V načrtu imajo tudi spust v vodnjake na območju Gabrij, da bi ugotovili višino in predvsem kakovost vode ter te podatke primerjali s podatki podobnih raziskav pred nekaj leti. Dobili naj bi vsaj približno podobo stopnje onesnaženosti podtalnice.

Mladi v Štandrežu so ob sv. Ivanu tudi letos pripravili kresovanje

(foto Čubej)

Štandreška mladina je na predvečer sv. Ivana tudi letos obnovila običaj kresovanja. Okrog šest metrov visoko grmado raznega materiala, ki so ga nabrali po vasi so zažgali okrog 22. ure. Kresovanja so se udeležili številni domačini, ki so lep čas opazovali,

kako plameni požirajo odpadni les za bojkov za sadje, "fašine" in bale slame. Organizacija prireditve je bila dobra, saj je za najbolj žejne deloval tudi kiosk. Svetoivanske kresove so zakurili tudi v nekaterih drugih krajih.

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

Iztekajo se tekme osmine finala Italija neustavljiva Danes Jugoslavija

Osimovi izbranci se bodo pomerili s Španijo - Danes tudi Anglija-Belgija
Obtožbe v taborih Brazilije in Nizozemske po porazih proti Argentini oz. ZRN

V srečanju osmine finala italijanska vrsta prepričljivo premagala Južnoameričane

Schillaci prebil urugvajski zid

ITALIJA - URUGVAJ 2:0 (0:0)

STRELCA: v 65' Schillaci, v 83' Serena.

ITALIJA: Zenga, Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, De Agostini, Berti (v 52' Serena), De Napoli, Baggio (v 79' Vierchowod), Gianini, Schillaci.

URUGVAJ: Alvez, Gutierrez, De Leon, Dominguez, Pintos Saldana, Perdomo, Ostolaza (v 79' Alzamendi), Francescoli, Ruben Pereria, Aguilera (v 55' Ruben Sosa), Fonseca.

SODNIK: Courtney (Anglija). GLEDALCEV: 73.000; INKASO: 5.806.911.000 lir; RUMENI KARTONI: Perdomo, Gutierrez in Berti.

RIM — Italijanska reprezentanca je tudi proti obrambno razpoložnemu Urugvaju pokazala, da razpolaga z vrsto odličnih igralcev, ki so v drugem polčasu le znali prebiti zid, ki ga je trener Tabarez postavil na sredini in »azzurrom« preprečil, da bi gradili igro. Sicer se je tudi ob tej priložnosti »proslavil« trener Azeglio Vicini, ki je povsem pametno zamenjal Bertija in potem še Baggia. Predvsem prva zamenjava je gostiteljem odprla pot do gola, ki ga je z odličnim strelom dosegel »Paolo Rossi« letošnjega svetovnega prvenstva, Totò Schillaci.

Serenov prihod na igrišče je v bistvu odločilno prispeval, da je italijanski napad »zadihal« s polnimi pljuči in ustvaril vrsto nevarnih priložnosti. Schillacijev zadetek je gotovo eden najlepših, kar smo jih videli na letošnjem mundialu, saj je povsem presenetil nekrivega Alveza, ki ni pričakoval, da bo italijanski

Roberto Baggio

napadalec s tako silo in s take razdalje usmeril žogo v vrata.

Uvodne poteze Italije so v bistvu potrjevale značilnost te ekipe, ki je že na prejšnjih srečanjih pokazala dokaj dopadljivo igro. Kaj kmalu pa so Vicinijevi izbranci spoznali, da Urugvaj ni tako razorožen, kot bi si lahko kdo mislil po kvalifikacijskih srečanjih. Tabarezovi igralci so namreč povsem opustili možnost, da bi ustvarjali igro. Njihova glavna skrb je bila zaustaviti italijansko sredino in vsako nadaljnjo potezo domačih napadalcev.

Resnici na ljubo je treba povedati, da je južnoameriška (ne)igre povsem uspela in to tudi ob pomoči števil-

nih grobih posegov urugvajskih branilcev.

Polčas je v bistvu potekel, ne da bi ena ali druga ekipa izvedla strela proti vratom. To je brez dvoma prisililo Vicinija za protiakcijo, saj je v začetku drugega polčasa poslal na igrišče Sereno.

Izbira se je kaj kmalu izkazala kot bistvenega pomena. Interjev napadalec je namreč zaposlil nasprotno obrambo, še posebno, ko se je morala braniti pred podajami iz zraka.

Po dveh odličnih posegih vratarja Alveza, ki je najprej iz neposredne razdalje ubranil strel Schillacija, potem pa še prosti strel De Agostinija, je Italija dosegla prednost. Akcija je bila izrazito hitra, saj je Baggio lepo podal Sereni, ta pa Schillacijo, ki je z odličnim strelom povedel.

Povsem obrambna igra Južnoameričanov je po tem dogodku izgubila svojo vrednost in Tabarezovi izbranci so v nadaljevanju pokazali vse slabosti, kar zadeva gradnjo igre. Francescoli in tovariši so bili namreč povsem razoroženi in na površje so prišle hibe, ki so jih pokazali že na srečanjih proti Belgiji in Južni Koreji.

Na drugi strani pa so se »azzurri« razigrali in kljub neznosni vročini so igrali precej bolj prepričljivo in s Sereno dosegli še drugi zadetek. Ob dveh strelcih pa si tokrat posebno priznanje zasluži »delavec« reprezentance De Napoli, ki je bil prisoten povsod tam, kjer je bila potrebna njegova pomoč.

Kot zanimivost povejmo, da so na tekmi zabeležili samo 50 minut stvarne igre in to predvsem po »zaslugi« Urugvaja.

»Italija spet izredna«

Schillaci, strelec prvega gola za Italijo, ob njem Gutierrez

(AP)

Po zaključku tekme je bilo veselje v italijanskem taboru nepopisno, prav katarzično in dosti bolj hrupno, kot ob prejšnjih priložnostih. Očitno je, da je skupina konkurentov Italije vse ožja in da se bližamo končnim obračunom. Zvezni trener AZEGLIO VICINI je bil zelo sproščen: »Ta tekma nikakor ni bila težja, kot smo pričakovali. Prav dobro smo poznali odlike in napake tega »sitnega« Urugvaja. Vedno smo napadali, kot nam pač narekuje vloga »domaćina«, na srečo smo dosegli gol v odločilnem trenutku z res lepo potezo Schillacija. Žal izgubljam dosti energij pri takih tekmah, vendar si ne moremo dovoliti drugačne igre.«

Junak dneva TOTO SCHILLACI je bil tudi tokrat zelo realističen in skromen: »Predvsem sem zadovoljen za ljudi, ki nas gledajo in katerim dolgujemo ta spektakel. Zahvaliti se moram Sereni, ki mi je postregel res dobro podajo, z njim pa sem se res dobro dobil. Sedaj ne smemo podce-

njevati Irske, ki bo verjetno igrala podobno kot Urugvaj.«

Odlični urugvajski nogometaš RUBEN SOSA ni bil posebno žalosten, kot da bi se dobro zavedal, da si služi svoj vsakdanji kruh v Italiji. »V prvem polčasu smo igrali dobro, v drugem smo nekoliko popustili. Bili smo bolj aktivni po prejetem голу, a več nismo zmogli. Tekmovanje zapuščamo z dvignjeno glavo.«

Italijanski igralci so poudarjali dobro taktično porazdelitev po igrišču in pa dejstvo, da niso nikoli izgubili želje po zmagi. ROBERTO DONADONI je pohvalil predvsem Vicinija za izredno zadeto potezo, ko je poslal Sereno na igrišče, PAOLO MALDINI pa je Vicinija pohvalil za mnoge nevidno poteze: njega in De Agostinija je postavil na isto stran igrišča, kar se je izkazalo za pozitivno. CARLO ANCELOTTI je prvi priznal, da je imela Italija poleg vsega tudi srečo, saj bi lahko Schillaci ključno žogo zadel tudi dosti slabše...

Po bleđi in izenačeni tekmi Romuni zapuščajo mundial Enajstmetrovke osrečile Irce

IRSKA - ROMUNIJA 5:4 PO ENAJSTMETROVKAH (0:0, 0:0, 0:0, 0:0)

STRELCI ENAJSTMETROVK: za Irsko Sheedy, Houghton, Townsend, Cascarino, O'Leary. Za Romunijo: Hagi, Lupu, Rotariu, Lupescu, Timofte.

IRSKA: Bonner, Morris, Staunton (v 93' O'Leary), Mc Carty, Moran, Mc Grath, Houghton, Townsend, Aldridge (v 22' Cascarino), Sheedy, Quinn.

ROMUNIJA: Lung, Rednic, Klein, Andone, G. Popescu, Rotariu, Sabau (v 93' Timofte), Hagi, Lupescu, Raducioiu (v 75' Lupu), Balint.

SODNIK: Wright (Bra.). KOTI: 9:4. OPOMNENI: Aldridge, Mc Grath, Hagi, Mc Carthy, Lupu. GLEDALCEV: 32 tisoč; INKASO: 2.386.000.000 lir.

GENOVA — Ob zaključku srečanja so Romuni po vrsti govorili o veliki »športni krivici«, češ da bi si tako Romunija kot Irsko zaslužili napredovanje v četrtino finala, saj sta si bili popolnoma enakovredni. Ne strinjamo se s to oznako »športne krivice«. Menimo, da se je slednja zgodila recimo v nedeljo Braziliji, ki je bila dosti boljše od Argentine, ne pa Romuniji oz. Irski (če bi pač ta izgubila po enajstmetrovkah), saj sta si bili ekipi res enakovredni, toda bolj v slabem kot v dobrem.

Srečanje ni bilo lepo, prej dolgočasno (ali milo rečeno, taktično), ekipi pa sta bili dokaj povprečni, to pa sta skušali nadomestiti z izredno poštvovalnostjo, ki sicer ni bila povsem razvidna, ko pa je bila vročina v Genovi naravnost neznosna, proti štiridesetim stopinjam.

Takoj na začetku je bilo jasno, da se bosta enajsterici dolgo nadzorovali, komaj nato pa poskušali kako resno napadalo akcijo. Tako je tudi bilo, nekoliko več od igre pa so imeli Romuni, ker so pač uvrščali v ekipi verjetno edinega resničnega talenta na tej tekmi: Hagija. Slednji je opravil več kot polovico strelav svoje ekipe na nasprotnikovega vrata, pa čeprav le od daleč. Igra obeh ekip je bila še kar podobna. Romuni so predvajali nekoliko bolj skupinsko igro (kljub Hagiju), Irce pa so se bolj oslanjali na svoje boljše posameznike, med katerimi bi omenili vratarja Bonnerja, Houghtona, Townsenda, Mc Cartyja in O'Learyja.

Romuni so bili skupno za odteneke boljše od nasprotnikov, prikazali pa so tudi več kondicije. Vseeno pa smo

imeli vtis, da če bi kdo lahko premagal nasprotnikovega vratarja, bi to bili Irce, ki so bili bolj nepredvidljivi in fantazijski od nasprotnikov. Že res, da je pri Romunih manjkalo najboljši strelac Lacatus, vendar pa se na ta način ne da opravičiti netočnosti pri zaključevanju akcij. Korektna in borbena tekma se je še kar trudno vlekla h koncu, podlajška pa sta bila povsem odveč.

Odločitev je padla pri enajstmetrovkah, pri katerih je bil Bonner nekoliko boljši od svojega romunskega kolega. Enkrat se je namreč žoge dotaknil, dvakrat je skočil na pravilno stran, končno pa je zaustavil strel Timofteja, kar je srečanje tudi odločilo.

Po tekmi so bili Irce razumljivo presrečni, Romuni pa so tiho zapuščali igrišče. Simpatični in emotivni irski trener JACKY CHARLTON je dejal: »Tekma je bila seveda na vse ali nič. Morali smo ohraniti mirno kri do konca, saj smo vedeli, da bo srečanje dolga. Toplota je negativno pogojevala našo in tudi njihovo igro. Le od kod smo dobili toliko navijačev? Bilo jih je več tisoč. Kaj so bili morda Italijani?«

Romunski trener Jenei ni niti prišel na dolžnostni intervju tik po tekmi, igralec pa, ki ga je nadomestil, je govoril le o »veliki športni krivici«.

Danes v Veroni v tekmi osmine finala proti rdečim španskim »furijam«

Jugoslovani na vse ali nič

Vratar Ivković (na sliki med tekmo z ZRN) bo danes proti Španiji spet branil vrata »modrih«.

VERONA — Jugoslovanska nogometna reprezentanca se bo danes v Veroni v tekmi osmine finala SP pomerila s Španijo. V jugoslovanskem taboru Špancem sicer priznavajo vlogo favoritov, toda ob tem poudarjajo, da favoriti na mundialu kar pogosto izgubljajo. Cilj modrih danes je: doslej najboljša igra in skok v četrtfinale.

Po petih dnevih molka je jugoslovanski selektor Ivica Osim zaradi obveznosti, ki jih predpisujeta prireditelj in FIFA, le prišel na novinarsko konferenco, govoril štiri minute in pol, ni pa hotel odgovoriti prav na nobeno vprašanje. Takole je dejal: »Čaka nas zelo težka tekma, sicer pa na prvenstvu lahkinih tekem sploh ni. S Španci se zelo dobro poznamo, zmagovalca te

tekme pa bo po mojem mnenju odločila napaka enega ali drugega moštva. V boljšem položaju bo ekipa, ki bo znala igrati bolj ekonomično, razporediti moči, se štediti za deset ali dvajset minut pravega napada. Ljubljanska tekma s Španci je bila in ni indikativna. Nekaj nas pouči, vsega pa vendar ne. Bila je namreč prijateljska, ta tu pa je za svetovno prvenstvo. Španske postave še ne poznamo, pričakujem pa tisto, ki je igrala z Belgijo, morda z eno spremembo. Poskušali bomo združiti virtuočnost in delo, tako kot že doslej. Stanojković ali Zlatko Vujović? To je edina moja dilema. Nisem se še dokončno odločil, vsi pa veste, da to pomeni poudarjeno obrambo ali poudarjen napad. V vsakem primeru pa

bom imel med tekmo možnost, da zamenjam. Vročina bo hud nasprotnik za obe moštvi. Mislim, da Španci v tem pogledu niti niso na boljšem, pri njih je sicer bolj vroče, toda v španskem prvenstvu igrajo nočne tekme. V tej tekmi je treba računati in predvideti vse mogoče. Tudi na to, da kdo omaga. To se tu dogaja celo Nizozemcem in Nemcem. Mi smo v tej tekmi mali »outsiderji«. Španci so bolj izkušeni. Nič čudnega, saj so to v glavnem igralci tako slovitih klubov, kot sta Real in Barcelona. Kdo bo izgubil to tekmo? Tisti, ki bo napravil napako. Bojim se, da bomo to mi, ki imamo slabše živce.«

Zdravnik jugoslovanske reprezentance dr. Galetić pa je sporočil, da mlada Robert Prosinečki in Savičević ne bosta naredi današnje tekme. Toda na srečo je imel tudi ugodnejši vest: Srečko Katanec je stoodnostno vzdržal vse napore, bolečin ne čuti več, vratar Ivković pa tudi povsem normalno trenira in zanj ni skrbi.

Osimov pomočnik Džemaludin Mušović pa je odgovoril na vprašanje, kako so Jugoslovani psihološko pripravljeni za to doslej najpomembnejšo tekmo: v moštvi je treba vzpostaviti nekakšno ravnotežje med aktivno in racionalno igro. Ne smemo igrati preveč pasivno in ne preveč tvegano. To soglasje je težko doseči. Naši igralci imajo precej teh sposobnosti, skušamo pa jih še natančneje precizirati. Opravljamo posamične in skupinske razgovore z njimi. Osim ima eno samo dilemo, vendar je od nje odvisen tudi razpored mest. V vlogi libera bo najbrž spet nastopil Hadžibegić, medtem ko bo Jozić spet igral v zvezni vrsti. Nekoliko presenetljivo je v moštvo tudi nekoliko sporni golgeter Darko Pančev, ki se je doslej v glavnem proslavil v tekmah, ki niso bile preveč pomembne. S Španci bo prvič imel priložnost, da odloči za jugoslovanski nogomet zelo pomembno tekmo.

Verjetna postava Jugoslavije: Ivković, Stanojković (Vujović), Hadžibegić, Spasić, Šabanadžović, Brnović, Jozić, Katanec, Stojković, Susić, Pančev.

FRANCI BOŽIČ

Španski trener Suarez optimist pred srečanjem proti »modrim«

Julio Salinas (na sliki med tekmo proti Belgiji), Suarezov adut.

(AP)

VERONA — Španski trener Luisito Suarez je bil včeraj pred tekmo z Jugoslavijo dokaj optimistično nastrojen. In tudi ironičen. Na tiskovni konferenci je na vprašanje novinarjev o postavi, ki bo danes stopila na igrišče, odgovoril, da »Realovi igralci se niso še sestali in zato ne more še objaviti postave.« Povsem neprikrito je cikal na očitke nekaterih španskih novinarjev, ki so mu očitali, da o postavi španske reprezentance dejansko odloča »klan« Realovih nogometašev. Po lepi zmagi nad Belgijo si je lahko trener privoščil ta špas.

O Jugoslaviji je Suarez dejal, da je to dobra ekipa, zelo nepredvidljiva, kot talentirani nogometaši, ki jo sestavljajo. Drugače so se o »modri« vrsti razpisali španski športni časopisi. Po mnenju dnevnika As je to ekipa »z mnogimi starci in še več individualci, z briljantnimi posamezniki, a brez igre. Nogometaši ne tekajo, v reprezentanci pa vlada anarhija,« piše obtožujoče As. Nekaj drugih športnih časopisov pa je svoje prispevke o jugoslovanski reprezentanci osredotočilo predvsem na mednarodna trenja med »modrimi«.

Ceprav tega izrecno ne pravijo, vlada med Španci dokajšen optimizem. Današnja tekma proti Jugoslaviji predstavlja za Španijo veliko priložnost. V primeru zmage bi se v četrtfinalu srečala z vse prej kot nepremagljivo Argentino, ob novi zmagi pa bi se že prebila do polfinala, torej do prvih štirih mest in bi s tem v najslabšem primeru izenačila najboljši rezultat španske reprezentance na svetovnih nogometnih prvenstvih. Doslej so bili Španci enkrat četrti, in to leta 1950 v Braziliji.

Verjetna postava Španije: Zubizarreta, Chendo, Andrinua, Sanchis, Goriz, Martin Vazquez, Villaroya, Roberto, Michel, Butragueno, Salinas.

Na lestvici strelcev se Schillaci vzpenja

PET ZADETKOV: Skuhravy (ČSFR).

ŠTIRJE ZADETKI: Michel (Šp.) in Milla (Kam.).

TRIJE ZADETKI: Matthäus (ZRN), Völler (ZRN), Klinsmann (ZRN) in Schillaci (It.).

DVA ZADETKA: Bilek (ČSFR), Carera (Braz.), Jozić (Jug.), Pančev (Jug.), Lacatus (Rom.), Balint (Rom.) in Redin (Kol.).

EN ZADETEK: Abdelghani (Egipt), Muller (Braz.), Bein (ZRN), Littbarski (ZRN), Brolin (Šve.), Ekström (Šve.), Stromberg (Šve.), Burruchaga (Arg.), Troglia (Arg.), Monzon (Arg.), Caligiuri (ZDA), Murray (ZDA), Cayasso (Kost.), De Wolf (Bel.), Degryse (Bel.), Clijster (Bel.), Ceulemans (Bel.), Sci-fio (Bel.), Giannini (It.), Hašek (ČSFR), Luhovy (ČSFR), K.L. Mubarak (Ar. emir.), Kieft (Niz.), Lineker (Angl.), Oman Biyik (Kam.), Valderrama (Kol.), Sheedy (Ir.), McCall (Škotska), Johnston (Škotska), Bengoechea

(Urug.), Hwangbo (J. Koreja), Zigmantović (SZ), Dobrovoljski (SZ), Protasov (SZ), Zavarov (SZ), Susić (Jug.), Jumaa (Ar. emir.), Rincon (Kol.), Baggio (It.), Ogris (Av.), Rodax (Av.), Flores (Kos.), Medford (Kos.), Gonzalez (Kos.), Wright (Angl.), Vervoort (Bel.), Gorrić (Šp.), Fonseca (Urug.), Gullit (Niz.), Quinn (Ir.), Kubik (ČSFR), Caniggia (Arg.), Brehme (ZRN), R. Koeman (Niz.) in Serena (It.).

AVTOGOL: Montero (Kost.) in Abdulrahman (Ar. emir.).

TV spored

Danes, 26. 6.

IZ VERONE: Španija - Jugoslavija 16.45 RAI 3, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2
IZ BOLOGNE: Anglija - Belgija 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.35 TV-Lj 2
V sredo, 27., četrtek, 28., in petek, 29. 6., ni tekem.

Škandal, ki ne bo počil

ASTI — Po porazu v tekmi z Argentino je Brazilc Brancu namignil na dogodek, ki je sprva napovedoval velik škandal. Dejal je, da je med tekmo zaprosil argentinsko klop za osvežitev, pil pa naj bi iz steklenice z neokusno tekočino. Iz iste steklenice naj bi nato hotel piti tudi eden od Argentinec, a naj bi mu to maser odsvetoval. Brancu je tudi izjavil, da ga je po tekmi obšla slabost. Zvečer je generalni direktor brazilske odprave Salgado omilil zadevo. Zanimal je možnost, da bi Brazilija vložila priziv, Brancovo slabost pa si razložil s stresom in utrujenostjo po tekmi.

SP v letalu

RIM — Čarterski poleti, ki jih ob priliki svetovnega prvenstva prireja Alitalia, so po besedah odgovornih pri državni letalski družbi zelo uspešni. Alitalia skrbi tako za prevoze reprezentanc kot za prevoz tisočih navijačev. Za te na krovu letal predvajajo najbolj pomembne tekme prvenstva in povzetke ostalih.

Montezemolo hvali

RIM — Glavni organizator mundiala Luca Cordero di Montezemolo, ki v preteklosti ni štedil s kritikami na račun italijanskih javnih ustanov, je v posebnem sporočilu pohvalil izrednega komisarja Občine Palermo za uspešno sodelovanje pri organizaciji kvalifikacij v sicilskem mestu.

Zbiralo jih je 1.268

RIM — Nagradni anketi družbe Adidas o tem, katera reprezentanca bo zmagala na SP, se je odzvalo kar 1.268 časnika iz 54 držav. 542 se jih je izreklo za Italijo, 324 za Zvezno republiko Nemčijo, 156 za Brazilijo, 114 za Argentino, prav toliko pa za Nizozemsko. Mnenja so zbirali do 17. junija.

Nagrada Maradona

TURIN — Diego Armando Maradona je dobitnik nagrade Mastercard (1.000 dolarjev, ki jih bodo v njegovem imenu dodelili v dobrodelne namene) kot glavni igralec tekme med Brazilijo in Argentino. Nagrado je prejel zaradi odlične podaje Caniggia.

»Rdeči zlodeji« niso premagali »belih levov« že celih 55 let Belgijci danes proti Angležem in proti zelo neugodni tradiciji

Gary Lineker v boju z Ahmedom Ramírežom na srečanju med Anglijo in Egiptom.

(Telefoto AP)

BOLOGNA — Bo danes v Bologni obveljala tradicija, ali pa bo Belgija končno slavila proti Angliji? To je eno od takih vprašanj (verjetno najmanj tehnično), ki se zastavljajo pred današnjim spopadom med »belimi levi« in »rdečimi zlodeji«.

Anglija in Belgija sta se doslej pomerili 17-krat, v dosedanjih srečanjih pa je Belgija le enkrat zmagala. Bilo je to daljnega 1935. leta v Bruslju, ko so domačini odpravili goste z izidom 3:2. Reprezentanci sta se srečali zadnjič

prav pred desetimi leti na evropskem prvenstvu, ko sta se razšli pri neodločenem rezultatu 1:1.

Belgijci seveda upajo, da bodo — tako kot Italijani proti Českoslovaški — prekinili neugodno tradicijo, njihovo upanje pa podkrepuje nekaj objektivnih okoliščin.

V belgijski reprezentanci bodo spet nastopili štirje nogometaši, ki niso igrali na tekmi proti Španiji: Gerets, ki je prestal diskvalifikacijo, Clijsters,

Grun in Versavel, ki so okrevali po manjših poškodbah. Z njihovo vrnitvijo na teren naj bi Belgija zaigrala tako, kot v prvih dveh tekmah tega mundiala, ko je z izredno kolektivno igro suvereno obvladala Južno Korejo in Urugvaj.

Trener Guy Thys se vedno mnogo računa na Scifa, ki je bil, kljub zgrešeni enajstmetrovki proti Španiji, med najboljšimi Belgijci, če že ne najboljši. S svojo izjemno tehniko in domiselnostjo bi lahko zmešal štrene kleni angleški obrambi. Soigralcem je že razkril »recept« za zmago nad Angleži: nizke podaje, brez visoke igre, saj so nogometaši z Otoka mojstri v igranju z glavo. Ob tem tudi pospešen ritem pred nasprotnikovim kazenskim prostorom, saj so angleški branilci precej počasni.

Če je Guy Thys zadovoljen z zdravstvenim stanjem svojih, pa se angleški trener Bobby Robson hujuje nad poškodbami svojih. Kapetan reprezentance Brian Robson se je že vrnil v domovino, kjer ga bodo operirali na poškodovani Ahilovi tetivi. Hodge in Barnes sta lažje poškodovana, Linekerja tako boli palec desne noge, da sploh ne more obuti čevlja, tudi Walkerja pa naj bi bolelo v nogi.

Vse kaže, da bo — kljub takemu ne-rožnatemu zdravstvenemu položaju — trener Robson vendarle potrdil trio svojih središtnih obrambnih igralcev Wright-Walker-Butcher. Režisersko vlogo Briana Robsona naj bi prevzel Paul Gascoigne, ki pa bo imel nelahko vlogo. Angleški trener se namreč največ »boji« belgijske vezne vrste, ki s sredine igriča dobro zalaga napadalce. Na včerajšnji tiskovni konferenci je potrdil, da ga te dni »buri« največ Sci-fio, ni pa povedal, ali je našel zanj kakšno primerno potezo, da bi ga onesposobil ali vsaj omejil njegov potencial.

Verjetni postavi:

ANGLIJA: Shilton, Parker, Pearce, Wright, Walker, Butcher, McMahon, Waddle, Lineker, Gascoigne, Barnes.
BELGIJA: Preud'homme, Gerets, Demol, De Wolfe, Clijsters, Grun, Van Der Elst, Versavel, Degryse, Schifo, Ceulemans.

Potem ko je Brazilija povsem nadigrala Argentino in zapravila kopico priložnosti

Mojstrovina Maradone usodna trikratnim svetovnim prvakom

ARGENTINA - BRAZILIJA 1:0 (0:0)

STRELEC: Caniggia v 80'.
ARGENTINA: Goycochea, Monzon, Ruggeri, Simon, Basualdo, Burruchaga, Giusti, Olarticochea, Troglio (v 62' Calderon), Maradona, Caniggia.
BRAZILIJA: Taffarel, Jorginho, Ricardo Gomes, Branco, Ricardo Rocha, Mauro Galvao (v 83' Silas), Dunga, Alemão (v 83' Renato), Valdo, Careca, Muller.
SODNIK: Quiniou (Fr.); **KOTI:** 11:3 za Brazilijo; **OPOMIN:** Monzon, Giusti, Ricardo Rocha, Mauro Galvao, Goycochea; **IZKLJUČEN:** Ricardo Gomes; **PRODANIH VSTOPNIC:** 61.381; **INKASO:** 5.170.868.000 lir.

TURIN — Televizijska kamera se je med tekmo večkrat neusmiljeno ustavila na brazilskih navijačih, od dekleta, ki si je najprej skoraj divje grizlo nohte, zatem pa so jo zalile solze, do tistih, tudi starejših, ki pa so spominjali na otroke, katerim vzameš igračo. Kakšno je bilo vzdušje doma v Braziliji, si lahko predstavljamo.

Brazilija je doživela prvi poraz po osmih letih (zadnjič je izgubila na svetovnem prvenstvu v Španiji, proti Italiji, a v Mehiki je izpadla v četrtfinalu, vendar jo je Francija izločila šele po 11-metrovkah), še huje pa je, da jo je izločil nasprotnik, proti kateremu v okviru svetovnih prvenstven ni nikoli izgubila (poleg tega je tokrat veljala za velikega favorita): ekipi sta se doslej srečali trikrat, dvakrat so zmagali Brazilci (leta 1974 in in 1982, leta 1978 se je tekma končala neodločeno).

Z obrabljeno frazo kar enostavno povejmo: Argentinci si zmage niso zaslužili. Vse do 80. minute so bili v podrejenem položaju, stisnjeni v svojem kazenskem prostoru, brez priložnosti in vseskozi na robu poloma. Nasprotniki so jih pregazili na sredini, trikrat so zadeli okvir vrat (Dunga, Care-

ca, Alemão), zamudili so še vrsto izredno povoljnih priložnosti, a vrata Goycochee so bila kot zakleta. Tudi v zadnjih minutah, pri vodstvu Argentine, je Muller neverjetno zgrešil gol, ki bi vsaj pripeljal do podaljška.

Usoden je bil trenutek nepazljivosti (ali bolje neodločnosti), ko so Maradoni pustili, da se je zagnal čez polovico

Dunga in Maradona igrišča. Brazilci so tedaj, po 80 minutah igre, očitno mislili na podaljške.

Genialna poteza Maradone, na katerega so dotlej več kot budno pazili in ga ustavljali na dovoljen in nedovoljen način, je zadostovala, da se je trikratnih svetovnih prvakov lotil obup: Maradona, čeprav je bil zaprt med tremi igralci, je le uspel podati do prostega Caniggie, ki ni zgrešil.

Povratak brazilskega trenerja domov ne bo nič kaj prijeten. Že včeraj je na velikem transparentu pisalo: »Če je Lazaroni tehnik, sem jaz papež«. Lep opomin za Maria Cecchija Gorija, novega lastnika Fiorentine, ki ga je najel. Med temi, ki je že večkrat ostro kritiziral Lazaronija, je tudi Pele. Slavnas je pravil, da je Lazaroni povsem »skvaril« brazilsko igro z vpeljanjem njej tujih shem, začeni z »liberom« in s samo dvema napadalcema. Poleg tega ne bi smel vpoklicati toliko »tujcev«, ki so se očitno preveč privadili evropskemu načinu igranja.

Ni treba posebej omenjati izrednega navdušenja v argentinskem taboru. Sam predsednik Menem je odgovarjal po telefonu. Vsekakor, kljub nepričakovani in pomembni zmagi, ne gre izgubiti izpred oči, kako skromno, skorajda nemočno je ves čas delovala Argentina. S tako igro bi ne smela priti daleč, a vendar... Uspeh proti Braziliji ji bo gotovo dal krila, tako da se kljub vsem težavam in poškodbam zna prebiti še naprej. Poleg vsega treba tudi upoštevati, da jo je doslej spremljala sreča. Če ji bo še tako stala ob strani, je res težko predvideti, kaj lahko še naredi.

Veseli Burruchage, Troglio in Caniggie

(Telefoto AP)

Gullit in tovariši so se od mundiala poslovili v ostri, borbeni, a lepi tekmi

ZRN ima prosto pot do finala?

ZRN - NIZOZEMSKA 2:1 (0:0)

STRELCI: Klinsmann v 50', Brehme v 84', R. Koeman v 88' (11-metrovka).
ZRN: Illgner, Reuter, Brehme, Kohler, Augenthaler, Buchwald, Berthold, Littbarski, Völler, Matthäus, Klinsmann (v 79' Riedle).
NIZOZEMSKA: Van Breukelen, Van Aarle (v 68' Kieft), R. Koeman, Van Tigelen, Rijkaard, Wouters, Gullit, Winter, Witschge (v 78' Gillhaus), Van Basten, Van't Schip.
SODNIK: Lostau (Arg.); **KOTI:** 6:2 za Nizozemsko; **GLEDALCEV:** 74.559; **INKASO:** 5.903.720.000 lir; **IZKLJUČENA:** Völler in Rijkaard v 22' zaradi medsebojnega obračunavanja; **OPOMIN:** Wouters, Van Basten in Matthäus.

MILAN — »Nizozemska je bila nasprotnik, ki nas je najbolj zaskrbljal. Mislim, da imamo sedaj odprto pot v finale. Vendar ne bomo naredili napake, da bi podcenjevali Češkoslovaško, naše ga prihodnjega nasprotnika.« Tako je včeraj, po prespani noči, samozavestno pravil vodja zahodnonemške reprezentance Beckenbauer.

Nemce po predsinočnem zmagovitem spopadu proti Nizozemski čaka teden dni počitka, morda še preveč, je še pripomnil Beckenbauer. Ko so ga vprašali, koga bi rad srečal v finalu, je odvrnil, da je zanj doslej bila važna samo zmaga, da ga nasprotniki niso zanimali: »Vendar priznam, da bi mi finale z Italijo res prav prišlo.«

Morda se bo to tudi zgodilo. Kaže, da je nemški stroj stekel kot po olju in menda pred sabo vse, kar sreča. Poleg tega na vsaki tekmi najdega svojega asa. Tokrat je bil Klinsmann, strelec prvega gola, po katerem je bilo za Nemce vse lažje. Tekma je bila izredno nervозна, čeprav lepa. Nemci so začeli zelo previdno, o čemer priča dejstvo, da so v bistvu imeli kar šest branilcev. Nizozemska je bila uvodoma boljša, že po 20 minutah

pa so oboji ostali v desetih zaradi izključitve Rijkaarda in Völlerja. Prvi je očitno izgubil živce, spravljal se je na Völlerja (ki

naj bi se po njegovem mnenju zaletel v vratarja Van Breukelena, kar se v resnici ni zgodilo) in ga opljuval. Sodnik je izključil oboje. Zatem je Zahodna nemčija vse bolj prevzemala vajeti igre v svoje roke, v drugem polčasu je še siloviteje pritiskala, gol Klinsmanna pa je prinesel odločilni preobrat. Nizozemci so morali napadati, a nasprotniki so jih čakali v protinapadu. Padel je še en zadetek po zaslugi Brehmeja, poraz pa je omilil Koeman z 11-metrovko, vendar je bilo tedaj že vsega konec.

»Vso noč nisem zatisnil očesa,« je povedal včeraj nizozemski trener Beenhak-

ker. »Razočaran sem, jezen, odigrali smo svojo najboljšo tekmo in moramo domov. Povedati pa moram, da sem tokrat gledal najslabšega Van Bastna zadnjih let. Manjkal nam je zlasti njegov doprinos, drugače bi se znali še prebiti naprej. Ne zdi se mi, da je Nemčija pokazala, da je dosti boljša od nas.«

Te trditve glede Van Bastna verjetno držijo, a tudi Gullit ni več tisti kot pred poškodbami zaradi katere je bil skoraj leto dni ustavljen. Vsekakor Nizozemska doslej ni pokazala nič takega, da bi si zaslužila napredovanje, z izjemo zadnje tekme, ki pa jo je izgubila: v prejšnjih treh je prav tolikokrat igrala neodločeno.

Kaže, da se je afera okrog nedostojnega vedenja Rijkaarda že včeraj zaključila. Igralec naj bi se bil upravičil Völlerju. Zahodnonemški tabor pa vse zadeve ne misli kar tako pustiti v pozabo in je že vložil priziv zaradi izključitve Völlerja in opomina Matthäusa. Pri FIFA so sporočili, da bodo priziv obravnavali danes zjutraj. Beckenbauer, ki je takoj po tekmi dejal, da obstaja nevarnost, da se mundial spremeni v pustni praznik zaradi sodnikov, je bil včeraj dosti bolj previden. Vendar je potrdil svoje mnenje, da ni prav, da južnoameriško tekmo kot Brazilija-Argentina sodi Evropejec, a evropsko kot ZRN-Nizozemska poverijo Južnoameričanu.

Na sliki (AP): sporni trenutek, ki je privedel do izključitve Rijkaarda in Völlerja (oba sta pred tem že dobila opomin). Klinsmann (na sredi) je vsekakor pazil, da bi Völler ne reagiral in si izključitve res ni zaslužil.

Najboljši odhajajo prezgodaj

Nedeljski »veliki dan« letošnjega mundiala, na katerem so bili na sceni nosilci kar sedmih svetovnih naslovov (Brazilija tri, ZRN in Argentina po dva), se je končal z nacionalno tragedijo na eni strani in vsesplošnim nacionalnim navdušenjem na drugi, pa tudi z velikim osiromašenjem nadaljnje tekmovalne Brazilije, ki je veljala za velikega favorita proti Argentini, se v solzah vrača domov, potem ko je celih 80 minut pokazala igro, ki jo v današnjih časih le poredkoma vidimo na igriščih širom po svetu: nogomet, ki je prava in resnična umetnost igre z žogo, preigravanje, ki ni samo sebi namen, milimetrski podaje, finte, ki nasprotnika pustijo vkopanega na mestu, popolna kontrola žoge in njenih gravitacijskih zakonov. Manjkalo je samo eno: gol. Vseskozi je visel v zraku, kjer pa je tudi ostal. Brazilci so verjetno naredili eno samo napako: delno so se izneverili svoji naravi, v napadu so imeli samo dva človeka, medtem ko so tedaj, ko so svetu diktirali svoj zakon, imeli tri ali štiri. Tako se sklonjenih glav vrača domov reprezentanca, ki se je edina udeležila vseh dosedanjih štirinajstih finalnih delov svetovnih prvenstev, a ki je zadnji dve desetletji doživljala sama razočaranja. Pokopal jo je genij trenutno najboljšega igralca na svetu, Maradone, ki je z eno samo potezo, z eno samo, a odločilno podajo izničil ves trud virtuozov z žogo.

Znalo se je že prej, da bosta dva od »velikih« morala domov, a kljub temu je ostalo nekaj grenkobe. Tudi evropski prvaki Nizozemci, ki so izgubili proti Nemčiji, so vzeli slovo. Izgubili so zaslužno, poleg tega je na njihovem nastopu pustilo nekaj sence nedostojno vedenje Rijkaarda, ki je očitno izgubil razsodnost in se je pred kamerami vsega sveta spozabil in kar dvakrat pljunil Völlerja. Res škoda, kot je tudi škoda, da ne bomo več videli Carece, Alemāa, Dunge, Gullita, Van Bastna...

Disciplinska komisija izključila kar štiri nogometaše Kameruna

RIM — Disciplinska komisija pri mednarodni nogometni zvezi je glede sobotnih tekem za eno kolo izključila kar štiri igralce Kameruna, ker so dobili dva rumena kartona. To so Andre Kana Biyik, Victor Ndip Akem, Emile Mbouh in Jules Denis Onana. Iz istega razloga je bil izključen tudi kolumbijski igralec Gomez Jaramillo. Vseh pet igralcev pa bo moralo, ob izključitvi, plačati še globo v višini 10.000 švicarskih frankov (9 milijonov lir).

Kar zadeva srečanje Kostarika - Češkoslovaška, so za eno kolo izključili Hectora Marcheno.

Alitalia in mundial

RIM — Tudi italijanska letalska družba Alitalia se pripravlja na sklepno fazo svetovnega prvenstva. Zaradi velikega povpraševanja, predvsem navijačev iz Belgije, Nemčije in Anglije, bo namreč uvedla posebne čarterske polete.

Vodstvo letalske družbe je dosedanje poslovanje v zvezi s SP ocenilo za pozitivno, saj se je velika večina tujcev poslužila prav letal Alitalie za prihod v Italijo.

Beckenbauer ob mercedes

MILAN — Običajni neznanci so v Milanu ukradli avtomobil trenerja nemške reprezentance Franza Beckenbauerja, ki ga je upravljal njegova žena Sybille. Med shoppingom v slavni milanski ulici Montenaполеone so namreč zlikovci v soboto popoldne izkoristili krajšo odsotnost Beckenbauerjeve žene in se odpeljali z luksuznim mercedesom.

Veliko zanimanje za tekmo ZRN - Nizozemska

RIM — Kljub prazničnemu dnevu si je tekmo ZRN - Nizozemska ogledalo več kot 15 milijonov televizijskih gledalcev. Na tej posebni lestvici najbolj gledanih tekem na SP še vedno prednjačijo srečanja, ki jih je odigrala Italija.

halo mundial

Prizadet zaradi Brazilije

»Strašno sem prizadet zaradi izločitve Brazilije,« je povedal Boris Kobal. »Sploh si ne predstavljam svetovnega prvenstva brez Brazilcev.«

Znanega kabaretaista smo vprašali tudi za mnenje o obnašanju občinstva, ki redno izžvižga Maradono, če ta ne igra v Neaplju.

»Vse to ni posebno važno. Zelo rad imam nogomet, privlači me lepa igra. Zmaga ima samo relativno vrednost.«

Če govorimo o lepi igri, je potem verjetno mejnik predstava med Nemčijo in Nizozemsko.

»Zadovoljen sem, da se je na tej tekmi izkazal sodnik, ki je poslal vlačilnice najbolj razgrete. Če gledam tekmo, si želim, da je med igro mir. Tako vsaj razumem, kaj se dogaja.«

»Za Italijo je vsekakor velik plus, da sta bili izločeni dve tako dobri ekipi kot sta Brazilija in Nizozemska. Med velike bi uvrščal tudi Češkoslovaško.«

Si sledil prvenstvu s kakšnim posebnim zanimanjem?

»Recimo, da sem računal na trinajstico s totocalcicom. Po nekaj prebranih poročilih v časopisih se mi je zdelo, da bom zanesljivo zadel trinajstico... pa ti pridejo potem Kostarika, Kamerun in Egipt!«

Točke...?

»Nisem šel preko 7-8 zadetkov...«

»... izpad Brazilije je res velika krivica. Prav tako se mi zdi uvrstitev Jugoslavije v drugo kolo. Z igro, kakršno je pokazala, bi morala že iti domov.«

So ljudje res okuženi z nogometom?

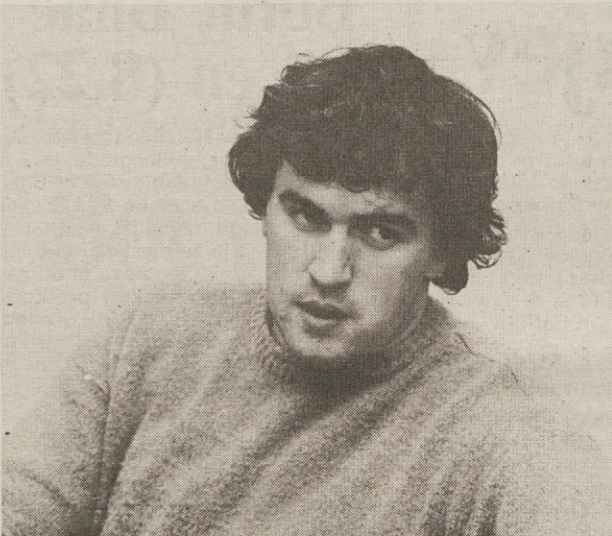
»Opažam precejšnje umirjenje. Morda so se ljudje že privadili bombardiranja in so podzavestno aktivirali obrambne ukrepe. Vsekakor se mi zdi, da bi morali za tako priložnost eno televizijsko mrežo nameniti samo takemu dogodku in pustiti svobodo tistim, katere nogomet ne zanima.«

»Pa še ta reklama. Posebno nesrečna je pri tem ljubljanska televizija, ki z neumestno reklamo zabeli vsak kot.«

Mauro Kralj o svetovnem prvenstvu in domačem nogometu

Atleti, tehniki, vojaki

Mauro Kralj je bil v Trebčah dolgo let nogometaš Primorca, sedaj pa je v odboru trebenskega društva in tudi sicer aktiven v vasi.

O nogometu je pogovor stekel hitro in kmalu prešel v živo. O napadu, kjer je Mauro dalj časa tudi igral, preden se je postopoma pomaknil na sredino igrišča in celo v obrambo. »...to se običajno zgodi zaradi let«, je razvoj pojasnil Mauro Kralj.

»Vse ekipe igrajo s sistemom 5-4-1. Pri vsaki ekipi se skuša ovrednotiti konico napada.«

Odkod torej razlika, ki bo odločala o vrstnem redu?

»Brez dvoma v hitrosti izvajanja akcij in v kondiciji. Pri tem ni mogoče mimo igre, katero je prikazala Nemčija. To je lokomotiva, ki teče po zelo trdno postavljenih tirih. V korist Nemcev govori tudi memorizacija velikega števila naštudiranih shem, kar njihovo učinkovitost še povečuje. In končno razpolagajo Nemci z dobrim kadrom za vsako stra-

teško potrebo na igrišču. Večja izbira igralcev pomeni zato tudi večji človeški doprinos fantazije.«

Je to prvenstvo na dobri ravni?

»Mislim, da je eno najboljših, kar sem jih gledal. Leta 1974 je bilo posebno slikovito, ker je tedaj prvič prišel v veliko javnost znani nizozemski totalni nogomet, katerega so sicer igrali že tedaj tudi drugi.«

»Za današnje najboljše ekipe velja, da je na igrišču istočasno 11 atletov, 11 tehnikov in 11 vojakov. Igralce bi imenoval vojake, ker je za uspeh potrebna disciplina. Brez kolektivne igre se sedaj ne pride posebno daleč.«

Ne sloni v odlični formi nekaterih ekip nevarnost zgodnjega izčrpanja moči?

»Ekipa, ki računajo na naslov, slonijo na organizaciji, ki je podobna veliki industriji. Vanjo spada tudi zdravniška oskrba. Nikakor ne mislim to oskrbo istovetiti z dopingom. Zdravnik danes lahko odločilno poseže v učinkovitost igralcev s primerno prehrano, s specialnimi vajami za odpravljanje utrujenosti in z intenzivnim zdravljenjem mikropoškodb. Ob vsej taki negi je nekaj dni premora med eno tekmo in drugo dodatno jamstvo, da bodo ekipe, ki ciljajo na zmago, do konca ohranile zelo visok nivo igranja ...do preobrata bi lahko prišlo samo zaradi kake napake pri pripravi.«

Zanimajo nas tudi novosti pri trebenskemu Primorcu...

»Brez dvoma bomo naslednje prvenstvo v tretji amaterski ligi začeli z zelo pomlajeno ekipo. V njej bo prostora za vse domačine, ki si bodo uvrstitev v ekipo zaslužili, jasno pa je, da bomo morali ekipo dopolniti z igralci iz drugih krajev... nismo pač krivi, če je malo domačega naraščaja. Po drugi strani se nam zdi pravilno, da imamo v Trebčah ekipo, ki pomeni prisotnost vasi v dogajanjih in določeno motivacijo za ljudi.

Zakaj je pri naših ekipah tako malo domačih trenerjev, oziroma trenerjev, ki so bili svoj čas tudi igralci?

»Dober igralec bi vsaj potencialno lahko bil tudi dober trener, verjetno pa se čuti morebitni kandidat za tako mesto zelo izpostavljen kritikam in to ga plaši. Treba je računati, da domačini neradi ubogajo človeka, s katerim se poznajo od vedno in imajo z njim odnos, ki nima ničesar skupnega z disciplino.«

Varljivi podatki

Kakorkoli obračamo statistiko prvega dela zadnjih treh svetovnih nogometnih prvenstev, saj so zaradi povečanega števila udeležencev finala, le ti primerljivi, ugotovimo, da je italijanski mundial na zadnjem mestu. Seveda to velja izključno za podatke, ki so del nogometne igre same, ne pa za obrobne, ki največkrat spreminjajo šport v spektakel. Če bi govorili zgolj o gledalcih, tako na stadionih kot pri televizijskih zaslonih, potem bi morali uporabljati presežnike, saj se nikdar v 60-letni zgodovini svetovnega nogometnega prvenstva ni bilo toliko razprodanih vstopnic in toliko milijard televizijskih gledalcev.

Posebnost italijanskega mundiala pa je tudi absurдни podatek, da je bilo mnogo več prodanih vstopnic kot pa

gledalcev na tribunah. Odgovor je sila preprost. Vstopnice so prodajali v paketu, to se prvi, da na primer v videmski skupini ni bilo moč kupiti zgolj listka za dvoboj med Španijo in Urugvajem, ki je vsaj na papirju zagotavljal spektakel, pač pa obenem tudi za tekmi Južna Koreja-Španija in Urugvaj-Južna Koreja. Marsikdo je zato raje ostal doma, čeprav je imel v žepu vstopnico za nastop azijskega reprezentance.

Primer neskladnosti med številom prodanih vstopnic in gledalcev, ki so dejansko sledili teknam: britanska navijačica med praznimi sedeži gleda tekmo med Anglijo in Egiptom (Telefoto AP)

FIFA bo »pila« coca colo vse do novega tisočletja

RIM — Svetovno znana multinacionalna družba Coca cola bo do leta 2.000 uradni sponzor Svetovne nogometne zveze FIFA. Pogodbo o sponzorizaciji sta včeraj v tiskovnem središču svetovnega prvenstva v Rimu podpisala predsednik FIFA Joao Havelange in predsednik družbe Coca cola Donald Keough. Številni novinarjem, ki so sledili podpisu, sta predsednika obravzovala pomen in »športno-družbene« razsežnosti pogodbe, o denarju pa ni bil govor, saj je Keough na vprašanje, koliko po njegovo družbo stala sponzorizacija, odgovoril, da ni v »slogu Coca cole govoriti o denarju pri tako pomembnem poslu«. Takoj pa je dodal, da je to sploh najbolj pomembna promocijska pobuda njegovega koncerna.

Coca cola bo v bistvu sponzorizirala svetovna nogometna prvenstva za mlade izpod 20 let, ki jih prireja FIFA od leta 1977 dalje. Poskrbela bo za prevoz in nastanitev ne le 16 reprezentanc, ki se bodo uvrstile v finalni del, pač pa tudi tistih, ki bodo nastopale v kvalifikacijah. Obenem bodo prišli pod okrilje Coca cole organizacija tehničnih seminarjev za mlade

nogometaše, za trenerje, za vodilete nogometnih zvez, ameriška multinacionalna družba pa bo poskrbela tudi za seminarje o medicini športa in za sodniške tečaje.

»FIFA ne bo prešla niti ficka, vse bo plačala Coca cola,« je pripomnil predsednik FIFA Joao Havelange. Keough pa se je po svoje »poigral« s svetovnimi razsežnostmi nogometa in »njegove« osvežilne pijače. »Nogomet je resnično »svetovni šport«, igrajo ga in poznajo povsod, na vseh celinah, prav tako kot coca colo. Prav zaradi tega smatram sedanjo pogodbo res za »srečen zakon«.

Svetovno nogometno prvenstvo za nogometaše izpod 20 let je po mnenju Havelangea tako pomembno, da zaostaja po važnosti le za absolutnim svetovnim prvenstvom. Odslej bo nosil naziv Coca cola FIFA Cup. Zadnji naslov svetovnega prvaka under 20 si je lani v Saudski Arabiji priborila Portugalska in prav na Portugalskem bo od 14. do 30. junija 1991 prihodnje prvenstvo, na katerem se bo v petih mestih (Lisboni, Portu, Faru Guimaraesu in Bragi) za svetovni naslov borilo 16 državnih reprezentanc.

Tehnika TV posnetkov stopa v dobo tehnološke popolnosti V svetu »visoke definicije«

Naslov zveni morda celo malce grozljivo, a vendar je vse res. Televizija stopa v novo obdobje, v kraljevino tako imenovanega HD (high definition), ki ga v slovenščino prevajamo z dobesednim »visoka definicija« (v nadaljevanju teksta VD). In za kaj gre? Gre za tehniko posredovanja tv posnetkov, ki omogoča izredno čistost oz. kakovost teh samih, tako da ima gledalec občutek neposredne udeležbe, kot da bi materialno bil na mestu dogajanja, ne pa na domačem kavču, pred ekranom in brčkone s pločeviniko hladne pijače v rokah.

VD je sofisticiran sistem posredovanja, oz. projekcije videoimpulzov preko raznih izpopolnjenih dekodejev na ekran. Tehnološka inovacija je še vedno v eksperimentalni fazi, čeprav že obstaja dokajšnja produkcija krajših in daljših filmov, ki so jih posneli z VD tehniko (en sam primer: Giulia & Giulia, dolgometažni film, ki so ga snemali tudi v našem mestu in v katerem nastopata Kathleen Turner in Sting).

Za boljše razumevanje VD tehnike pa bomo skušali kar pojasniti, za kaj pravzaprav gre: poljubno sliko, ki jo vidimo na TV zaslonu bi morali raz-

deliti na 650 navpičnih delov oz. črtic, kajti podoba je sestavljena iz le teh in prav od teh navpičnic je odvisna kvaliteta posnetka, kajti popolnost TV podobe je odvisna prav od števila črtic: čim manj tem slabše, čim več tem boljše. VD tehnika omogoča razdelitev podobe na 1250 črtic ali navpičnic, zato je vsak posnetek toliko bolj popoln in slika na zaslonu izjemno kakovostna. Skratka, kot da bi gledalec postal del slike in da bi dogodkom sledil znotraj situacije.

Pri vsedržavni italijanski televiziji so z eksperimentiranjem prišli že precej daleč, predvsem po zaslugi raziskovalnega programa »Eureka 95«, v katerega je RAI v minulem desetletju vložila nezanemarljiva denarna, tehnološka in seveda... človeška sredstva.

VD sistem nam v teh dneh izpopolnjuje užitek pri kratenju časa s prenosi nogometnih tekem. V projektu za boljše gledanje kajpada sodelujejo tudi državna japonska televizija, družbe Telettra, Seleco, Selenia Spazio, Philips, Thomson in SGS, ki v povezavi s špansko Telettro, špansko družbo Retevisión in madridsko uni-

verzo skrbijo za snemanje in prenašanje tekem s skrajno naprednimi tehnikami, ki jih iz rimskega TV laboratorija preko satelita Olympus pošiljajo do drugih »potujočih« TV postaj, od tu pa v »sprejemnice« posnetkov v Rimu, Milanu, Neaplju, Benetkah in Perugi, kjer jih predvajajo na velikih ekranih za ožji krog ekspertov, zato da bi slednji vse skupaj ocenjevali in pripomogli k nadaljnjim izpopolnitvah čistosti podobe.

Naj navedemo, da je na rimskem olimpijskem stadionu kar 14 kamer, ki snemajo dogodke na igrišču.

Zato pa so posnetki tako dopadljivi in popolni. Mar ni veliko zadoščenje za gledalca, da jasno vidi vsako najmanjše gibanje na igrišču, tudi obrazno mimiko ali kretnjo, celo gube in mozolje na licu nogometnih zvezdnikov? Prav gotovo, predvsem ob ugotovitvi, da je bilo vse to še do pred kratkim nemogoče in nepojmljivo.

Za nogometaše pa je to slej ko prej neugodno, kajti tako so povsem razoroženi, brez sleherne možnosti, da bi lahko prikrili vsaj malenkostne hibe in »ustne« spodrslejaje. Vprašajte Carnevaleja, kaj si misli o VD...

(Cancia)

OSMINA FINALA	ČETRTFINALE	POLFINALE	FINALE
ITALIJA	ITALIJA		
URUGVAJ	RIM 30. junija ob 21.00	zmagovalec A	
IRSKA	IRSKA		
ROMUNIJA		NEAPELJ 3. julija ob 20.00	
ŠPANIJA	zmagovalec 3		
VERONA 26. junija ob 17.00			
JUGOSLAVIJA	FIRENCE 30. junija ob 17.00	zmagovalec B	1. mesto RIM 8. julija ob 20.00
BRAZILIJA			
ARGENTINA	ARGENTINA		
ZRN	ZRN		3. mesto BARI 7. julija ob 20.00 (porazenca polfinala)
NIZOZEMSKA	MILAN 1. julija ob 21.00	zmagovalec C	
ČSFR			
KOSTARIKA	ČSFR	TURIN 4. julija ob 20.00	
ANGLIJA	zmagovalec 7		
BOLOGNA 26. junija ob 21.00			
BELGIJA	NEAPELJ 1. julija ob 21.00	zmagovalec D	
KAMERUN			
KOLUMBIJA	KAMERUN		

Jutri znana končna lestvica natečaja »Beneco Kronos«

Prosinečki, Bakero, Savičević kandidati za prvo zamenjavo

V skrajno težki napovedi prve zamenjave med današnjo tekmo Španija - Jugoslavija je največ glasov zbral Robert Prosinečki. V konkurenci so tudi Bakero, Alkorta in Savičević.

Z desetimi točkami bo to vprašanje morda odločalo o končnem vrstnem redu, čeprav je tudi sinočnja tekma med Italijo in Urugvajem prispevala svoje.

Na začasni lestvici je prišlo do važne spremembe.

Matija Jogan, ki je že bil med vodilnimi, je po zaslugi nizozemske enajstmetrovke polno izkoristil napovedane tri gole in se od konkurence oddaljil za dobre 4 točke.

Matija Jogan jih ima sedaj 48, drugi, C. Fabbri pa 44. Sledijo D. Fabbri z 41 in Dimitrij Križman s 40 točkami.

Korenito sta napredovala tudi Izток Furlanič in Aleš Nanut, ki sta pravilno napovedala vsa tri vprašanja.

Izток Furlanič in Aleš Nanut imata sedaj 37 točk, sledijo pa Marjan Coretti (36), Jaš Grgič (34), Kristijan Legiša (33), Peter Štoka (31), Dejan Furlanič (29), Borut Klabjan (28), Katja Vođopivec (27), Mirko Ferlan (25), Adriano Mosetti. (22),

Jan Grgič (19), Jožko Prinčič (18) in drugi.

Zadnji pravilni odgovor bo znan komaj po današnji večerni tekmi med Belgijo in Anglijo.

Dokončna lestvica nagradnega tekmovanja »Beneco Kronos« bo objavljena v sredo.

Aleš Nanut, ki je včeraj napovedal zmago Italije z 2:0 in Prosinečkega kot prvo zamenjavo, je v krčih mature na goriškem industrijskem zavodu.

»Malo skrbi imam za matematično. Izpit bom imel jutri, upam pa, da bo šlo. Zaradi priprav na izpite sem teknam sledil le zvečer.«

Si boš po maturi privoščil ogled kake tekme?

»Če bi le našel vstopnice! Zelo rad bi videl tekmo mundiala. Sicer pa si bom verjetno privoščil pot po Jugoslaviji.

Adriano Mosetti, poštar od Sv. Ivana, je v mladih letih igral nogomet do 17. leta. »Dokler mi niso zlomili noge,« je povedal Mosetti. »Kasneje sem nogometu sledil, dokler ni sin začel igrati košarke pri Boru. Košarka mi bolj ugaja.«

V kakšni meri sledite nogometu?

»Mednarodnim dogodkom kot je svetovno prvenstvo že, drugemu nogometu pa bolj malo. So tudi važnejše stvari od nogometa.«

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 26. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Včeraj se je začel teniški turnir v Wimbledonu Start s »sit-inom«

LONDON — Včerašnji veliki mednarodni teniški turnir v Wimbledonu se je začel dokaj nenavadno, to je s protestom (sit-in) mnogih gledalcev proti organizatorju te manifestacije »All England Tennis Club«, ker je uvedla nekaj ukrepov kot to, da ni več stojišč na tribunah in da se gledalci ne morejo premikati od terena do terena, da bi si ogledali zanimivejšje tekme.

Tako ali drugače, včeraj je prišlo že do presenečenja. Južnoafričan Wayne Ferreira je namreč izločil Francoza Noaha, nosilca št. 16, s 6:4, 6:3, 6:2. Tudi glavna favorita Wimbledon Ivan Lendl in Boris Becker nista imela v tem, prvem kolu lahke naloge. Lendl je celo izgubil en set proti Argentincu Miniussi, medtem ko je Becker dva seta proti Mehikancu Herreri dobil s tie-breakom.

Od treh Jugoslovancev se je v drugo kolo uvrstil le Ivanišević, ki je premagal Nemca Lescha, medtem ko

sta Orešar in Živojinović izpadla. Italijan Camporese pa je že v nedeljo dal »forfait«. Med ženskami pa se je v nadaljnje kolo uvrstila Laura Garrone.

IZIDI 1. KOLA MOŠKI

Svensson (Šve.) - Santoro (Fr.) 6:4, 6:3, 6:2; Ferreira (J. Afr.) - Noah (Fr.) 6:4, 6:3, 6:2; Lendl (ČSFR) - Miniussi (Arg.) 3:6, 6:4, 6:3, 6:4; Cash (Avstral.) - Poljakof (SZ) 4:6, 7:6, 5:7, 6:4, 6:1; Gilbert (ZDA) - Orešar (Jug.) 6:1, 3:6, 4:6, 6:1, 6:2; Ivanišević (Jug.) - Lesch (ZRN) 6:4, 6:0, 6:4; Volkov (SZ) - Živojinović (Jug.) 6:7, 7:6, 7:6, 6:1; Masur (Avstral.) - Cerkasov (SZ) 6:3, 6:4, 6:2; Becker (ZRN) - Herrera (Meh.) 7:6, 7:6, 7:5.

ŽENSKES

Mandlikova (Avstral.) - Lapi (It.) 6:3, 3:6, 11:9; Garrone (It.) - Fratta (It.) 6:2, 6:4; Malejeva (Bolg.) - Romano (It.) 6:2, 6:4.

V nedeljo na Veliki nagradi Mehike v formuli 1 Slavje ferrarijev

CIUDAD MEXICO — Nedeljska Velika nagrada Mehike v formuli 1 se je končala s pravim zmagošlavjem ferrarijev, saj je bil svetovni prvak Alain Prost prvi, na drugo mesto pa se je uvrstil Nigel Mansell. Takega razpleta v Ferrarijevem taboru pred tekmo in tudi med samo dirko do 64. kroga v Ferrarijevem taboru nihče ni pričakoval. Dotlej je namreč vodil trenutno prvi na lestvici za SP Ayrton Senna na mclarnu. Deset-krogov pred koncem pa je moral Senna odstopiti zaradi okvare na zadnji gumi in tako pustil prosto pot Ferrarijevima pilotoma. Tretji je bil Gerhard Berger na mclarnu, četrti pa odlični Alessandro Nannini na benettonu.

VRSTNI RED

1. Prost (Fr.) ferrari, ki je prevozil 305.409 km v 1:32'35"783 s povprečno hitrostjo 197.664 km na uro; 2. Mansell (VB) ferrari po 25'351; 3. Berger (Av.) mclaren po 25'530; 4. Nannini (It.) benetton po 41'99; 5. Boutsen (Bel.) williams po 46'669; 6. Piquet (Braz.) benet-

ton po 46'943; 7. Alesi (Fr.) tyrrell po 49'77; 8. Donelly (VB) lotus po 1'6'942; 9. Patrese (It.) williams po 1'9'918; 10. Warwick (VB) lotus po 1 krogu.

LESTVICA ZA SP: 1. Senna (Braz.) 31; 2. Prost (Fr.) in Berger (Av.) 23; 4. Alesi (Fr.), Piquet (Braz.) in Mansell (VB) 13; 8. Patrese (It.) 9; 9. Nannini (It.) 7; 10. Modena (It.) in Caffi (It.) 2.

Čedad - Stara gora: Calicetiju 1. mesto

ČEDAD — Bolonjski pilot Mario Caliceti na oselli je osvojil prvo mesto na avtomobilski dirki za gorsko nagrado Čedad - Stara gora. Njegova zmaga je bila povsem zaslužena, saj je bil prvi z novim rekordom proge z več kot 120 km na uro.

Na drugo mesto se je uvrstil Paolo Cantelli (osella), na tretje pa Luigi Moreschi (osella). Dvakratni zmagovalec na tej dirki Aguzzoni pa je v nedeljo odstopil.

Pokal Jugoslavije Borut Bilač odličen (8,22)

BEOGRAD — Na finalu za atletski pokal Jugoslavije v Beogradu je postojnski skakalec v daljino Borut Bilač zmagal z odlično znamko 8,22 m, kar je drugi letošnji najboljši rezultat v Evropi (Emijan je že preskočil 8,30 m).

Bilačev dosežek pa gotovo ni bil naključen, saj je kar štirikrat preskočil znamko 8 m (8,12; 8,22; 8,21; prestop; 8,01). In to ni vse: Bilač je po četrtem skoku nastopil še v teku na 100 m in premočno zmagal z 10"55.

Furlan nepričakovano italijanski prvak

CAMAIORE — Giorgio Furlan je nepričakovano osvojil letošnji naslov italijanskega državnega profesionalnega kolesarskega prvaka. Vsi so pričakovali velik dvoboj med Bugnom in Argentinom: Marsikdo je menil, da imata možnost za zmago še Giupponi in Giovannetti. Zmagal pa je Furlan pred Pelliconijem in Giupponijem.

Na atletskem troboju z italijansko reprezentanco under 21 v Rostocku Uspešen krstni nastop Claudie Coslovich

Zanimanje članov in vodstva AD Bor Infordata je ta konec tedna veljalo nastopu članice društva Claudie Coslovich za italijansko reprezentanco do 21 let v Rostocku (NDR) na troboju Italija - Finska - NDR.

Že sam vpoklic v reprezentanco te starosti je bil za vse v društvu presečen, saj je ta čas v Italiji kar nekaj metalk kopja te starosti, ki so po letošnjih rezultatih boljše od Claudie, a kaže, da so (tudi po zatrevanju vodstva reprezentance) po dobrem začetku ta čas v slabi formi. Claudia in strokovno vodstvo v društvu so pričakovali kvečjemu vpoklic v juniorsko reprezentanco, ki bo nastopila konec meseca julija v Veliki Britaniji. Za prvi nastop svoje članice so bili pri društvu pravzaprav vsi kar v skrbeh, kajti Claudia je v tem času en mesec pred državnim prvenstvom še v vstopni fazi forme, ki pač še ni reprezentančna. Toda Claudia je svoj krstni nastop za reprezentanco opravila na naj-

boljši možni način: v konkurenci tekmovalk, ki so tudi do tri leta starejše od nje, je z rezultatom 47,58 m osvojila četrto mesto. Rezultat pa tudi podatek, da je na tekmovanju v neveljavnih

metih dvakrat zalučala orodje več kot petdeset metrov daleč priča, da je bil vzpon njene forme skrbno načrtovan in ji ob še nadaljnjem dvigu na državnem prvenstvu daje realne možnosti za najlahtnejši naslov.

V senci tega za slovensko atletiko resnično pomembnega trenutka je v soboto na Kolonji tudi najmlajši član društva David Bogatec opravil svoj zadnji nastop v prvem delu sezone za t.i. »Trofeo Giovanile«. V tem tekmovalstvu, ki predvideva nastop v vseh disciplinah kategorije dečkov, sta s članom Olimpic Cluba iz Trsta Demarcem po opravljeni prvi polovici disciplin v deželi brez konkurence, kar jo postavlja v sam vrh kategorije dečkov v deželi. David je sicer v soboto opravil nastop v treh disciplinah, v katerih je tudi povsod zmagal z zelo dobrimi rezultati, med katere štejemo predvsem 440 cm v skoku v daljavo in 11"7 v teku na 60 m z ovirami. (I. P.)

Končana etapna kolesarska dirka po Jugoslaviji Zmagoslavje domačinov

PORTOROŽ — Jugoslovanski kolesarji so na 45. mednarodni etapni dirki po Jugoslaviji dosegli popolno zmagošlavje. Bili so prvi na vseh lestvicah, razen na lestvici letetič ciljev, na kateri je slavil Sovjet Valerij Baturu.

Končni zmagovalec na tej dirki je bil povsem zaslužen kolesar novomeške Krke Sandi Papež, ki je tako drugič zaporedoma slavil na tej dirki. Jugoslovanska A reprezentanca je osvojila prvo mesto, Valter Bonča je bil najuspešnejši na lestvici za gorske nagrade, Mikoš Rnjaković se je izkazal kot najboljši sprinter, medtem ko je bil Borut Rovšček najboljši mladi kolesar na tej dirki.

Na nedeljski končni etapi od Pordone na Portoroža je v sprintu slavil Jugoslovian Šmrc pred Italijanom Zorzetom.

KONČNI VRSTNI RED

1. Sandi Papež (Jug. A) 29.00'03"; 2. Glivar (Jug. A) po 38"; 3. Rnjaković

(Jug. A) po 1'31"; 4. Bonča (Jug. A) po 2'42"; 5. Rovšček (Jug. B) po 3'13"; 6. Valeyko (ČSFR) po 4'01".

totip

1. —	1. Isagiara	2
2. —	2. Caicos Fa	1
2. —	1. Inster	1 2
2. —	2. Incetta	2 1
3. —	1. Gasquet	2
	2. Ibars	1
4. —	1. Fiore Blue	x
	2. Infelice	2
5. —	1. Original Trip	1
	2. Hohtirol	2
6. —	1. Escape Me Now	x
	2. Victorine Rehm	1

KVOTE

12 (124 dobitnikov)	6.022.000 lir
11 (2242 dobitnikov)	325.000 lir
10 (16.896 dobitnikov)	43.000 lir

Pred dnevi na pomembnem košarkarskem kadetskem turnirju v Bergamu Predvsem prijateljstvo »skrivnost« za uspeh naših

Na kadetskem turnirju v Bergamu je košarkarska selekcija ZSSDI, kot smo že poročali, osvojila prvo mesto. Združeno ekipo, ki so jo sestavljali najboljši igralci Bora in Kontovela, rojeni leta 1973, 74 in celo 75, je vodil nič manj kot bivši Jadranov trener Peter Brumen. Moramo takoj povedati, da je bila organizacija res odlična, tako na košarkarskem področju kot izven njega. Gostitelji so naše dobro sprejeli in pogostili, njihova vljudnost in prijaznost sta bistveno pripomogli k res enkratnemu in nepozabnemu doživetju. Igralci sami so izkoristili priložnost, da so navezali nove stike s svojimi sovratniki in na koncu tudi sklenili, da se bodo čim prej ponovno srečali. Turnir je imel sicer tudi drugi namen. Veljal je namreč kot izpit za sodnike italijanske C lige, ki so prihajali iz cele Italije. Resnici na ljubo je treba priznati, da je bilo včasih sojenje na nesprejemljivi ravni, kar so naši občutili na lastni koži in so morali tako premostiti tudi dodatno oviro sivih strajčk.

Na prvi tekmi so se naši spoprijeli s postavbo Tuminelli Romana iz Milana, ki je po Philipsu drugo moštvo lombardskega glavnega mesta. Naši igralci pa so popolnoma nadigrali Milančane kljub temu da so ekipo ojačili štiri igralci Philipsa. Tudi z domačini so naši nadaljevali z dobro igro, vsaj v prvem polčasu. Obramba ni sicer delovala, kot bi morala, vsekakor so končali polčas z visoko prednostjo. V nadaljevanju pa

se je slika popolnoma spremenila. V glavnem po lastni krivdi so naši omogočili, da je nasprotnik nadoknadil zamujeno ter z nemogočo trojko izsilil podaljšek, v katerem pa je bila slovenska združena ekipa prisrebnejša.

Do prvega mesta je tedaj naše predstavnike ločila fizično močnejša Vismara iz Cantuja. Tekma sama je potekala v smeri izenačenja, nekaj minut pred koncem pa je nasprotniku uspelo si priboriti nekaj točk naskoka. Povrh se je huje poškodoval Simonič, ki se je moral zateči v bolnišnico za prvo pomoč. Zgledalo je, da je tekme konec, ravno takrat pa so naši dobesedno vrgli srce na igrišče ter z delnim izidom 22:5 osvojili zmago. Ključ uspeha, po našem mnenju, vsekakor sloni na prijateljstvu, ki te igralce veže med sabo. To je skupina igralcev, ki je pokazala veliko volje do dela.

IZIDI
ZSSDI - TUMINELLI ROMANA (MI) 99:77 (55:32)

ZSSDI: Pavlica 8, Budin 6, Simonič 13 (0:2), Debeljuh 14 (2:2), Starec 4, Gregori 10, Gulič 10 (4:6), Rebula 9 (1:2), Tomšič 4, Pettiroso 10 (0:2), Danieli 2 (0:2), Kralj 9.

TRI TOČKE: Kralj, Simonič 1.

ZSSDI - BERGAMO 103:92 (55:39; 89:89)
JADRAN: Pavlica 19 (3:5), Budin 6 (2:3), Simonič 20 (4:8), Debeljuh 18 (6:8), Starec, Gregori 6

(0:1), Gulič 4, Rebula 19 (3:4), Emili 2, Pettiroso 7 (1:4), Škabar, Kralj 2.

ZSSDI - VISMARA CANTU' 90:78 (42:41)
ZSSDI: Pavlica 19 (6:10), Budin 4 (0:1), Simonič 5 (1:4), Debeljuh 23 (7:9), Emili, Gregori 13 (4:4), Gulič 2 (0:1), Rebula 19 (3:6), Tomšič, Pettiroso 4 (0:3), Škabar, Danieli 1 (1:2).

TRI TOČKE: Gregori, Pavlica 1.

KONČNA LESTVICA

1. ZSSDI, 2. Vismara Cantu', 3. Bergamo, 4. Tuminelli Romana Milan.

ANDREJ PAVLICA

Na taboru v Tolminu več kot 80 tečajnikov

Na moškem slovenskem taboru v Tolminu, ki ga vodi priznani slovenski košarkarski strokovnjak Zmago Sagadin, trenira v prvi izmeni več kot 80 tečajnikov, med katerimi je tudi skupina 20 naših predstavnikov.

Že v nedeljo so tečajniki (razdeljeni v šest skupin) trenirali in včeraj so vadili kar trikrat dnevno, zvečer pa igrali tekme.

Za drugo izmeno v petek, 29. t. m., je prijavljenih prav toliko tečajnikov (naših pa bo le osem).

Na prvi tekmi osmine finala za državni naslov under 16 v odbojki Borovkam v Vigevanu ni uspel podvig

GIFRA VIGEVANO - BOR FRIULEXPOR 3:0 (15:13, 15:3, 15:9)

BOR FRIULEXPOR: Ažman, Vitez, Gregori, Neubauer, Čok, Legovich, Zubalič, Flego, M. in P. Krapež, Vodopivec.

Z gostovanja v Vigevanu, kjer so odigrale prvo tekmo osmine finala za državni naslov v kategoriji under 16, se mlade Borove odbojkarice vračajo premagane, toda ne nadigrane in ohranjajo pred povratnim srečanjem celo še kanček upanja v preobrat, saj so navsezadnje le zbrale 25 točk.

Končno so plave na svoji povsem nenadejano briljantni poti v tej kategoriji naleteli na nasprotnika, za katerega lahko rečemo, da je predvsem za-

radi telesne premoči in izkušenosti objektivno boljši.

Naše odbojkarice so bile v Vigevanu deležne lepega sprejema. Gifra je po velikosti razmeroma majhno društvo, ki pa se lahko v letošnji sezoni ponaša z izrednimi uspehi na mladinskem področju, saj je nosilec naslova državnega prvaka under 14, v deželni finalu under 16 pa društvu le za las ni uspelo premagati mnogo bolj kotiranega lombarskega velikana Sumiraga.

V začetni postavi ekipe under 16 so štiri igralkice letnika 1974 (torej za dve leti starejše od vseh borovk) in dve igralki under 14.

Kljub vsemu temu je začetek tekme obetal nov podvig borovk, ki so s svojo običajno zagrizenostjo presenetile

gostiteljice in dosegle dve pomenljivi vodstvi. Prvič pri rezultatu 9:6, drugič pa pri rezultatu 13:10. Vodstva pa žal niso znale ohraniti, kajti ob mreži so bile premalo učinkovite in gostiteljice so polovile večino njihovih napadov.

Še razoračane zaradi zamujene priložnosti, so se plave v začetku drugega niza znašle pred doslej zanje nepoznano oviro - izredno močnim servišom s skokom ene od nasprotnic, ki je bistveno pripomogla k temu, da je Gifra povedla z 9:0, kar je bilo odločilno za razplet v tem nizu.

Bolj izenačen je bil zadnji niz, čep-rav je treba reči, da so gostiteljice stalno vodile in razmeroma zlahka prišle do zmage.

Povratna tekma bo v nedeljo, 1. julija, na stadionu 1. maj v Trstu, s pričetkom ob 16. uri.

obvestila - obvestila

ŠPORTNO ZDRUŽENJE DOM sklicuje za petek, 29. t. m., ob 20.30 v prvem sklicu in ob 21. uri v drugem redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE sklicuje za petek, 29. t. m., redni občni zbor, ki bo v prostorih domačega Kulturnega doma. Prvi sklic skupščine bo ob 20.30, drugi pa ob 21.00.

ŠZ GAJA organizira od 2. do 8. julija mešani turnir v odbojki.

Vpisovanja in informacije v športnem centru na Padričah jutri, danes, 26., 27. in 28. t. m. od 17. do 19. ure (tel. 226115).

TPK SIRENA organizira tečaje za otroke in odrasle. Tečaj windsurfa za odrasle in mladince od 16. leta dalje od 9. do 14. julija in od 20. do 25. avgusta, jadranje od 16. do 21. julija. Tečaj

optimistov za otroke od 8. do 14. leta od 25. julija do 8. avgusta.

Vpisovanje najkasneje 8 dni pred začetkom tečaja.

Vse podrobnejše informacije in navodila dobiš na pomorskem sedežu v popoldanskih urah - tel. 422696 v Trstu, Miramarski drevored 32.

SPDT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za 24-dnevni trekking v Nepal do baznega tabora pod Everestom. Odhod 16. oktobra t. l. Mesta so omejena. Vpisuje in vsa potrebna pojasnila daje Lojze Abram (tel. 415534).

BIKE TEAM vabi v Praprotno (zbirališče na prostoru vaške šagre) v nedeljo, 1. julija, na shod z gorskimi kolesi (mountain bike). Start bo ob 10. uri, vpisovanje pa od 8. ure dalje. Izkupiček gre v korist malega Giulia Vidalijskega informacijskega centra na tel. št. 200939 ali 200393.